

2024/3019

12.12.2024

DIREKTIVA (EU) 2024/3019 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 27. novembra 2024

o čiščenju komunalne odpadne vode

(prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva Sveta 91/271/EGS ⁽⁴⁾ je bila večkrat bistveno spremenjena ⁽⁵⁾. Ker so potrebne nove spremembe, bi jo bilo treba zaradi jasnosti prenoviti.
- (2) Voda je osnovna dobrina, ki pripada vsem in je za vse. Kot naravni vir, ki je nujen, nenadomestljiv in nepogrešljiv za življenje, jo je treba obravnavati v vseh treh njenih razsežnostih – socialni, ekonomski in okoljski – in jo vanje tudi vključiti.
- (3) V Direktivi 91/271/EGS je določen pravni okvir za zbiranje, čiščenje in odvajanje komunalne odpadne vode ter odvajanje biološko razgradljive odpadne vode iz nekaterih industrijskih sektorjev. Komunalno odpadno vodo lahko sestavljajo različne mešanice gospodinske odpadne vode, urbane padavinske vode in negospodinske odpadne vode iz drugih virov. Odpadna voda iz ustanov, kot so pisarne, šole in kuhinje s pripravo hrane, ki izvira pretežno iz človeškega metabolizma, se šteje za gospodinsko odpadno vodo. Cilj Direktive 91/271/EGS je varstvo okolja pred škodljivimi vplivi zaradi izpustov nezadostno očiščene komunalne odpadne vode. Navedena direktiva je prispevala k uresničitvi ciljev iz Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ ter drugega ustreznega prava Unije. Ta direktiva bi morala še naprej slediti istemu cilju, hkrati pa prispevati k varovanju javnega zdravja v skladu s pristopom „eno zdravje“, katerega cilj je trajnostno uravnovežiti in optimizirati zdravje ljudi, živali in ekosistemov, ko se na primer komunalna odpadna voda odvaja v kopalne vode ali v vodna telesa, ki se uporabljajo za odvzem pitne vode, ali ko se komunalna odpadna voda uporablja kot kazalnik parametrov, pomembnih za javno zdravje. Prav tako bi bilo treba z njo zagotoviti dostop do sanitarne oskrbe in do ključnih informacij v zvezi z upravljanjem dejavnosti zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode. Cilj te direktive bi moral biti tudi povečanje sinergij s prilagajanjem podnebnim spremembam in z ukrepi za obnovo urbanih ekosistemov, zlasti s pomočjo celovitega načrtovanja ravnanja s komunalno odpadno vodo ob hkratni optimalni uporabi digitalizacije. In končno, zlasti z nadaljnjim zmanjševanjem emisij dušika, pa tudi s spodbujanjem energetske učinkovitosti in proizvodnje energije iz obnovljivih virov, bi morala ta direktiva prispevati k postopnemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov iz

⁽¹⁾ UL C 146, 27.4.2023, str. 35.

⁽²⁾ UL C, 2023/250, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/250/oj>.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 10. aprila 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 5. novembra 2024.

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L 135, 30.5.1991, str. 40).

⁽⁵⁾ Glej del A Priloge VII.

⁽⁶⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

dejavnosti zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode, s tem pa k cilju podnebne nevtralnosti do leta 2050, določenemu v Uredbi (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾. Države članice lahko v skladu s členom 193 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) presežejo minimalne zahteve iz te direktive. Države članice bi lahko na primer razmislile o uporabi krajših rokov ali strožjih pragov od tistih, ki so določeni v tej direktivi, hitrejšemu doseganju energijske ali podnebne nevtralnosti ali uvedbi dodatnih zahtev za uporabo nacionalnih sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca ali razširitvi spektra te uporabe.

- (4) Komisija je leta 2019 opravila oceno Direktive 91/271/EGS v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov (v nadaljnjem besedilu: ocena). Na podlagi tega ocenjevanja se je izkazalo, da je treba nekatere določbe navedene direktive posodobiti. Opredeljeni so bili trije pomembni viri onesnaževanja s komunalno odpadno vodo, ki niso v celoti obravnavani v navedeni direktivi in ki bi jih bilo mogoče preprečiti, in sicer prelivanje padavinske vode in onesnaženi izpusti urbane padavinske vode, potencialno slabo delujoči individualni sistemi, to je sistemi za čiščenje odpadne gospodinjske vode, ki ne vstopa v kanalizacijske sisteme in majhne aglomeracije, ki trenutno niso v celoti zajete v Direktivi 91/271/EGS. Ti trije viri onesnaževanja povzročajo veliko obremenitev za telesa površinske vode v Uniji. Poleg tega je bilo v poročilu o oceni poudarjeno tudi, da je treba izboljšati preglednost in upravljanje dejavnosti v zvezi s komunalno odpadno vodo, izkoristiti priložnost v sektorju čiščenja komunalne odpadne vode za doseganje njegovega potenciala za razvoj energije iz obnovljivih virov in sprejeti konkretne ukrepe za doseg energijske nevtralnosti kot prispevek k podnebni nevtralnosti ter uskladiti nadzor zdravstvenih parametrov v komunalni odpadni vodi, kot so virus COVID-19 in njegove različice, kot sredstvo v podporo ukrepom na področju javnega zdravja.
- (5) Glede na poročilo Evropske agencije za okolje (EEA) o evropskih vodah iz leta 2018, majhne aglomeracije povzročajo znatno obremenitev za 11 % teles površinske vode v Uniji. Da bi se bolje spopadli z onesnaževanjem iz takih aglomeracij in preprečili izpuste neprečiščene komunalne odpadne vode v okolje, bi morale področje uporabe te direktive vključevati vse aglomeracije s populacijskim ekvivalentom (PE) 1 000 in več.
- (6) Da bi zagotovili učinkovito čiščenje komunalne odpadne vode pred odvajanjem v okolje, bi bilo treba vso komunalno odpadno vodo iz aglomeracij s PE 1 000 in več zbirati v kanalizacijskih sistemih, razen če države članice upravičijo potrebo po odstopanju za uporabo individualnih sistemov na podlagi te direktive. Države članice bi morale pri razmejevanju svojih aglomeracij upoštevati okvirni referenčni prag med PE 10 in 25 na hektar, nad katerim se šteje, da je prebivalstvo, po možnosti v kombinaciji z gospodarskimi dejavnostmi, na določenem območju dovolj zgoščeno. Kadar so kanalizacijski sistemi že vzpostavljeni, bi morale zagotoviti, da so nanje priključeni vsi viri gospodinjske odpadne vode.
- (7) Za izvajanje novih zahtev, uvedenih s to Direktivo, bodo potrebne znatne naložbe. Zato je nujno, da se upošteva posebni položaj vsake države članice in po potrebi prilagodijo roki za izvajanje nekaterih strogih zahtev. Tako bi bilo treba, na primer, državam članicam, ki imajo veliko majhnih aglomeracij, ki jih nove zahteve iz te direktive zadevajo v smislu zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode za aglomeracije s PE med 1 000 in 2 000, dovoliti, da v prvem nacionalnem izvedbenem programu podaljšajo roke za doseg skladnosti s temi novimi zahtevami. To bi moralo veljati tudi za tiste države članice, ki imajo veliko obratov, na primer (nad 50 %, ki jih je treba nadgraditi tako, da bodo primerni za terciarno čiščenje v skladu z novimi zahtevami te direktive. Aglomeracije s PE pod 2 000 se, če so kanalizacijski sistemi že vzpostavljeni in odvajajo komunalno odpadno vodo v čistilne naprave, ki se nahajajo v drugi aglomeraciji, ne bi smele upoštevati pri izračunu odstotkov za namene odstopanj od navedenih rokov. Poleg tega so morale tri države članice, ki so zadnje pristopile k Uniji, in sicer Bolgarija, Hrvaška in Romunija, nedavno že izvesti več naložb za izvajanje zahtev iz Direktive 91/271/EGS. Zanje so poleg staranja podeželskega prebivalstva značilna tudi številna podeželska območja z velikim odlivom prebivalstva. Zato je potrebno, da se upošteva posebni položaj teh držav članic, ki se jim v ta namen dovoli, da v svojih prvih nacionalnih izvedbenih programih podaljšajo roke za doseg skladnosti s temi novimi zahtevami.
- (8) Kadar se med infrastrukturnimi deli, kot je gradnja kanalizacijskih sistemov ali komunalnih čistilnih naprav, naleti na arheološko pomembna območja, se zaradi nujnosti izvedbe arheoloških študij na lokaciji v skladu z nacionalnim pravom taka dela pogosto zavlečejo. Zato je primerno, da se roki za izvedbo v teh specifičnih primerih prilagodijo. Natančneje, kadar država članica ugotovi, da je izgradnja potrebne infrastrukture zaradi nujnosti ohranjanja kulturne

(7) Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

dediščine še posebej težavna, bi ji bilo treba dovoliti, da prilagodi roke za izvedbo na specifičnih območjih in ustrezno posodobi svoj nacionalni izvedbeni program. Podaljšanje rokov bi bilo treba določiti za vsako območje in bi moralo biti čim krajše, nikakor pa ne daljše od osmih let. Pojem kulturne dediščine bi se moral razumeti v smislu člena 1 Unescove konvencije o svetovni dediščini iz leta 1972.

- (9) Kadar je mogoče dokazati, da vzpostavitev kanalizacijskega sistema za odvajanje komunalne odpadne vode ali priključitev na kanalizacijski sistem ne bi prinesla koristi za okolje ali zdravje ljudi, ne bi bila tehnično izvedljiva ali bi povzročila previsoke stroške – in samo v teh primerih –, bi bilo treba državam članicam dovoliti uporabo individualnih sistemov za zbiranje, shranjevanje in/ali čiščenje komunalne odpadne vode, pod pogojem, da zagotavljajo enako raven varstva okolja in zdravja ljudi kot sekundarno in terciarno čiščenje. Individualni sistemi lahko vključujejo različne vrste sistema zbiranja, shranjevanja ali čiščenja, kot so sonaravne rešitve, mali čistilni sistemi ali začasni rezervoarji v kombinaciji z rednim praznjenjem v čistilne naprave. Države članice bi si morale izmenjevati tudi najboljše prakse o uporabi in delovanju individualnih sistemov.
- (10) Države članice bi morale vzpostaviti nacionalne, regionalne ali lokalne registre za identifikacijo individualnih sistemov in rezervoarjev za začasno shranjevanje, ki se uporabljajo na njihovem ozemlju, in sprejeti vse ukrepe potrebne za zagotovitev, da je zasnova takih sistemov primerna, da se sistemi ustrezno vzdržujejo in da se zanje izvaja redni nadzor skladnosti s pristopom na podlagi dejavnikov tveganja. Zagotoviti bi morale zlasti, da so individualni sistemi, ki se uporabljajo za zbiranje, shranjevanje ali čiščenje komunalne odpadne vode, neprepustni in vodotesni ter da se spremljanje in pregledovanje sistemov izvajata v rednih in določenih časovnih presledkih. Ob upoštevanju nesorazmernih stroškov prilagoditve zasnove takih sistemov novim zahtevam glede zasnove se te nove zahteve glede zasnove ne bi smele uporabljati za sisteme, vzpostavljene pred začetkom veljavnosti te direktive. Kadar se individualni sistemi uporabljajo za zbiranje in/ali čiščenje več kot 2 % obremenitve s komunalno odpadno vodo na nacionalni ravni iz aglomeracij s PE 2 000 in več, bi morale države članice Komisiji utemeljiti uporabo individualnih namesto kanalizacijskih sistemov, izkazati skladnost navedenih sistemov z uveljavljenimi standardi iz te direktive in opisati ukrepe, ki so jih sprejele za zmanjšanje uporabe takih sistemov.
- (11) Zaradi padavin, kot je dež, sneg ali snežnica, predstavljata prelivanje padavinske vode in odvajanje urbane padavinske vode znaten preostali vir onesnaževanja, ki se odvaja v okolje. Pričakuje se, da se bodo taka prelivanja in odvajanja zaradi skupnih učinkov urbanizacije in postopnih sprememb padavinskega režima, povezanih s podnebnimi spremembami, povečali. Infrastruktura za ravnanje s komunalno odpadno vodo je zato še posebej občutljiva na podnebne spremembe. Rešitve za zmanjšanje tega vira onesnaževanja bi bilo treba opredeliti na lokalni ravni ob upoštevanju posebnih lokalnih pogojev. Temeljiti bi morale na celostnem kvantitativnem in kvalitativnem upravljanju vode na mestnih območjih. Zato bi morale države članice zagotoviti, da se na lokalni ravni pripravijo celoviti načrti ravnanja s komunalno odpadno vodo za vse aglomeracije s PE 100 000 in več, saj te aglomeracije prispevajo znaten delež onesnaževanja. Poleg tega bi bilo treba celovite načrte ravnanja s komunalno odpadno vodo vzpostaviti tudi za aglomeracije s PE med 10 000 in 100 000, v katerih prelivanje padavinske vode ali odvajanje urbane padavinske vode pomenita tveganje za okolje ali javno zdravje. V teh načrtih bi bilo treba določiti ukrepe, katerih cilj je omejiti onesnaževanje zaradi prelivanja padavinske vode na največ 2 % letne zbrane obremenitve s komunalno odpadno vodo, izračunane glede na tok v suhem vremenu, in sicer na podlagi onesnaževal iz preglednic 1 in 2 v Prilogi I.
- (12) V te načrte bi bilo treba vključiti ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja zaradi prelivanja padavinske vode, hkrati pa bi bilo treba v njih obravnavati morebitno znatno onesnaženost, ki izhaja iz ločeno zbrane urbane padavinske vode, na primer onesnaženost, do katere pride na gosto poseljenih območjih, ko po dolgih sušnih obdobjih prvič dežuje. Vanje bi bilo treba vključiti tudi ukrepe za preprečevanje onesnaževanja pri viru in dajanje prednosti sonaravnim rešitvam pred tistimi, ki bi terjale vzpostavitev sive infrastrukture. Ti ukrepi bi lahko vključevali začasne preventivne ukrepe, namenjene preprečevanju vstopa neonesnaženih padavinskih voda v kanalizacijske sisteme ali infrastrukturo za začasno shranjevanje, vključno z naravnim zadrževanjem vode, in ustrezno čiščenje močnih odvajanj in prelivanj potem, ko prvič dežuje. Države članice se spodbuja, da povečajo zelene in modre površine na mestnih območjih in da upoštevajo platformo za urbano naravo, ki nudi smernice in znanje za podporo mestom. Da bi zagotovili ustrezno pokritost s celovitimi načrti ravnanja s komunalno odpadno vodo in celostno rešitev za problematiko padavinske vode, bi bilo treba navedene načrte vzpostaviti za zbirna območja zadevnih aglomeracij.
- (13) Da bi zagotovili stroškovno učinkovitost celovitih načrtov ravnanja s komunalno odpadno vodo, je pomembno, da ti načrti temeljijo na najboljših praksah, ki se že uporabljajo v mestnih območjih. Zato bi morali ukrepi, o katerih bi bilo treba razmisliti, temeljiti na poglobljeni analizi lokalnih pogojev in v ospredje postavljati preventivni pristop,

s katerim bi omejili zbiranje neonesnaženih padavinskih voda ter optimizirali uporabo obstoječe infrastrukture za ustvarjanje prihrankov energije in prispevanje k zmanjšanju emisij. Z dajanjem prednosti „zelenemu“ in „modremu“ razvoju ter naložbam bi bilo treba novo sivo infrastrukturo predvideti le, kadar je to nujno potrebno.

- (14) Da bi okolje, zlasti obalno in morsko okolje, vključno z varovanjem površinske in podzemne vode ter pitne vode, in javno zdravje obvarovali pred negativnim vplivom odvajanja nezadostno očiščene komunalne odpadne vode, bi bilo treba za vse izpuste komunalne odpadne vode iz aglomeracij s PE 1 000 in več uporabiti sekundarno čiščenje. Zaradi razširitve področja uporabe te direktive z vključitvijo manjših aglomeracij, bi bilo treba državam članicam dati na voljo dovolj časa za vzpostavitev potrebne infrastrukture, da izpolnijo obveznosti iz te direktive. Podobno bi jim bilo treba dati dovolj časa za prilagoditev infrastrukture za čiščenje v primeru aglomeracij, ki svojo komunalno odpadno vodo odvajajo v obalne vode ali v „manj občutljiva območja“, kadar se z Direktivo 91/271/EGS ni zahtevalo sekundarno čiščenje.
- (15) Za izpuste v visokogorskih regijah, in sicer regijah nad 1 500 m nadmorske višine, in majhnih aglomeracijah s PE pod 2 000 na območjih s hladnim podnebjem in povprečno četrtletno temperaturo pod 6 stopinj Celzija, na vtoku, kjer je zaradi nizkih temperatur težko izvajati učinkovito biološko čiščenje, bi bilo treba, pod pogojem, da podrobne študije pokažejo, da taki izpusti nimajo škodljivih učinkov na okolje ali zdravje ljudi, dovoliti uporabo postopkov čiščenja, ki so manj strogi od sekundarnega čiščenja. Podobno bi morale biti mogoče to odstopanje uporabljati tudi za izpuste v globokomorske vode iz manjših aglomeracij s PE pod 150 000 v manj poseljenih najbolj oddaljenih regijah z manj kot 275 000 prebivalci, ki jih zaznamuje težavna topografija, kot so strma pobočja, in ki komunalno odpadno vodo odvajajo v globokomorske vode na odprtem morju, pri čemer se ti izpusti komunalne odpadne vode v sprejemne vode močno razredčijo. Da pa bi zagotovili enako obravnavo vseh držav članic ter visoko raven varstva okolja in zdravja ljudi na celotnem ozemlju Unije, bi bilo treba to odstopanje omejiti na 20 let, kolikor je potrebno za postopno nadgradnjo preostalih komunalnih čistilnih naprav za sekundarno čiščenje na teh območjih, kjer bi bilo sekundarno čiščenje morda težje izvajati. To odstopanje bi bilo treba odobriti pod pogojem, da podrobne študije pokažejo, da taki izpusti nimajo škodljivih učinkov na okolje ali zdravje ljudi ter ne vplivajo na skladnost sprejemnih voda z drugim ustreznim pravom Unije, kot so direktive 2000/60/ES, 2006/7/ES⁽⁸⁾ ali 2008/56/ES⁽⁹⁾ Evropskega parlamenta in Sveta.
- (16) Ocena je pokazala, da je bilo z izvajanjem Direktive 91/271/EGS doseženo znatno zmanjšanje emisij dušika in fosforja. Kljub temu ostajajo komunalne čistilne naprave, sodeč po oceni, še vedno pomembna točka vstopa teh onesnaževal v okolje, kar neposredno vodi v eutrofikacijo vodnih teles in morij v Uniji. Del tega onesnaževanja je mogoče preprečiti, saj tehnični napredek in obstoječe najboljše prakse kažejo, da so mejne vrednosti emisij, določene v Direktivi 91/271/EGS za dušik in fosfor, zastarele in bi jih bilo treba znižati, zlasti za večje čistilne naprave. Terciarno čiščenje bi bilo treba sistematično uvesti za vse komunalne čistilne naprave s PE 150 000 in več, saj so take naprave pomemben preostali vir izpustov dušika in fosforja.
- (17) Terciarno čiščenje bi moralo biti obvezno tudi v aglomeracijah s PE 10 000 in več, ki odvajajo na območjih, kjer prihaja do eutrofikacije ali obstaja tveganje zanjo. Da bi zagotovili usklajena prizadevanja za omejitev eutrofikacije na ravni zadevnih povodij za celotno prispevno območje in dosledno opredelitev občutljivih območij po vsej Uniji, bi bilo treba v tej direktivi navesti območja, kjer se eutrofikacija v skladu s trenutno razpoložljivimi podatki šteje za težavo. Poleg tega bi morale države članice za zagotovitev skladnosti ustreznega prava Unije opredeliti druga območja na svojem ozemlju, na katerih prihaja do eutrofikacije ali obstaja tveganje zanjo, in opredeliti, ali so ta območja občutljiva za dušik ali fosfor ali za oboje, zlasti na podlagi podatkov, zbranih na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS⁽¹⁰⁾, Direktive 2000/60/ES in Direktive 2008/56/ES. Okrepitev mejnih vrednosti, bolj usklajena in vključujoča opredelitev območij, občutljivih za eutrofikacijo, in obveznost zagotavljanja terciarnega čiščenja za vse

⁽⁸⁾ Direktiva 2006/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L 64, 4.3.2006, str. 37).

⁽⁹⁾ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morskii strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

⁽¹⁰⁾ Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 375, 31.12.1991, str. 1).

velike obrate bi skupaj prispevalo k omejevanju evtrofikacije. Ker bodo za to potrebne dodatne naložbe na nacionalni ravni, bi bilo treba državam članicam dati na voljo dovolj časa za postavitev potrebne infrastrukture.

- (18) Nedavna znanstvena spoznanja, na katerih temelji več strategij Komisije, kot so določene v štirih sporočilih Komisije, in sicer z dne 16. januarja 2018 z naslovom „Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu“, z dne 11. marca 2019 z naslovom „Strateški pristop Evropske unije k farmacevtskim izdelkom v okolju“, z dne 14. oktobra 2020 z naslovom „Strategija za kemikalije za trajnostnost – na poti k okolju brez strupov“ in z dne 12. maja 2021 z naslovom „Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: ‚Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal‘“, poudarjajo potrebo po ukrepanju za naslovitev vprašanja mikroonesnaževal, ki so zdaj redno odkrita v vseh vodah Unije. Nekatera od teh mikroonesnaževal so tudi v nizkih koncentracijah, v mikrogramih na liter ali manj, nevarna za javno zdravje in okolje. Čeprav se s primarnim, sekundarnim in terciarnim čiščenjem že odstranijo nekatera mikroonesnaževala, bi bilo treba uvesti dodatno čiščenje, to je kvartarno čiščenje, s katerim bi zagotovili odstranitev širokega spektra še preostalih mikroonesnaževal iz komunalne odpadne vode. Pri kvartarnem čiščenju bi se bilo treba najprej osredotočiti na organska mikroonesnaževala, ki predstavljajo pomemben del onesnaževanja in za katera so tehnologije odstranjevanja že zasnovane. Kvartarno čiščenje bi se moralo uvesti na temelju previdnostnega načela v kombinaciji s pristopom na podlagi dejavnikov tveganja. Zato bi morale vse komunalne čistilne naprave s PE 150 000 in več zagotavljati kvartarno čiščenje, saj gre tem obratom pripisati znaten delež izpustov mikroonesnaževal v okolje, odstranjevanje mikroonesnaževal s komunalnimi čistilnimi napravami v takem obsegu pa je stroškovno učinkovito. Za čistilne naprave s PE 150 000 in več bi morale države članice zagotoviti prednostno razvrstitev potrebnih naložb, da bodo obrati, v katerih so tveganja za okolje in zdravje ljudi največja, brez odlašanja ustrezno opremljeni. Za aglomeracije s PE 10 000 in več bi bilo treba od držav članic zahtevati, da na območjih, ki so opredeljena kot občutljiva za onesnaževanje z mikroonesnaževali, uporabijo kvartarno čiščenje na podlagi jasnih meril, ki bi jih bilo treba določiti. Taka območja bi morala vključevati lokacije, kjer odvajanje očiščene komunalne odpadne vode v vodna telesa povzroča nizka razmerja redčenja ali kjer se sprejemna vodna telesa uporabljajo za proizvodnjo pitne vode, za gojenje lupinarjev ali kot kopalne vode. Države članice bi morale imeti možnost, da na teh območjih ne uporabijo kvartarnega čiščenja, kadar ocena tveganja pokaže, da mikroonesnaževala ne predstavljajo potencialne nevarnosti za okolje ali zdravje ljudi. Za vse druge vrste vodnih teles v aglomeracijah s PE 10 000 in več pa bi morale na podlagi standardizirane ocene tveganja oceniti tveganja, ki jih izpust mikroonesnaževal iz komunalne odpadne vode predstavlja za okolje ali javno zdravje, in uporabiti kvartarno čiščenje le, kadar je to potrebno glede na rezultate ocene tveganja. Kadar je v aglomeraciji s PE 10 000 in več, ki je opredeljena kot občutljiva za onesnaževanje z mikroonesnaževali, več komunalnih čistilnih naprav, bi bilo treba uporabo kvartarnega čiščenja zahtevati le od tistih, ki odvajajo na ogroženo območje. Da bi imele države članice dovolj časa za načrtovanje in postavitev potrebne infrastrukture, bi se morala zahteva po kvartarnem čiščenju uporabljati postopno do leta 2045 z jasnimi vmesnimi cilji.
- (19) Da bi zagotovili stalno skladnost izpustov iz komunalnih čistilnih naprav z zahtevami po sekundarnem, terciarnem in kvartarnem čiščenju, bi bilo treba vzorce jemati v skladu z zahtevami te direktive, ti vzorci pa bi morali biti v skladu z vrednostmi parametrov, ki jih določa. Da bi se upoštevale morebitne tehnične razlike v rezultatih teh vzorcev, bi bilo treba določiti največje dovoljeno število vzorcev, ki niso v skladu z navedenimi vrednostmi parametrov.
- (20) Kvartarno čiščenje, potrebno za odstranitev mikroonesnaževal iz komunalne odpadne vode, bo vključevalo dodatne stroške, kot so tisti, povezani s spremljanjem in stroški nove napredne opreme, ki bo nameščena v nekaterih komunalnih čistilnih napravah. Za kritje teh dodatnih stroškov in v skladu z načelom „onesnaževalec plača“ iz člena 191(2) PDEU je bistveno, da proizvajalci, ki dajejo na trg Unije izdelke, ki vsebujejo snovi, ki so ob koncu življenjske dobe izdelka prisotne kot mikroonesnaževala v komunalni odpadni vodi, prevzamejo odgovornost za dodatno čiščenje, posebno za odstranitev teh snovi, nastalih pri opravljanju njihovih poklicnih dejavnosti. Najprimernejši način za doseg tega cilja je sistem razširjene odgovornosti proizvajalca, saj bi omejil finančni vpliv na davkoplačevalce in tarifo za vodo, hkrati pa spodbujal razvoj okolju prijaznejših izdelkov. V tem okviru bi se morala razširjena odgovornost proizvajalca uporabljati ne glede na to, ali so izdelki dani na trg, ali so njihovi sestavni deli izdelani v državi članici ali tretji državi, ali imajo proizvajalci statutarni sedež v Uniji in ali je izdelek dan na trg prek digitalne platforme. Ostanke farmacevtskih in kozmetičnih izdelkov so trenutno glavni viri mikroonesnaževal v komunalni odpadni vodi, zaradi katerih je potrebno kvartarno čiščenje. Zato bi se morala razširjena odgovornost proizvajalca uporabljati za ti dve skupini izdelkov. Komisija bi morala na podlagi rezultatov spremljanja komunalne

odpadne vode in najnovejših znanstvenih podatkov redno ocenjevati, ali bi bilo treba v sistem razširjene odgovornosti proizvajalca vključiti druge izdelke.

- (21) Iz razpoložljivih podatkov izhaja, da bi bilo morebitno povečanje stroškov izdelkov ali morebitno znižanje stopenj dobička industrijskih panog, ki dajejo izdelke na trg Unije, zaradi uporabe razširjene odgovornosti proizvajalca, na ravni Unije zanemarljivo in ne bi ogrozilo cenovne dostopnosti, razpoložljivosti ali dostopnosti teh izdelkov na trgu Unije. Vendar bi morale države članice upoštevati morebitne učinke uporabe zahtev razširjene odgovornosti proizvajalca na dostopnost, razpoložljivost in cenovno dostopnost na trg Unije danih izdelkov, zlasti zdravil, na nacionalni ravni ter morebitne učinke uporabe teh zahtev na enake konkurenčne pogoje. Sprejemo lahko ukrepe za zagotovitev zadostnih sredstev, tudi s financiranjem dela stroškov za kvartarno čiščenje. Ker lahko države članice izberejo različne pristope k izvajanju, bi bilo treba pozornost nameniti delovanju notranjega trga, Komisija pa bi morala pri vsaki prihodnji oceni te direktive oceniti morebitne tozadevne učinke.
- (22) Kljub temu bi morale biti možne izjeme od obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca. To bi moralo veljati takrat, kadar je skupna količina snovi v izdelkih, ki jih proizvajalec da na trg Unije, majhna, to je manj kot 1 tona na leto, saj bi bilo dodatno upravno breme za proizvajalca v takih primerih nesorazmerno z okoljskimi koristmi. Izjeme bi morale biti možne tudi za del izdelkov, za katerega lahko proizvajalec dokaže, da ob koncu njihove življenjske dobe ne povzroči nastanka mikroonesnaževal, ali kadar je mogoče dokazati, da se ostanki izdelkov v odpadni vodi in okolju hitro biološko razgradijo ali ne pridejo v komunalne čistilne naprave. Komisija bi morala določiti podrobna merila za opredelitev izdelkov, danih na trg Unije, ki ob koncu njihove življenjske dobe ob upoštevanju njihove nevarnosti in njihove biološke razgradljivosti ne povzročijo nastanka mikroonesnaževal v komunalni odpadni vodi. Komisija bi morala pri oblikovanju teh meril upoštevati merila, ki so določena že v Uredbi (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, pa tudi znanstvene ali druge razpoložljive tehnične informacije, vključno z ustreznimi mednarodnimi standardi. Ta merila bi bilo treba določiti pred začetkom veljavnosti razširjene odgovornosti proizvajalca iz te direktive.
- (23) Da bi se izognili morebitnim izkrivljanjem notranjega trga, bi bilo treba v tej direktivi določiti minimalne zahteve za izvajanje sistema razširjene odgovornosti proizvajalca, medtem ko bi bilo treba praktično organizacijo tega sistema določiti na nacionalni ravni. Da bi se spodbudilo nadomeščanje snovi in izdelkov, ki povzročajo nastanek ostankov mikroonesnaževal v komunalni odpadni vodi, bi morali biti prispevki proizvajalcev sorazmerni s količinami snovi, ki jih vsebujejo izdelki, ki jih dajejo na trg, in nevarnostjo teh snovi in njihovih ostankov. Prispevki bi morali pokriti naložbene in obratovalne stroške dejavnosti spremljanja mikroonesnaževal, zbiranja, sporočanja in nepristranskega preverjanja statističnih podatkov o količinah in nevarnosti izdelkov, danih na trg v državah članicah, ter uporabe kvartarnega čiščenja komunalne odpadne vode na učinkovit način, ne bi pa smeli presežati teh stroškov. Pokriti bi morali tudi operativne stroške že vzpostavljenega kvartarnega čiščenja ob dnevu začetka veljavnosti te direktive, kadar je to potrebno za izpolnitev obveznosti sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca. Poleg tega pa bi morali pokriti tudi del naložbenih stroškov vzpostavljenih kvartarnih čiščenj, ob upoštevanju amortizacije naložb in rokov za obveznosti financiranja, določene v tej direktivi. Ker se komunalna odpadna voda čisti kolektivno, je primerno, da se za proizvajalce uvede zahteva po pridružitvi centralizirani organizaciji, ki lahko v njihovem imenu izvaja njihove obveznosti v okviru razširjene odgovornosti proizvajalca.
- (24) Med ocenjevanjem se je pokazalo, da sektor čiščenja komunalne odpadne vode nudi priložnost za znatno zmanjšanje lastne porabe energije in za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, na primer z boljšim koriščenjem razpoložljivih površin v komunalnih čistilnih napravah za proizvodnjo sončne energije ali s proizvodnjo bioplina iz blata ter s toplotno ali kinetično energijo ali z drugimi obnovljivimi viri energije. Pokazalo se je tudi, da je brez jasnih pravnih obveznosti v tem sektorju mogoče pričakovati le delni napredek. V zvezi s tem bi bilo treba od držav članic zahtevati, da zagotovijo, da skupna letna energija, ki jo vse komunalne čistilne naprave na njihovem ozemlju porabijo za čiščenje obremenitve v višini PE 10 000 in več, ne presega proizvedene energije iz obnovljivih virov, kot je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾, v navedenih

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

komunalnih čistilnih napravah. Da bi upoštevali posebnosti posamezne komunalne čistilne naprave, optimizirali potrebne naložbe in zagotovili potrebno prožnost za doseg cilja energijske nevtralnosti, hkrati pa zagotovili, da bo potencial za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in prihranke energije v celoti dosežen, bi bilo treba navedeni cilj doseči na nacionalni ravni in ne na ravni posamezne čistilne naprave. Upoštevati bi bilo treba vso energijo iz obnovljivih virov, ki jo proizvedejo obrati upravljavcev ali lastnikov komunalnih čistilnih naprav na kraju samem ali zunaj njega, kot so hidravlična, sončna, toplotna in vetrna energija ali bioplín. Navedeni cilj bi bilo treba doseči postopoma, z vmesnimi cilji, do 31. decembra 2045. Možno bi moralo biti, da se lahko omejena količina nefosilne energije, ki ni neposredno povezana z dejavnostmi čiščenja komunalne odpadne vode, v letih 2040 in 2045 nabavi iz zunanjih virov z uporabo odstopanja, povezanega s pogoji. Energija iz obnovljivih virov proizvedena s strani lastnikov ali upravljavcev komunalne čistilne naprave ali v njihovem imenu ne bi smela vključevati nabavljene energije iz obnovljivih virov. Z dosegom tega cilja energijske nevtralnosti se bo prispevalo zlasti k zmanjšanju nepotrebni emisij toplogrednih plinov iz sektorja čiščenja komunalne odpadne vode, hkrati pa se bo podprlo doseganje ciljev podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter z njimi povezanih nacionalnih ciljev in ciljev Unije, kot so cilji iz Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹³⁾. Vendar pobude za doseg energijske nevtralnosti ne bi smele povzročiti povečanja emisij metana ali dušikovega oksida. V skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 bi morale države članice olajšati postopke izdaje dovoljenj za projekte za energijo iz obnovljivih virov, ki so potrebni za doseg energijske nevtralnosti sektorja čiščenja komunalne odpadne vode. Spodbujanje proizvodnje bioplina ali sončne energije v EU ob hkratni krepitvi ukrepov za energetske učinkovitost v skladu z načelom „energetska učinkovitost na prvem mestu“, opredeljenim v Uredbi (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁴⁾, in optimalni uporabi digitalizacije, kar pomeni, da se pri oblikovanju energetske politike in sprejemanju ustreznih naložbenih odločitev v največji možni meri upoštevajo stroškovno učinkoviti ukrepi za energetske učinkovitost, bo prispevalo tudi k zmanjšanju energetske odvisnosti Unije, kar je eden od ciljev iz sporočila Komisije z dne 18. maja 2022 z naslovom „Načrt REPower EU“. To je tudi v skladu z Direktivo (EU) 2018/844 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁵⁾ ter Direktivo (EU) 2018/2001, v kateri so komunalne čistilne naprave opredeljene kot namenska območja za obnovljive vire energije, torej kot lokacija, ki je določena kot posebej primerna za namestitve naprav za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Da bi dosegli cilj energijske nevtralnosti z optimalnimi ukrepi za vsako komunalno čistilno napravo in za kanalizacijski sistem, bi morale države članice zagotoviti, da se vsaka štiri leta izvedejo energetske preglede, kot so opredeljeni v Direktivi (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁶⁾. Ti pregledi bi morali vključevati tudi ugotovitev možnosti za zmanjšanje porabe energije, stroškovno učinkovito pridobivanje in uporabo odpadne toplote bodisi na kraju samem bodisi prek daljinskega energetskega sistema ali za stroškovno učinkovito uporabo ali proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v skladu z merili iz Priloge VI k Direktivi 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁷⁾.

- (25) Ker ima zmanjševanje emisij metana sorazmerno večji vpliv na ublažitev podnebnih sprememb kot zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida in ker je sektor čiščenja komunale odpadne vode opredeljen kot eden od sektorjev, ki povzročajo največ emisij metana, bi moral ta sektor spremljati emisije metana in si prizadevati za njihovo zmanjšanje, kot je opisano v svetovni zavezi za metan, pobudi, ki se je začela na konferenci ZN o podnebnih spremembah v Glasgowu (COP 26), podobno kot velja za zmanjšanje emisij metana v Uredbi (EU) 2024/1787 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁸⁾, s čimer bi zagotovili prispevek sektorja čiščenja komunale odpadne vode k dosegu cilja podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050, kot je določeno v Uredbi (EU) 2021/1119.
- (26) Ker je zaradi čezmjerne narave onesnaževanja voda pri obravnavi takega onesnaževanja in opredelitvi ukrepov za odpravo njegovega vira potrebno sodelovanje med sosednjimi državami članicami ali tretjimi državami, bi bilo treba

⁽¹³⁾ Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156, 19.6.2018, str. 26).

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

⁽¹⁵⁾ Direktiva (EU) 2018/844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (UL L 156, 19.6.2018, str. 75).

⁽¹⁶⁾ Direktiva (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o energetske učinkovitosti in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (UL L 231, 20.9.2023, str. 1).

⁽¹⁷⁾ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) 2024/1787 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o zmanjšanju emisij metana v energetske sektorju in spremembi Uredbe (EU) 2019/942 (UL L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>).

od držav članic zahtevati, da se medsebojno obvestijo oziroma da obvestijo zadevno tretjo državo, če znatno onesnaženje vode, ki je posledica izpustov komunalne odpadne vode v eni državi članici ali tretji državi, vpliva ali bi lahko vplivalo na kakovost vode v drugi državi članici ali tretji državi. V primeru naključnega onesnaženja, ki znatno vpliva na vodna telesa v spodnjem delu povodja, bi bilo treba take informacije zagotoviti nemudoma, odgovore pa bi bilo treba sporočiti pravočasno. Kadar so države članice med seboj ali s tretjimi državami predhodno sklenile sporazume o okoljskih vprašanjih, povezanih z vodo, se lahko upošteva sodelovanje na podlagi teh sporazumov. Komisijo bi bilo treba o takem onesnaževanju obvestiti, po potrebi pa bi morala na zahtevo držav članic tudi sodelovati na sestankih. Pomembno se je tudi spopasti s čezmejnimi onesnaževanjem iz tretjih držav, ki si z nekaterimi državami članicami delijo vodna telesa. Za namen obravnavanja onesnaževanja, ki prihaja iz tretjih držav ali v tretje države, lahko sodelovanje in usklajevanje s tretjimi državami potekata v okviru Konvencije Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) o varstvu in uporabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer ⁽¹⁹⁾ ali drugih ustreznih regionalnih konvencij, kot so konvencije o regionalnih morjih ali o rekah.

- (27) Za zagotovitev varstva okolja in zdravja ljudi bi morale države članice zagotoviti, da so kanalizacijski sistemi in komunalne čistilne naprave, zgrajeni za izpolnitev zahtev te direktive, načrtovani, zgrajeni, upravljani in vzdrževani tako, da je zagotovljena zadostna učinkovitost delovanja v vseh običajnih lokalnih podnebnih razmerah. Ker je bila komunalna infrastruktura za odpadno vodo v Direktivi (EU) 2022/2557 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁰⁾ priznana kot kritični subjekt, bi morale države članice zagotoviti tudi, da se komunalne čistilne naprave in kanalizacijski sistemi med njihovim načrtovanjem, gradnjo in upravljanjem ocenijo glede na njihovo ranljivost za ekstremne dogodke, do katerih pride zaradi podnebnih sprememb.
- (28) Komunalne čistilne naprave sprejemajo tudi negospodinsko odpadno vodo, vključno z industrijsko odpadno vodo, ki lahko vsebujejo vrsto onesnaževal, ki niso izrecno zajeta v Direktivi 91/271/EGS, kot so težke kovine, mikroplastika, mikroonesnaževala in druge kemikalije, vključno s per- in polifluoroalkilnimi snovmi (PFAS). Taka negospodinska odpadna voda lahko prihaja na primer iz industrijskih panog, podjetij ali bolnišnic in drugih zdravstvenih ustanov. Večinoma je razumevanje in poznavanje takega onesnaževanja slabo, kar lahko negativno vpliva na postopek čiščenja in prispeva k onesnaženju sprejemnih vodnih teles, pa tudi prepreči predelavo blata in ponovno uporabo očiščene odpadne vode. Zato bi morale države članice redno spremljati in sporočati tako onesnaženo negospodinsko odpadno vodo, ki vstopa v komunalne čistilne naprave in se odvaja v vodna telesa. Da bi preprečili onesnaževanje pri viru zaradi izpustov negospodinske odpadne vode, bi bilo treba za izpuste iz industrijskih panog ali podjetij, priključenih na kanalizacijske sisteme, sprejeti predhodne predpise ali zahtevati posebno dovoljenje ali oboje pristojnega organa ali ustreznega telesa. Za zagotovitev, da so kanalizacijski sistemi in komunalne čistilne naprave tehnično sposobni sprejemati in čistiti onesnaženo vtočno vodo, bi se bilo treba pred izdajo navedenih dovoljenj ali sprejetjem predpisov posvetovati z upravljavci komunalnih čistilnih naprav, ki prejemajo negospodinsko odpadno vodo, in jih obvestiti, ti upravljavci pa bi na zahtevo morali imeti možnost vpogleda v izdana dovoljenja, da bi lahko prilagodili svoje postopke čiščenja. Kadar se ugotovi onesnaženost z negospodinsko odpadno vodo v vtočni vodi, bi morale države članice sprejeti ustrezne ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja pri viru, in sicer z okrepitevijo spremljanja onesnaževal v kanalizacijskih sistemih, da bi bilo mogoče opredeliti vire onesnaževanja, in po potrebi s pregledom dovoljenj, izdanih za ustrezne povezane komunalne čistilne naprave.
- (29) Vodni viri Unije so vse bolj obremenjeni, kar na nekaterih območjih Unije povzroča trajno ali začasno pomanjkanje vode. Sposobnost Unije za odzivanje na vse večje obremenitve vodnih virov bi bilo mogoče izboljšati s širšo ponovno uporabo očiščene komunalne odpadne vode, kar bi omejilo odvzem sladke vode iz teles površinske in podzemne vode. Zato bi bilo treba ponovno uporabo očiščene komunalne odpadne vode spodbujati in uveljavljati, kadar je to primerno, zlasti na območjih z vodnim stresom in za vse ustrezne namene, pri tem pa zagotavljati minimalni ekološki pretok sprejemnih voda in upoštevati, da je treba zagotoviti izpolnjevanje ciljev dobrega ekološkega in kemijskega stanja sprejemnih teles, kot so opredeljeni v Direktivi 2000/60/ES. V ta namen bi morale države članice pri presoji vplivov, izvedenih na podlagi Direktive 2000/60/ES, izvesti spremljanje vpliva ponovne uporabe očiščene komunalne odpadne vode na minimalni ekološki pretok sprejemnih voda. Potencial za ponovno uporabo očiščene komunalne odpadne vode bi bilo treba oceniti ob upoštevanju načrtov upravljanja povodij,

⁽¹⁹⁾ UL L 186, 5.8.1995, str. 44.

⁽²⁰⁾ Direktiva (EU) 2022/2557 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o odpornosti kritičnih subjektov in razveljavitvi Direktive Sveta 2008/114/ES (UL L 333, 27.12.2022, str. 164).

izdelanih na podlagi Direktive 2000/60/ES, in odločitev držav članic na podlagi člena 2(2) Uredbe (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²¹⁾ ter upoštevanju, da je treba zagotoviti izpolnjevanje ciljev dobrega ekološkega in kemijskega stanja sprejemnih teles, kot so opredeljeni v Direktivi 2000/60/ES. Okrepitev zahtev za čiščenje komunalne odpadne vode ter ukrepi za boljše spremljanje, sledenje in zmanjšanje onesnaževanja pri viru bodo vplivali na kakovost očiščene komunalne odpadne vode in tako podpirali ponovno uporabo vode. Kadar je ponovna uporaba vode namenjena namakanju v kmetijstvu, bi jo bilo treba izvesti v skladu z Uredbo (EU) 2020/741. Kadar je to primerno za zagotovitev varne ponovne uporabe očiščene komunalne odpadne vode, bi morale države članice razmisliti o kvartarnem čiščenju komunalne odpadne vode, ki se ponovno uporabi ali bo ponovno uporabljena. Kadar so na ravni držav članic na voljo strategije za odpornost v zvezi z vodo, bi bilo v njih treba preučiti ukrepe za spodbujanje ponovne uporabe očiščene komunalne odpadne vode in za samo ponovno uporabo.

- (30) Hranila v komunalni odpadni vodi so lahko koristna, kadar se očiščena komunalna odpadna voda ponovno uporabi v kmetijstvu v skladu z Uredbo (EU) 2020/741. V teh primerih bi morale biti države članice pod posebnimi pogoji za zagotavljanje najvišje ravni varstva okolja in zdravja ljudi upravičene do odstopanja od obveznosti uporabe terciarnega čiščenja v skladu s to direktivo le za tisti del očiščene komunalne odpadne vode, ki se ponovno uporabi v kmetijstvu.
- (31) Za zagotovitev pravilnega izvajanja te direktive in zlasti upoštevanja mejnih vrednosti emisij je pomembno spremljati izpuste očiščene komunalne odpadne vode v okolje. Spremljanje bi bilo treba izvajati tako, da se na nacionalni ravni vzpostavi obvezni sistem predhodnih predpisov ali posebnega predhodnega dovoljenja ali oboje za odvajanje očiščene komunalne odpadne vode v okolje. Poleg tega je za preprečevanje nenamernih izpustov medijev za biološke filtre v okolje iz komunalnih čistilnih naprav, ki uporabljajo medije za biološke filtre, bistveno, da se v dovoljenja za izpuste ali predpise ali oboje vključijo posebne obveznosti stalnega spremljanja takih izpustov in njihovega preprečevanja. Taki mediji za biološke filtre so običajno plastični in lahko med drugim zajemajo bionosilce, biokroglice ali kroglice iz polistirena.
- (32) Države članice bi morale svojo infrastrukturo za zbiranje in čiščenje komunalne odpadne vode po potrebi prilagoditi glede na velikost prebivalstva in s tem povezano obremenitev z gospodinjsko odpadno vodo, da bi lahko še naprej izpolnjevale zahteve te direktive. Morebitni vpliv izpustov na vodna telesa zaradi gradnje in prilagoditve take infrastrukture se ne bi smel obravnavati kot kršitev njihovih obveznosti iz Direktive 2000/60/ES, če so izpolnjeni vsi pogoji iz te direktive.
- (33) Za zagotovitev varstva okolja bi bilo treba za neposredne izpuste biološko razgradljivih negospodinjskih odpadnih voda v okolje iz nekaterih industrijskih sektorjev določiti ustrezne zahteve. S temi zahtevami bi bilo treba zagotoviti, da je za neposredne izpuste iz nekaterih industrijskih sektorjev potrebno sekundarno, terciarno in kvartarno čiščenje, kakršno je potrebno za varovanje okolja in zdravja ljudi, ter da se pri končni analizi spoštujejo parametri, določeni za očiščeno odpadno vodo, ali zagotovi enaka raven varstva okolja.
- (34) V skladu s členom 168(1) PDEU dejavnost Unije dopolnjuje nacionalne politike ter je usmerjena v izboljšanje javnega zdravja in preprečevanje bolezni. Za zagotovitev optimalne uporabe ustreznih javnozdravstvenih podatkov iz komunalne odpadne vode bi bilo treba vzpostaviti nadzor komunalne odpadne vode in ga uporabljati za preventivne namene ali namene zgodnjega opozarjanja, na primer pri odkrivanju specifičnih virusov v komunalni odpadni vodi kot znaku pojava epidemij ali pandemij. Države članice bi morale vzpostaviti dialog in usklajevanje med pristojnimi organi za javno zdravje in pristojnimi organi za ravnanje s komunalno odpadno vodo. V okviru tega usklajevanja bi bilo treba jasno razdeliti vloge, odgovornosti in stroške med navedenimi pristojnimi organi. Države članice bi morale pripraviti seznam parametrov, pomembnih za javno zdravje, ki jih je treba spremljati v komunalni odpadni vodi, ter pogostost in lokacijo vzorčenja, pri tem pa med drugim upoštevati priporočila Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC), organa za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere (HERA) in Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) ter razmisliti o vključitvi naslednjih zdravstvenih parametrov na tak seznam: virusa SARS-CoV-2 in njegovih različic, poliovirusa, virusa gripe, novih patogenov in vseh drugih javnozdravstvenih parametrov, ki bi se lahko šteli kot pomembni. Na podlagi informacij, zbranih med

⁽²¹⁾ Uredba (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 2020 o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode (UL L 177, 5.6.2020, str. 32).

pandemijo COVID-19, in izkušenj, pridobljenih z izvajanjem Priporočila Komisije (EU) 2021/472 ⁽²²⁾, bi bilo treba od držav članic zahtevati, da spremljajo ustrezne zdravstvene parametre v komunalni odpadni vodi v primeru izrednih razmer v javnem zdravju. Da bi se zagotovila uporaba harmoniziranih metod, bi morale države članice, kolikor je to mogoče, uporabljati metode vzorčenja in analizne metode, navedene v Priporočilu (EU) 2021/472 o spremljanju virusa SARS-CoV-2 in njegovih različic.

- (35) Unija priznava pomen reševanja vprašanja antimikrobične odpornosti, zlasti v sporočilu Komisije z dne 29. junija 2017 z naslovom „Evropski akcijski načrt ‚eno zdravje‘ zoper odpornost proti antimikrobikom“, in je sprejela evropski akcijski načrt „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom. Po podatkih SZO se komunalna odpadna voda pripoznava in dokumentira kot glavni vir antimikrobičnih snovi in njihovih metabolitov ter proti antimikrobikom odpornih bakterij in njihovih genov, kot take pa so tudi dokumentirane. Da bi izboljšali znanje o glavnih virih antimikrobične odpornosti, bi bilo treba uvesti obveznost spremljanja prisotnosti antimikrobične odpornosti v komunalni odpadni vodi, da bi nadalje razvijali naša znanstvena spoznanja in v prihodnje sprejeli ustrezne ukrepe.
- (36) V tej direktivi se priznava, da je pristop „eno zdravje“, kot ga je priznala SZO, celosten in združujoč pristop, katerega cilj je trajnostno uravnotežiti in optimizirati zdravje ljudi, živali in ekosistemov. Pristop „eno zdravje“ priznava, da so zdravje ljudi, domačih in prostoživečih živali in rastlin ter širše okolje, vključno z ekosistemi, tesno povezani in soodvisni.
- (37) Države članice bi morale za varstvo okolja in zdravja ljudi opredeliti in oceniti tveganja, ki jih povzročata ravnanje s komunalno odpadno vodo. Ocena tveganja lahko zajema obsežen pregled kemikalij, vključno z njihovimi mešanici, ali metode, ki temeljijo na bioloških učinkih, ali oboje z namenom opredelitve snovi, ki vzbujajo skrb, med drugim za vodne organizme ali kakovost pitne ali kopalne vode. Države članice bi morale – na podlagi te opredelitve in kadar je to potrebno za izpolnitev zahtev zakonodaje Unije o vodah – sprejeti ukrepe za zbiranje in čiščenje komunalne odpadne vode, ki so strožji od ukrepov, potrebnih za izpolnjevanje minimalnih zahtev te direktive. Poleg ukrepov, predvidenih ali sprejetih v skladu s členom 11(3) Direktive 2000/60/ES, bi morale v skladu s členom 191(2) PDEU prednostno spodbujati nadzor onesnaževal pri viru, da se prepreči onesnaževanje sprejemnih vodnih teles. Zlasti bi morale sprejeti preventivne ukrepe za omejitev tveganja, da bi namerno in nenamerno izpuščena mikroplastika dosegla komunalno odpadno vodo in blato.
- (38) Ti strožji ukrepi lahko, odvisno od razmer, med drugim vključujejo vzpostavitev kanalizacijskih sistemov, pripravo celovitih načrtov ravnanja s komunalno odpadno vodo ali uporabo sekundarnega, terciarnega ali kvartarnega čiščenja komunalne odpadne vode za aglomeracije ali komunalne čistilne naprave, ki ne dosegajo pragov PE, pri katerih se uporabljajo standardne zahteve. Vključujejo lahko tudi naprednejše čiščenje od tistega, ki je potrebno za izpolnjevanje minimalnih zahtev, ali od razkuževanja očiščene komunalne odpadne vode, ki je potrebno za uskladitev z Direktivo 2006/7/ES.
- (39) Cilj 6.2 cilja trajnostnega razvoja ZN št. 6 o čisti vodi in sanitarni oskrbi od držav članic zahteva, da do leta 2030 vsem omogočijo enakopraven dostop do ustrezne sanitarne oskrbe in higiene ter odpravijo iztrebljanje na prostem, pri čemer je treba ustrezno pozornost nameniti potrebam žensk in deklet ter ljudi, ki živijo v težkih razmerah. Sanitarni objekti bi morali omogočati varno ravnanje s človeškim urinom, fekalijami in menstrualno krvjo ter njihovo odstranjevanje in varno menjavo izdelkov za zaščito med menstruacijo. Poleg tega načelo 20 evropskega stebra socialnih pravic določa, da ima vsakdo pravico dostopa do kakovostnih osnovnih storitev, vključno z vodo in sanitarijami. Glede na navedeno in v skladu s priporočili iz smernic SZO o sanitarni oskrbi in zdravju ⁽²³⁾ ter Protokolom o vodi in zdravju h Konvenciji o varstvu in uporabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer, podpisanim 17. junija 1999 v Londonu, bi morale države članice obravnavati vprašanje dostopa do sanitarne oskrbe na nacionalni ravni. To bi bilo treba doseči z ukrepi, ki bi zagotavljali dostop do sanitarne oskrbe za vse, na primer s postavitvijo sanitarnih objektov na javnih mestih, ter s spodbujanjem brezplačne razpoložljivosti ustreznih sanitarnih prostorov v javnih upravah in javnih stavbah ali njihove razpoložljivosti po dostopnih cenah za vse, vključno z vsemi vrstami objektov in storitev, kot so stranišča s splakovanjem in suha stranišča. Poskrbeti bi bilo treba za varnost takih objektov, kar pomeni, da bi morali biti po potrebi ves čas dostopni vsem, tudi osebam

⁽²²⁾ Priporočilo Komisije (EU) 2021/472 z dne 17. marca 2021 o skupnem pristopu za vzpostavitev sistematičnega nadzora nad SARS-CoV-2 in njegovimi različicami v odpadnih vodah v EU (UL L 98, 19.3.2021, str. 3).

⁽²³⁾ Smernice SZO o sanitarni oskrbi in zdravju, 2018.

s posebnimi potrebami, kot so otroci, starejši, invalidi in brezdomci, da bi jih bilo treba namestiti na mesto, kjer bo zagotovljena največja možna varnost uporabnikov, ter da bi morali biti higiensko in tehnično varni za uporabo. Taki objekti bi morali biti na voljo v zadostnem številu, s čimer bi zagotovili, da so potrebe ljudi izpolnjene in da čakalne dobe niso nerazumno dolge. O zadostnem številu sanitarnih objektov na javnih mestih bi bilo treba odločiti na ustreznih ravni, ob upoštevanju načela subsidiarnosti.

- (40) Poseben položaj manjšinskih kultur, kot so Romi in potujoče skupine, ne glede na to, ali imajo stalno prebivališče ali ne, in zlasti njihov nezadosten dostop do sanitarne oskrbe je bil priznan v sporočilu Komisije z dne 7. oktobra 2020 z naslovom „Unija enakosti: strateški okvir EU za enakost, vključevanje in udeležbo Romov“, v kateri se poziva k povečanju dejanskega enakega dostopa do osnovnih storitev. Na splošno je primerno, da države članice posebno pozornost namenijo ranljivim skupinam ali skupinam, ki so marginalizirane zaradi dejavnikov, povezanih z njihovim socialno-ekonomskim položajem, etnično pripadnostjo, spolno usmerjenostjo, spolom, invalidnostjo, brezdomstvom, pravnim statusom, verskim prepričanjem ali drugimi razlogi, tako da sprejmejo ukrepe, potrebne za zagotovitev njihovega dostopa do sanitarne oskrbe. Pomembno je, da je opredelitev navedenih skupin skladna s členom 16(1) Direktive (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁴⁾. Ukrepi za izboljšanje dostopa ranljivih in marginaliziranih skupin do sanitarne oskrbe lahko vključujejo brezplačno ali poceni zagotavljanje sanitarnih objektov na javnih mestih in zasebnih prostorih ter v stavbah javne uprave ali izboljšanje ali vzdrževanje priključka na ustrezne sisteme za zbiranje komunalne odpadne vode in ozaveščanje o najbližjih sanitarnih objektih.
- (41) Skladno s smernicami EU o človekovih pravicah glede varne pitne vode in sanitarne oskrbe, ki jih je Svet sprejel 17. junija 2019, je treba posebno pozornost nameniti potrebam žensk in deklet, saj so še posebej ogrožene in izpostavljene napadom, spolnemu nasilju in nasilju zaradi spola, nadlegovanju in drugim grožnjam za njihovo varnost pri dostopu do sanitarnih objektov zunaj njihovih domov. To je v skladu s sklepi Sveta o diplomaciji na področju voda, sprejetimi 19. novembra 2018, ki ponovno potrjujejo pomen vključevanja vidika spola v diplomacijo na področju voda. Zato bi morale države članice posebno pozornost nameniti ženskam in dekletom kot ranljivi skupini ter sprejeti ukrepe, potrebne za izboljšanje ali ohranitev varnega dostopa do sanitarne oskrbe zanje.
- (42) V oceni je bilo ugotovljeno, da bi bilo ravnanje z blatom mogoče izboljšati, da bi ga bolje uskladili z načeli krožnega gospodarstva in hierarhije ravnanja z odpadki, kot je opredeljena v členu 4 Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁵⁾. Ukrepi za boljše spremljanje in zmanjšanje onesnaževanja pri viru z izpusti negospodinske odpadne vode bodo pripomogli k izboljšanju kakovosti proizvedenega blata in zagotovili njegovo varno uporabo v kmetijstvu. Da bi zagotovili ustrezno in varno predelavo hranil, vključno s kritično snovjo fosforjem, iz blata, bi bilo treba na ravni Unije določiti minimalno kombinirano stopnjo ponovne uporabe in recikliranja. Države članice bi morale imeti možnost, da se odločijo, ali bodo ponovno uporabile ali reciklirale, ali oboje, komunalno odpadno vodo ali blato, ali oboje, za predelavo fosforja. Kombinirana minimalna stopnja ponovne uporabe in recikliranja bi morala upoštevati vsebnost fosforja v blatu, ki se lahko od območja do območja razlikuje. Upoštevati bi morala tudi stopnjo nasičenosti posameznega nacionalnega trga, na primer razpoložljivost drugih virov fosforja iz organskih virov, na primer iz živinoreje, in možnosti za njegovo absorpcijo v kmetijstvu. Države članice bi bilo treba spodbujati k spremljanju mikroonesnaževal v blatu, zlasti kadar obstaja tveganje kopičenja mikroonesnaževal v blatu in kadar se le-to ponovno uporablja v kmetijstvu, da bi tako izboljšali znanje o njegovi prisotnosti ter zavarovali okolje in zdravje ljudi. Spodbujati bi bilo treba pravilno in varno predelavo hranil in njihovo ponovno uporabo v kmetijstvu, da bi podprli odpornost in trajnostnost kmetijskega sektorja ter prispevali k strateški avtonomiji industrije gnojil Unije. V zvezi s tem bi morale države članice ob upoštevanju nacionalnih in lokalnih možnosti predelave sprejeti ukrepe za spodbujanje proizvodnje in nabave predelanih hranil iz komunalne odpadne vode in blata. Pri ponovni uporabi blata v kmetijstvu je treba posebno pozornost nameniti mikroplastiki. Mikroplastiko bi bilo treba zato sistematično spremljati, kadar se blato ponovno uporablja v kmetijstvu. Te informacije so nujne za varno ravnanje z blatom v kmetijstvu in za morebiten pregled ustrezne politike Unije.

⁽²⁴⁾ Direktiva (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 435, 23.12.2020, str. 1).

⁽²⁵⁾ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

- (43) Ustrezno spremljanje je potrebno za preverjanje skladnosti z novimi zahtevami te direktive glede mikroonesnaževal, onesnaževanja z negospodinjsko odpadno vodo, energijske nevtralnosti ter prelivanja padavinske vode in urbane padavinske vode. Kadar je to tehnično izvedljivo in ustrezno, bi bilo treba spremljanje podpreti z uporabo digitalnih orodij. Na uporabo digitalnih orodij bi bilo treba sistematično pomisliti zlasti pri operativnem upravljanju kanalizacijskih sistemov in komunalnih čistilnih naprav. Za preverjanje skladnosti kvartarnega čiščenja v zvezi z zmanjšanjem mikroonesnaževal v izpustih komunalne odpadne vode zadostuje spremljanje omejenega sklopa reprezentativnih mikroonesnaževal. Pogostost spremljanja bi morala temeljiti na sedanjih najboljših praksah, ki se trenutno uporabljajo v Švici. Da bi navedene obveznosti ostale stroškovno učinkovite, bi jih bilo treba prilagoditi velikosti komunalnih čistilnih naprav in aglomeracij. Za namene tega spremljanja ta direktiva določa, da se izvaja vzorčenje. Vsakič, ko se opravi vzorčenje, se odvzame vzorec na vtoku in iztoku komunalne čistilne naprave. Spremljanje bo prispevalo tudi k zagotavljanju podatkov za splošni okvir okoljskega spremljanja, kot je bil vzpostavljen v osmem okoljskem akcijskem programu⁽²⁶⁾, konkretnije pa k pripravi okvira monitoringa in napovedovanja ničelnega onesnaževanja, na katerem temelji, določen v sporočilu Komisije z dne 12. maja 2021 z naslovom „Pot do zdravega planeta za vse: ‚Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal“.
- (44) Mikroplastiko in ustrezna onesnaževala bi bilo treba po potrebi spremljati pri prelivanju padavinske vode in izpustih urbane padavinske vode iz ločenih sistemov, in sicer z reprezentativnim programom vzorčenja, ki bi omogočal oceno koncentracije, da se modelira kakovost vode. Treba bi bilo spremljati emisije toplogrednih plinov z analizami, izračuni ali modeliranjem, kadar je to ustrezno.
- (45) Države članice bi morale za zagotovitev varstva okolja in sprejetja ustreznih ukrepov v okviru vsake ocene tveganja, ki se izvede za izvajanje te direktive in drugega prava Unije, spremljati širok spekter onesnaževal na vtoku in iztoku komunalnih čistilnih naprav. Da bi se izognili nepotrebnemu bremenu, bi bilo treba spremljati le onesnaževala, za katera se lahko pričakuje, da so prisotna v komunalni odpadni vodi, ob upoštevanju velike raznolikosti onesnaževal, ki bi lahko dosegla komunalne čistilne naprave, tudi iz negospodinjskih virov odpadne vode. Države članice bi morale imeti možnost zmanjšanja pogostosti spremljanja onesnaževal, če ta ob naslednjih vzorčenjih niso prisotna. Natančneje, novejši podatki kažejo, da so PFAS prisotne v komunalni odpadni vodi, včasih v visokih koncentracijah. Najnovejši znanstveni dokazi kažejo, da PFAS zaradi svoje obstojnosti predstavljajo grožnjo za okolje ali javno zdravje. Zato sta boljše poznavanje poti, po katerih PFAS vstopajo v okolje, ter njihovo spremljanje na vtoku in iztoku komunalnih čistilnih naprav bistvenega pomena. To spremljanje bi se moralo zaradi velikega tveganja izpostavljenosti snovem PFAS in njihovega vpliva na zdravje najprej začeti takrat, ko izpusti dosežejo prispevna območja, ki se uporabljajo za odvzem pitne vode.
- (46) Da bi zmanjšali upravno breme in bolje izkoristili možnosti, ki jih ponuja digitalizacija, bi bilo treba izboljšati in poenostaviti poročanje o izvajanju te direktive, in sicer z odpravo obveznosti za države članice, da vsaki dve leti poročajo Komisiji, in za Komisijo, da objavi dvoletna poročila. To obveznost bi bilo treba nadomestiti z zahtevo, da morajo države članice ob podpori EEA izboljšati obstoječe nacionalne standardizirane nabore podatkov, vzpostavljene z Direktivo 91/271/EGS, in jih redno posodabljati. Komisija bo te nabore podatkov uporabila za preverjanje skladnosti s to direktivo. Primerno je, da model poročanja razvije EEA v sodelovanju z državami članicami. Komisiji in EEA bi bilo treba zagotoviti dostop do nacionalnih podatkovnih zbirk. Za zagotovitev popolnih informacij o uporabi te direktive bi morali nabori podatkov vključevati informacije o skladnosti komunalnih čistilnih naprav z zahtevami za čiščenje (ustreza/ne ustreza zahtevam, obremenitve in koncentracija izpuščenih onesnaževal), o stopnji doseganja ciljev energijske nevtralnosti, o emisijah toplogrednih plinov iz čistilnih naprav s PE več kot 10 000 ter o ukrepih, ki so jih države članice sprejele v zvezi s prelivanjem padavinske vode in urbane padavinske vode, dostopom do sanitarne oskrbe in obdelavo v individualnih sistemih. Poleg tega bi bilo treba za optimizacijo uporabe podatkov in v podporo popolni preglednosti zagotoviti popolno skladnost z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006⁽²⁷⁾. Informacije, zbrane s tem naborom podatkov, bi morale omogočati primerjavo in izmenjavo najboljših praks na ravni Unije v zvezi z učinkovitostjo komunalnih čistilnih naprav. Upravno breme zagotavljanja informacij in podatkov javnosti bi moralo vedno upoštevati načelo sorazmernosti.

⁽²⁶⁾ Sklep (EU) 2022/591 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. aprila 2022 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030 (UL L 114, 12.4.2022, str. 22).

⁽²⁷⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 z dne 18. januarja 2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (UL L 33, 4.2.2006, str. 1).

- (47) Izvajanje Direktive 91/271/EGS se financira s tarifami za vodo in javnimi proračuni, vključno z sredstvi Unije. V prihodnosti bi morala razširjena odgovornost proizvajalca zagotoviti, da stroške kvartarnega čiščenja vsaj delno krijejo zadevne industrijske panoge, dopolnjujejo pa jih druge vrste financiranja. V preteklosti so izvajanje Direktive 91/271/EGS znatno podpirali tudi kohezijska politika Unije in programi v okviru programov Obzorje 2020 in LIFE. Za zagotovitev pravočasnega in pravilnega izvajanja te direktive je bistveno, da države članice pripravijo nacionalni izvedbeni program, vključno z dolgoročnim načrtovanjem potrebnih naložb, ki mu je priložena strategija financiranja. Te nacionalne izvedbene programe bi bilo treba sporočiti Komisiji. Da bi omejili upravno breme, se ta zahteva ne bi smela uporabljati za tiste države članice, v katerih je več kot 95 % aglomeracij skladnih z glavnimi obveznostmi čiščenja in zbiranja odpadne vode. Za nadaljevanje izvajanja te direktive bi morala Komisija pri pripravi naslednjega večletnega finančnega okvira in nadaljnjih večletnih finančnih okvirov upoštevati nacionalne izvedbene programe, ki jih sporočijo države članice, te pa bi morale brez odlašanja vzpostaviti zahtevani sistem razširjene odgovornosti proizvajalca.
- (48) Sektor zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode je specifičen in deluje kot zaprti trg, pri čemer so javna in mala podjetja priključena na kanalizacijski sistem, ne da bi imela možnost izbrati svoje upravljavce. Zato je pomembno zagotoviti javni dostop do ključnih kazalnikov uspešnosti upravljavcev, kot so dosežena raven čiščenja, stroški čiščenja, porabljena in proizvedena energija ter s tem povezani emisije toplogrednih plinov in ogljični odtis. Da bi se javnost bolje zavedala posledic čiščenja komunalne odpadne vode, bi bilo treba vsaj v aglomeracijah s PE nad 10 000, po možnosti pa tudi v tistih s PE nad 1 000, vsakemu gospodinjstvu zagotoviti ključne informacije o letnih stroških zbiranja in čiščenja odpadne vode na lahko dostopen način, na primer na računih, medtem ko bi morale biti druge podrobne informacije dostopne v uporabniku prijazni obliki zapisa na spletu, in sicer na spletnem mestu upravljavca ali pristojnega organa.
- (49) Z Direktivo 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁸⁾ se zagotavlja pravica dostopa do informacij o okolju v državah članicah v skladu Konvencijo Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah iz leta 1998 (v nadaljnjem besedilu: Aarhuska konvencija)⁽²⁹⁾. Aarhuska konvencija vključuje širok nabor obveznosti, povezanih z zagotavljanjem informacij o okolju na zahtevo in njihovim dejavnim razširjanjem. Pomembno je, da določbe te direktive o dostopu do informacij in dogovorih o souporabi podatkov dopolnjujejo navedeno direktivo z uvedbo obveznosti, da se javnosti na spletu dajo na voljo informacije o zbiranju in čiščenju komunalne odpadne vode na uporabniku prijazen način, ne da bi se s tem vzpostavila ločena pravna ureditev.
- (50) Zaradi doseganja učinkovitosti te direktive in njenega cilja varovati javno zdravje v okviru okoljske politike Unije je potrebno, da se lahko fizične ali pravne osebe ali po potrebi njihove zakonito ustanovljene organizacije nanjo sklicujejo v sodnih postopkih in da lahko nacionalna sodišča to direktivo upoštevajo kot element prava Unije, da bi med drugim po potrebi presojala odločitve nacionalnih organov. Poleg tega v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije na podlagi načela lojalnega sodelovanja, določenega v členu 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU), sodno varstvo pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Unije, zagotovijo sodišča držav članic. V členu 19(1) PEU se od držav članic poleg tega zahteva, da določijo pravna sredstva, zadostna za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva na področjih, ki jih ureja pravo Unije. To bi bilo treba storiti v skladu z nacionalnimi pravili, ne da bi pri tem določbi o nadomestilu odvzeli polni učinek. Hkrati bi morali imeti člani zadevne javnosti v skladu z Aarhusko konvencijo dostop do pravnega varstva, da bi prispevali k varovanju pravice živeti v okolju, ki je primerno za osebno zdravje in dobro počutje.
- (51) Da bi to direktivo prilagodili znanstvenemu in tehničnemu napredku, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s spremembo nekaterih delov priloge, kar zadeva prilagoditev spremljanja najsodobnejšim metodam spremljanja, tudi z namenom optimalne uporabe digitalnih orodij in upoštevanja ustreznih metod, ki se uporabljajo v drugem ustreznem pravu Unije, in vrednotenje rezultatov za zahteve za terciarno in kvartarno čiščenje ter zahteve za predhodne predpise in posebna dovoljenja za izpuste negospodinske odpadne vode v kanalizacijske sisteme in komunalne čistilne naprave, in v zvezi z dopolnitvijo te direktive z določitvijo minimalne kombinirane stopnje ponovne uporabe in recikliranja fosforja iz blata in komunalne odpadne vode, pri čemer upošteva razpoložljive tehnologije, vire in ekonomsko upravičenost za

⁽²⁸⁾ Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L 41, 14.2.2003, str. 26).

⁽²⁹⁾ UL L 124, 17.5.2005, str. 4.

predelavo fosforja, ter posodobitvijo informacij za javnost na spletu in za gospodinjstva. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽³⁰⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

- (52) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje standardov za zasnovo individualnih sistemov, za določitev oblike poročanja in ravni podrobnosti informacij v zvezi s posameznimi sistemi, za določitev oblike zapisa in metode ocene tveganja, ki se uporablja v okviru kvartarnega čiščenja, za sprejetje metod spremljanja in ocenjevanja kazalnikov kvartarnega čiščenja in ciljev glede energijske nevtralnosti, za določitev skupnih pogojev in meril za uporabo izjeme od razširjene odgovornosti proizvajalca za nekatere izdelke, za določitev metodologij v podporo razvoju celovitih načrtov ravnanja s komunalno odpadno vodo, za pripravo alternativnih kazalnikov za okvirni cilj zmanjšanja onesnaževanja, temelječ na obremenitvi, na primer na podlagi količine, pogostosti prelivanja padavinske vode, količine izpuščene urbane padavinske vode ali drugih ustreznih alternativnih kazalnikov, za določitev najmanjše pogostosti vzorčenja in metodologij za merjenje antimikrobične odpornosti, neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov in mikroplastike v komunalni odpadni vodi in blatu, za določitev minimalnega seznama ustreznih onesnaževal, za katere je verjetno, da so prisotna v komunalni odpadni vodi, vključno z metodologijo za opredelitev ustreznih onesnaževal, katerih prisotnost je verjetna, in merili za preučitev izključitve nekaterih onesnaževal, ki jih je treba spremljati, za določitev harmonizirane metodologije za merjenje parametrov „vsota per- in polifluoroalkilnih snovi (PFAS)“ in „skupno PFAS“ v komunalni odpadni vodi ter za sprejetje oblike zapisa in načinov predstavitve informacij o izvajanju te direktive, ki jih morajo predložiti države članice in zbrati EEA. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³¹⁾.
- (53) Države članice bi morale določiti pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne ter bi morale po potrebi upoštevati finančni položaj odgovorne fizične ali pravne osebe.
- (54) Na podlagi Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje bi morala Komisija opraviti oceno te direktive v določenem roku od datuma, določenega za njen prenos. To ocenjevanje bi moralo temeljiti na izkušnjah in podatkih, pridobljenih med izvajanjem te direktive, vseh razpoložljivih priporočilih SZO ter ustreznih znanstvenih, analitičnih in epidemioloških podatkih. Pri njem bi bilo treba posebno pozornost nameniti analizi ustreznosti javnozdravstvenih parametrov, ki se uporabljajo pri nadzoru komunalne odpadne vode, analizi dodanih vrednosti obveznega spremljanja javnozdravstvenih parametrov, analizi morebitne potrebe po prilagoditvi seznama izdelkov, ki jih pokrivajo sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca, vključno s pogoji za izjeme, analizi morebitnih učinkov potencialno različnih stopenj prispevkov za proizvajalce, ki jih določijo države članice, na delovanje notranjega trga, analizi izvedljivosti in ustreznosti razvoja sistema razširjene odgovornosti proizvajalca za izdelke, ki povzročajo nastanek PFAS in mikroplastike, analizi dodane vrednosti in ustreznosti zahteve po obveznih nacionalnih načrtih za ponovno uporabo vode, vključno z nacionalnimi cilji in ukrepi, oceni cilja energijske nevtralnosti, da se analizirajo tehnična in ekonomska izvedljivost ter okoljske in podnebne koristi za doseganje višje ravni energetske neodvisnosti sektorja, oceni možnosti za merjenje neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov iz sektorja komunalne odpadne vode, oceni možnosti dosege podnebne nevtralnosti sektorja čiščenja komunalne odpadne vode in časa, potrebnega za navedeno, ter izvedljivosti in ustreznosti določitve minimalnih stopenj ponovne uporabe in recikliranja dušika iz blata ali komunalne odpadne vode ali obojega v Uniji.

⁽³⁰⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽³¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (55) V Direktivi 91/271/EGS so določeni posebni roki za Mayotte, saj je od leta 2014 uvrščena med najbolj oddaljene regije v smislu člena 349 PDEU. Zato bi bilo treba začetek uporabe obveznosti vzpostavitve kanalizacijskih sistemov in obveznosti uporabe sekundarnega čiščenja komunalne odpadne vode iz aglomeracije s PE 2 000 in več za Mayotte odložiti.
- (56) Primerno je upoštevati poseben položaj Mayotta in drugih najbolj oddaljenih regij Unije, navedenih v členu 349 PDEU, zaradi katerega se določijo posebni ukrepi za podporo tem regijam. V zvezi s čiščenjem komunalne odpadne vode na teh območjih bi bilo treba posebno pozornost nameniti težavni topografiji in otoški legi teh območij.
- (57) Za zagotovitev kontinuitete varstva okolja je pomembno, da države članice ohranijo vsaj sedanjo raven terciarnega čiščenja, dokler ne začnejo veljati nove zahteve za zmanjšanje vsebnosti fosforja in dušika. Zato bi se moral člen 5 Direktive 91/271/EGS še naprej uporabljati, dokler se ne začnejo uporabljati navedene nove zahteve.
- (58) Ker ciljev te direktive, in sicer varovati okolje in javno zdravje, doseči napredek pri doseganju cilja podnebne nevtralnosti v zvezi z dejavnostmi zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode, izboljšati dostop do sanitarne oskrbe ter zagotoviti reden nadzor parametrov, pomembnih za javno zdravje, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (59) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki so bile v primerjavi z Direktivo 91/271/EGS vsebinsko spremenjene. Obveznost prenosa nespremenjenih določb izhaja iz navedene direktive.
- (60) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv v nacionalno pravo, ki so navedeni v delu B Priloge VII –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja

V tej direktivi so določena pravila o zbiranju, čiščenju in odvajanju komunalne odpadne vode, da bi se zagotovilo varstvo okolja in zdravja ljudi v skladu s pristopom „eno zdravje“, pri tem pa emisije toplogrednih plinov postopoma zmanjšale na trajnostne ravni ter izboljšala energijska bilanca dejavnosti zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode, hkrati pa prispevalo k prehodu na krožno gospodarstvo. Določena so tudi pravila o dostopu do sanitarne oskrbe za vse, o preglednosti sektorja komunalne odpadne vode, o rednem nadzoru za javno zdravje pomembnih parametrov v komunalni odpadni vodi in o izvajanju načela „onesnaževalec plača“.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „komunalna odpadna voda“ pomeni kar koli od naslednjega:
- (a) gospodinjsko odpadno vodo;
 - (b) mešanico gospodinjske in negospodinjske odpadne vode;
 - (c) mešanico gospodinjske odpadne vode in urbane padavinske vode;
 - (d) mešanico gospodinjske in negospodinjske odpadne vode ter urbane padavinske vode;
- (2) „gospodinjska odpadna voda“ pomeni odpadno vodo iz naselij, služb in ustanov, ki izvira pretežno iz človeškega metabolizma ali iz dejavnosti gospodinjstev ali iz obeh;

- (3) „negospodinjska odpadna voda“ pomeni odpadno vodo, ki ni gospodinjska odpadna voda in urbana padavinska voda ter ki se odvaja iz prostorov, ki se uporabljajo za opravljanje trgovinske, industrijske ali gospodarske dejavnosti;
- (4) „aglomeracija“ pomeni območje, na katerem je prebivalstvo, izraženo v populacijskem ekvivalentu, – v kombinaciji z gospodarskimi dejavnostmi ali brez njih – dovolj zgoščeno, da je mogoče komunalno odpadno vodo zbirati in odvajati v eno ali več komunalnih čistilnih naprav ali do enega ali več končnih mest izpusta;
- (5) „urbana padavinska voda“ pomeni padavine v aglomeracijah, zbrane v kombiniranih ali ločenih kanalizacijah;
- (6) „prelivanje padavinske vode“ pomeni izpust neprečiščene komunalne odpadne vode v sprejemne vode iz kombiniranih kanalizacij, ki ga povzročijo padavine ali izpadi sistema;
- (7) „kanalizacijski sistem“ pomeni sistem kanalov, ki zbira in odvaja komunalno odpadno vodo;
- (8) „kombinirana kanalizacija“ pomeni posamezen kanal, ki zbira in odvaja komunalno odpadno vodo, vključno z urbano padavinsko vodo;
- (9) „ločena kanalizacija“ pomeni kanal, ki ločeno zbira in odvaja eno od naslednjega:
 - (a) gospodinjsko odpadno vodo;
 - (b) negospodinjsko odpadno vodo;
 - (c) mešanico gospodinjske in negospodinjske odpadne vode;
 - (d) urbano padavinsko vodo;
- (10) „populacijski ekvivalent 1“ ali „PE 1“ pomeni organsko, biološko razgradljivo obremenitev na dan, ki ima petdnevno biokemijsko potrebo po kisiku (BPK₅) 60 g kisika na dan;
- (11) „primarno čiščenje“ pomeni čiščenje komunalne odpadne vode s fizikalnim ali kemijskim postopkom, ali obema, ki vključuje posedanje trdnih delcev, ali z drugimi postopki, pri katerih se BPK₅ vtočne odpadne vode pred izpustom zmanjša za vsaj 20 %, vsebnost neraztopljenih snovi surove odpadne vode pa za vsaj 50 %;
- (12) „sekundarno čiščenje“ pomeni čiščenje komunalne odpadne vode s postopkom, ki večinoma vključuje biološko čiščenje s sekundarnim posedanjem, ali s kakim drugim postopkom, pri katerem se zmanjša vsebnost biološko razgradljivih organskih snovi v komunalni odpadni vodi;
- (13) „terciarno čiščenje“ pomeni čiščenje komunalne odpadne vode s postopkom, pri katerem se zmanjša vsebnost dušika ali fosforja ali obeh v komunalni odpadni vodi;
- (14) „kvartarno čiščenje“ pomeni čiščenje komunalne odpadne vode s postopkom, pri katerem se zmanjša vsebnost širokega spektra mikroonesnaževal v komunalni odpadni vodi;
- (15) „blato“ pomeni organske ali neorganske ostanke, ki so posledica čiščenja komunalne odpadne vode iz komunalne čistilne naprave, razen peska, masti, drugih odpadkov ter vseh drugih ostankov pri presejanju in ostankov iz faze predhodne obdelave;
- (16) „evtrofikacija“ pomeni obogatitev vode s hranili, zlasti s spojinami dušika ali fosforja ali obema, kar povzroči pospešeno rast alg in višjih rastlinskih vrst, posledica česar je neželena motnja ravnotežja organizmov, prisotnih v vodi, ter kakovosti zadevne vode;
- (17) „mikroonesnaževalo“ pomeni snov, kakor je opredeljena v členu 3, točka 1, Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³²⁾, vključno z njenimi razgradnimi produkti, ki je običajno prisotna v vodnem okolju, komunalni odpadni vodi ali blatu in ki se lahko na podlagi ustreznih meril iz delov 3 in 4 Priloge I k Uredbi (ES) št. 1272/2008 tudi v nizkih koncentracijah šteje za nevarno za ali okolje ali zdravje ljudi;

⁽³²⁾ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

- (18) „razmerje redčenja“ pomeni razmerje med povprečjem letnega pretoka sprejemnih voda na mestu izpusta za zadnjih pet let in povprečjem letne količine izpusta komunalne odpadne vode v površinske vode za zadnjih pet let;
- (19) „proizvajalec“ pomeni vsakega proizvajalca, uvoznika ali distributerja, ki poklicno daje izdelke na trg države članice, med drugim s pogodbami, sklenjenimi na daljavo, kot so opredeljene v členu 2, točka 7, Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³³⁾;
- (20) „organizacija za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev“ pomeni nacionalno priznano organizacijo, ustanovljeno z namenom, da se proizvajalcem omogoči izpolnjevanje njihovih obveznosti na podlagi členov 9 in 10;
- (21) „sanitarna oskrba“ pomeni objekte in storitve za varno, higiensko, varovano ter družbeno in kulturno sprejemljivo ravnanje s človeškim urinom in fekalijami ter njihovo odstranjevanje, kot tudi za menjavo in odlaganje izdelkov za zaščito med menstruacijo, ki zagotavljajo zasebnost in dostojanstvo;
- (22) „antimikrobična odpornost“ pomeni sposobnost mikroorganizmov za preživetje ali rast v prisotnosti antimikrobičnega sredstva v koncentraciji, ki je običajno dovolj visoka, da lahko zavre rast ali uniči mikroorganizme iste vrste;
- (23) „eno zdravje“ pomeni „eno zdravje“, kakor je opredeljeno v členu 3, točka 7, Uredbe (EU) 2022/2371 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁴⁾;
- (24) „zadevna javnost“ pomeni javnost, na katero vpliva ali bo verjetno vplivalo sprejetje odločitve o izvajanju obveznosti, določenih v členu 6, 7 ali 8 te direktive, ali ki ima za sprejetje odločitve interes; za namene te opredelitve se šteje, da imajo interes nevladne organizacije, ki se zavzemajo za varovanje okolja ali zdravja ljudi in izpolnjujejo zahteve iz nacionalnega prava;
- (25) „mediji za biološke filtre“ pomeni kakršno koli podporo, običajno plastično, ki se uporablja za razvoj bakterij, potrebnih za čiščenje komunalne odpadne vode;
- (26) „dajanje na trg“ pomeni prvo omogočanje dostopnosti izdelka na trgu države članice;
- (27) „obremenitev“ pomeni količino organske, biološko razgradljive snovi, merjeno kot BPK₅, v komunalni odpadni vodi, izraženo v PE, ali katero koli onesnaževalo ali hranilo, izraženo v enotah mase na čas;
- (28) „individualni sistem“ pomeni sanitarni objekt, ki zbira, skladišči, čisti ali odstranjuje gospodinjsko odpadno vodo iz stavb ali delov stavb, ki niso priključeni na kanalizacijski sistem za odvajanje.

Člen 3

Kanalizacijski sistemi in izračun obremenitve aglomeracije

1. Države članice zagotovijo, da vse aglomeracije s PE 2 000 in več izpolnjujejo naslednji zahtevi:
 - (a) imajo vzpostavljene kanalizacijske sisteme;
 - (b) vsi njihovi viri gospodinjske odpadne vode so priključeni na kanalizacijski sistem.
2. Države članice do 31. decembra 2035 zagotovijo, da aglomeracije s PE 1 000 in več, vendar pod 2 000, izpolnjujejo zahteve odstavka 1.

Države članice lahko od roka iz prvega pododstavka odstopajo za največ:

- (a) osem let, kadar 1. januarja 2025 velja, da:

⁽³³⁾ Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 304, 22.11.2011, str. 64).

⁽³⁴⁾ Uredba (EU) 2022/2371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o resnih čezmejnih groznjah za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU (UL L 314, 6.12.2022, str. 26).

- (i) ima manj kot 50 % aglomeracij iz prvega pododstavka kanalizacijske sisteme ali
- (ii) se v kanalizacijskih sistemih zbira manj kot 50 % obremenitve aglomeracij iz prvega pododstavka s komunalno odpadno vodo;

(b) deset let, kadar 1. januarja 2025 velja, da:

- (i) ima manj kot 25 % aglomeracij iz prvega pododstavka kanalizacijske sisteme ali
- (ii) se v kanalizacijskih sistemih zbira manj kot 25 % obremenitve aglomeracij iz prvega pododstavka s komunalno odpadno vodo.

Bolgarija, Hrvaška in Romunija lahko od roka iz prvega pododstavka odstopajo za največ:

(a) 12 let, kadar 1. januarja 2025 velja, da:

- (i) ima manj kot 50 % aglomeracij iz prvega pododstavka kanalizacijske sisteme ali
- (ii) se v kanalizacijskih sistemih zbira manj kot 50 % obremenitve aglomeracij iz prvega pododstavka s komunalno odpadno vodo;

(b) 14 let, kadar 1. januarja 2025 velja, da:

- (i) ima manj kot 25 % aglomeracij iz prvega pododstavka kanalizacijske sisteme ali
- (ii) se v kanalizacijskih sistemih zbira manj kot 25 % obremenitve aglomeracij iz prvega pododstavka s komunalno odpadno vodo.

Kadar države članice odstopajo od roka iz prvega pododstavka, zagotovijo, da njihov prvi nacionalni izvedbeni program iz člena 23 vključuje:

- (a) število aglomeracij s PE 1 000 ali več, vendar pod 2 000, brez popolnih kanalizacijskih sistemov 1. januarja 2025 in
- (b) načrt, v katerem so podrobno opisane naložbe, potrebne za doseg popolne skladnosti za te aglomeracije v podaljšanih rokih, in
- (c) tehnične ali ekonomske razloge, ki upravičujejo podaljšanje roka iz prvega pododstavka.

Podaljšanje roka iz prvega pododstavka se uporablja le, če so izpolnjeni pogoji iz drugega ali tretjega pododstavka in četrtega pododstavka. Če ti pogoji do 31. julija 2028 niso izpolnjeni, Komisija uradno obvesti države članice.

3. Obremenitev aglomeracije, izražena v PE, se izračuna na podlagi najvišje povprečne tedenske obremenitve, nastale v navedeni aglomeraciji med letom, pri čemer se ne upoštevajo neobičajne vremenske okoliščine, kot je velika količina padavin.

4. Kanalizacijski sistemi izpolnjujejo zahteve iz dela A Priloge I.

Člen 4

Individualni sistemi

1. Države članice lahko odstopajo od člena 3 le, če vzpostavitev kanalizacijskega sistema ali priključitev nanj ni upravičena zato, ker ne bi prinesla koristi za okolje ali zdravje ljudi, ali zato, ker ni tehnično izvedljiva, ali zato, ker bi povzročila previsoke stroške. V primeru odstopanja od člena 3 zagotovijo, da se v aglomeracijah s PE 1 000 in več ali v delu teh aglomeracij uporabljajo individualni sistemi za zbiranje, skladiščenje in, kadar je ustrezno, čiščenje komunalne odpadne vode.

2. Države članice zagotovijo, da so individualni sistemi iz odstavka 1 načrtovani, upravljani in vzdrževani tako, da je dosežena enaka raven varstva okolja in zdravja ljudi kot pri sekundarnem in terciarnem čiščenju iz členov 6 in 7.

3. Države članice zagotovijo, da so individualni sistemi, ki se uporabljajo v aglomeracijah s PE 1 000 in več, vpisani v register. Države članice zagotovijo, da pristojni organ ali katero koli drugo telo, pooblaščen na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, s pristopom na podlagi dejavnikov tveganja izvaja redne inšpekcijske preglede teh sistemov ali jih na druge načine redno preverja in nadzira.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov za določitev minimalnih zahtev glede:

- (a) načrtovanja, delovanja in vzdrževanja individualnih sistemov iz odstavkov 1 in 2 ter
- (b) rednih inšpekcijskih pregledov iz odstavka 3, vključno z določitvijo najmanjše pogostosti takih inšpekcijskih pregledov glede na vrsto posameznega sistema in s pristopom na podlagi dejavnikov tveganja.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2) do 2. januarja 2028.

Zahteve v zvezi z načrtovanjem iz odstavka 2 in tega odstavka se ne uporabljajo za individualne sisteme iz odstavka 1, ki so bili vzpostavljeni pred 1. januarjem 2025.

5. Države članice, ki na nacionalni ravni uporabljajo individualne sisteme za zbiranje in/ali čiščenje več kot 2 % obremenitve s komunalno odpadno vodo iz aglomeracij s PE 2 000 in več, Komisiji predložijo utemeljitev uporabe individualnih sistemov. V tej utemeljitvi:

- (a) je dokazano, da so izpolnjeni pogoji za uporabo individualnih sistemov iz odstavka 1;
- (b) so opisani ukrepi, sprejeti v skladu z odstavkoma 2 in 3;
- (c) je dokazana skladnost z minimalnimi zahtevami iz odstavka 4, kadar Komisija izvaja izvedbena pooblastila na podlagi navedenega odstavka;
- (d) je dokazano, da uporaba individualnih sistemov državam članicam ne preprečuje izpolnjevanja okoljskih ciljev iz člena 4 Direktive 2000/60/ES.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi oblike zapisa za predložitev informacij iz odstavka 5. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

Člen 5

Celoviti načrti ravnanja s komunalno odpadno vodo

1. Države članice do 31. decembra 2033 zagotovijo, da se za zbirna območja aglomeracij s PE 100 000 in več pripravi celovit načrt ravnanja s komunalno odpadno vodo.

2. Države članice najpozneje šest mesecev po prvi posodobitvi načrta upravljanja povodij, pripravljenega na podlagi člena 13(7) Direktive 2000/60/ES, po 1. januarju 2025, vendar najkasneje 22. junija 2028, pripravijo seznam aglomeracij s PE med 10 000 in 100 000, v katerih je glede na pretekle podatke, modeliranje in najsodobnejše podnebne projekcije, vključno s sezonskimi nihanji, ter glede na antropogene obremenitve in oceno učinkov, izvedeno na podlagi načrta upravljanja povodij, izpolnjen eden ali več od naslednjih pogojev:

- (a) prelivanje padavinske vode predstavlja tveganje za okolje ali zdravje ljudi;
- (b) prelivanje padavinske vode predstavlja več kot 2 % letne zbrane obremenitve s komunalno odpadno vodo za parametre iz tabele 1 in, kadar je ustrezno, tabele 2 Priloge I, izračunane v toku ob suhem vremenu;
- (c) prelivanje padavinske vode preprečuje izpolnitev česar koli od naslednjega:

- (i) zahtev, določenih na podlagi člena 5 Direktive (EU) 2020/2184;

- (ii) zahtev iz člena 5(3) Direktive 2006/7/ES;
 - (iii) zahtev iz člena 3 Direktive 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁵⁾;
 - (iv) okoljskih ciljev iz člena 4 Direktive 2000/60/ES;
 - (v) zahtev iz člena 1 Direktive 2008/56/ES;
 - (vi) zahtev, določenih na podlagi člena 3 Direktive 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁶⁾;
- (d) opredeljena so bila ustrezna mesta v ločenih kanalizacijah, na katerih se pričakuje taka onesnaženost urbane padavinske vode, da je mogoče njen izpust v sprejemne vode šteti za tveganje za okolje ali zdravje ljudi ali da onemogoča izpolnjevanje katere koli od zahtev ali okoljskih ciljev iz točke (c).

Države članice pregledajo seznam iz prvega pododstavka vsakih šest let po njegovi pripravi in ga po potrebi posodobijo.

3. Države članice do 31. decembra 2039 zagotovijo, da se za zbirna območja aglomeracij iz odstavka 2 pripravi celovit načrt ravnanja s komunalno odpadno vodo.
4. Celoviti načrti ravnanja s komunalno odpadno vodo se na zahtevo dajo na voljo Komisiji.
5. Celoviti načrti ravnanja s komunalno odpadno vodo vključujejo vsaj elemente iz Priloge V, pri čemer se v njih, kadar koli je to mogoče, da prednost zelenim in modrim infrastrukturnim rešitvam.
6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov za določitev:
 - (a) metodologij za opredelitev ukrepov iz točke 3 Priloge V;
 - (b) metodologij za določitev alternativnih kazalnikov za preverjanje, ali je dosežen okvirni cilj zmanjšanja onesnaževanja iz točke 2(a) Priloge V;
 - (c) oblike zapisa, v kateri morajo biti celoviti načrti ravnanja s komunalno odpadno vodo na voljo Komisiji, kadar se to zahteva v skladu z odstavkom 4.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2) do 2. januarja 2028.

7. Države članice zagotovijo, da se celoviti načrti ravnanja s komunalno odpadno vodo pregledajo vsaj vsakih šest let po njihovi pripravi in po potrebi posodobijo. Po posodobitvi seznama iz odstavka 2 zagotovijo, da se celoviti načrti ravnanja za aglomeracije pripravijo v šestih letih od njihove vključitve na navedeni seznam.

Člen 6

Sekundarno čiščenje

1. Države članice zagotovijo, da izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki čistijo komunalno odpadno vodo iz aglomeracij s PE 2 000 in več, pred izpustom v sprejemne vode izpolnjujejo ustrezne zahteve za sekundarno čiščenje iz tabele B in tabele 1 Priloge I v skladu z metodami spremljanja in ocenjevanja rezultatov, določenimi v delu C Priloge I. Brez poseganja v možnost uporabe alternativnih metod iz dela C, točka 1, Priloge I, je največje dovoljeno število vzorcev, ki ne ustrezajo vrednostim parametrov iz dela B in tabele 1 Priloge I, določeno v delu C in tabeli 4 Priloge I.

Za aglomeracije s PE 2 000 in več, vendar pod 10 000, ki odvajajo v obalno morje, kot je opredeljeno v Direktivi 2000/60/ES, in ki 1. januarja 2025 uporabljajo ustrezno čiščenje v skladu s členom 7 Direktive 91/271/EGS, se do 31. decembra 2037 obveznost iz prvega pododstavka ne uporablja.

⁽³⁵⁾ Direktiva 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv Sveta 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 348, 24.12.2008, str. 84).

⁽³⁶⁾ Direktiva 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem (UL L 372, 27.12.2006, str. 19).

2. Za aglomeracije, ki 1. januarja 2025 odvajajo komunalno odpadno vodo na manj občutljiva območja iz člena 6(1) Direktive 91/271/EGS, se obveznost iz odstavka 1, prvi pododstavek, začne uporabljati 31. decembra 2037.

3. Države članice do 31. decembra 2035 zagotovijo, da izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki čistijo komunalno odpadno vodo iz aglomeracij s PE 1 000 in več, vendar pod 2 000, pred izpustom v sprejemne vode izpolnjujejo ustrezne zahteve za sekundarno čiščenje iz dela B in tabele 1 Priloge I v skladu z metodami spremljanja in ocenjevanja rezultatov, določenimi v delu C Priloge I. Brez poseganja v možnost uporabe alternativnih metod iz dela C, točka 1, Priloge I, je največje dovoljeno število vzorcev, ki ne ustrezajo vrednostim parametrov iz dela B in tabele 1 Priloge I, določeno v delu C in tabeli 4 Priloge I.

Države članice lahko od roka iz prvega pododstavka odstopajo za največ:

(a) osem let, kadar 1. januarja 2025 velja, da:

- (i) se v manj kot 50 % aglomeracij iz prvega pododstavka izpusti komunalne odpadne vode obdelujejo po postopku sekundarnega čiščenja na njihovem ozemlju v skladu z delom B in tabelo 1 Priloge I ali
- (ii) se manj kot 50 % obremenitve aglomeracij iz prvega pododstavka s komunalno odpadno vodo obdeluje po postopku sekundarnega čiščenja na njihovem ozemlju v skladu z delom B in tabelo 1 Priloge I;

(b) deset let, kadar 1. januarja 2025 velja, da:

- (i) se v manj kot 25 % aglomeracij iz prvega pododstavka izpusti komunalne odpadne vode obdelujejo po postopku sekundarnega čiščenja na njihovem ozemlju v skladu z delom B in tabelo 1 Priloge I ali
- (ii) se manj kot 25 % obremenitve aglomeracij iz prvega pododstavka s komunalno odpadno vodo obdeluje po postopku sekundarnega čiščenja na njihovem ozemlju v skladu z delom B in tabelo 1 Priloge I.

Bolgarija, Hrvaška in Romunija lahko od roka iz prvega pododstavka odstopajo za največ:

(a) 12 let, kadar 1. januarja 2025 velja, da:

- (i) se v manj kot 50 % aglomeracij iz prvega pododstavka izpusti komunalne odpadne vode obdelujejo po postopku sekundarnega čiščenja na njihovem ozemlju v skladu z delom B in tabelo 1 Priloge I ali
- (ii) se manj kot 50 % obremenitve aglomeracij iz prvega pododstavka s komunalno odpadno vodo obdeluje po postopku sekundarnega čiščenja na njihovem ozemlju v skladu z delom B in tabelo 1 Priloge I;

(b) 14 let, kadar 1. januarja 2025 velja, da:

- (i) se v manj kot 25 % aglomeracij iz prvega pododstavka izpusti komunalne odpadne vode obdelujejo po postopku sekundarnega čiščenja na njihovem ozemlju v skladu z delom B in tabelo 1 Priloge I ali
- (ii) se manj kot 25 % obremenitve aglomeracij iz prvega pododstavka s komunalno odpadno vodo obdeluje po postopku sekundarnega čiščenja na njihovem ozemlju v skladu z delom B in tabelo 1 Priloge I.

Kadar države članice odstopajo od roka iz prvega pododstavka, zagotovijo, da njihov prvi nacionalni izvedbeni program iz člena 23 vključuje:

(a) število aglomeracij s PE 1 000 in več, vendar pod 2 000, brez sekundarnega čiščenja 1. januarja 2025;

(b) načrt, v katerem so podrobno opisane naložbe, potrebne za doseg popolne skladnosti za te aglomeracije v podaljšanih rokih, ter

(c) tehnične ali ekonomske razloge, ki upravičujejo podaljšanja roka iz prvega pododstavka.

Podaljšanja roka iz prvega pododstavka se uporablja le, če so izpolnjeni pogoji iz drugega ali tretjega pododstavka in četrtega pododstavka. Če ti pogoji do 31. julija 2028 niso izpolnjeni, Komisija uradno obvesti države članice.

4. Izpusti komunalne odpadne vode se lahko do 31. decembra 2045 obdelujejo po postopku čiščenja, ki je manj strog od predpisanega v odstavkih 1 in 3, kadar se odvajajo v:

- (a) vode, ki se nahajajo v visokogorskih regijah, in sicer nad 1 500 m nadmorske višine, kjer je zaradi nizkih temperatur težko izvajati učinkovito biološko čiščenje;
- (b) globokomorske vode, kadar so taki izpusti komunalne odpadne vode iz aglomeracij s PE pod 150 000 v manj poseljenih najbolj oddaljenih regijah v smislu člena 349 PDEU, v katerih je zaradi topografije in geografije ozemlja težko izvajati učinkovito biološko čiščenje, ali
- (c) komunalna odpadno vodo iz majhnih aglomeracij s PE 1 000 in več, vendar pod 2 000, v regijah s hladnim podnebjem, kjer je zaradi nizkih temperatur težko izvajati učinkovito biološko čiščenje, če je povprečna četrletna temperatura vode na vtoku pod 6 °C.

Prvi pododstavek se uporablja pod pogojem, da zadevne države članice Komisiji predložijo natančne študije, ki dokazujejo, da taki izpusti ne vplivajo škodljivo na okolje in zdravje ljudi ter ne preprečujejo, da bi sprejemne vode izpolnjevale ustrezne cilje kakovosti in ustrezne določbe drugega ustreznega prava Unije.

5. Obremenitev, izražena v PE, se izračuna na podlagi najvišje povprečne tedenske obremenitve, ki se v enem letu dovede v komunalno čistilno napravo, pri čemer se ne upoštevajo neobičajne vremenske okoliščine, kot je velika količina padavin.

Člen 7

Terciarno čiščenje

1. Države članice zagotovijo, da izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki čistijo komunalno odpadno vodo z obremenitvijo v višini PE 150 000 in več, ki 1. januarja 2025 ne uporabljajo terciarnega čiščenja, pred izpustom v sprejemne vode izpolnjujejo ustrezne zahteve za terciarno čiščenje v skladu z delom B in tabelo 2 Priloge I, do:

- (a) 31. decembra 2033 za izpuste iz 30 % teh komunalnih čistilnih naprav;
- (b) 31. decembra 2036 za izpuste iz 70 % teh komunalnih čistilnih naprav;

Do 31. decembra 2039 države članice zagotovijo, da vsi izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki čistijo komunalno odpadno vodo z obremenitvijo v višini PE 150 000 in več, pred izpustom v sprejemne vode izpolnjujejo ustrezne zahteve za terciarno čiščenje iz dela B in tabele 2 Priloge I.

2. Države članice do 31. decembra 2027 pripravijo in objavijo seznam območij na svojem ozemlju, ki so občutljiva za evtrofikacijo. Na ta seznam vključijo informacije o tem, ali gre za območja, občutljiva za fosfor ali dušik ali oboje. Ta seznam posodablja vsakih šest let, začenši z 31. decembrom 2033.

Seznam iz prvega pododstavka zajema območja, opredeljena v Prilogi II.

Zahteva iz prvega pododstavka se ne uporablja, kadar država članica izvaja terciarno čiščenje v skladu z odstavkom 5 na svojem celotnem ozemlju.

3. Države članice brez poseganja v odstavek 1 zagotovijo, da izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki čistijo komunalno odpadno vodo iz aglomeracij s PE 10 000 in več pred izpustom na območja, vključena na seznam iz odstavka 2, izpolnjujejo ustrezne zahteve za terciarno čiščenje iz dela B in tabele 2 Priloge I, in sicer do:

- (a) 31. decembra 2033 za 20 % teh aglomeracij;
- (b) 31. decembra 2036 za 40 % teh aglomeracij;
- (c) 31. decembra 2039 za 60 % teh aglomeracij;
- (d) 31. decembra 2045 za vse te aglomeracije.

4. Države članice lahko od roka iz odstavka 3, točka (d), odstopajo za največ osem let, pod pogojem da:
- (a) vsaj 50 % zadevnih aglomeracij 1. januarja 2025 ne uporablja terciarnega čiščenja v skladu z zahtevami iz Direktive 91/271/EGS ali ne izpolnjuje zahtev iz dela B in tabele 2 Priloge I k navedeni direktivi, ter
 - (b) prvi nacionalni izvedbeni program, predložen na podlagi člena 23(2), vključuje:
 - (i) število aglomeracij iz člena 3, ki so 1. januarja 2025 brez terciarnega čiščenja v skladu z zahtevami iz Direktive 91/271/EGS ali ne izpolnjujejo zahtev iz dela B in tabele 2 Priloge I k navedeni direktivi;
 - (ii) načrt, v katerem so podrobno opisane naložbe, potrebne za doseg popolne skladnosti za te aglomeracije v podaljšanem roku, in
 - (iii) tehnične ali ekonomske razloge, ki upravičujejo podaljšanje roka iz odstavka 3, točka (d).

Podaljšanje roka iz tega odstavka velja le, če so izpolnjeni pogoji iz prvega pododstavka. Če ti pogoji do 31. julija 2028 niso izpolnjeni, Komisija uradno obvesti države članice. Vendar komunalne čistilne naprave za čiščenje obremenitve v višini PE 150 000 in več izpolnjujejo roke iz odstavka 1.

5. Izpusti komunalne odpadne vode iz odstavkov 1 in 3 izpolnjujejo ustrezne zahteve iz dela B in tabele 2 Priloge I v skladu z metodami spremljanja in ocenjevanja rezultatov, določenimi v delu C Priloge I. Letna povprečna vrednost vzorcev za vsak parameter iz tabele 2 Priloge I je v skladu z ustreznimi vrednostmi parametrov iz navedene tabele.

6. Za komunalne čistilne naprave, ki so v gradnji ali v postopku večje prenove glede njihovega terciarnega čiščenja ali so začele obratovati po 31. decembru 2020 in pred 1. januarjem 2025, se začnejo zahteve v zvezi s parametrom dušika iz tega člena uporabljati najpozneje pet let po rokih, določenih v odstavkih 1 in 3.

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s postopkom iz člena 27 za spremembo dela C Priloge I, da se metode spremljanja in ocenjevanja rezultatov v zvezi s terciarnim čiščenjem prilagodijo znanstvenemu in tehničnemu napredku.

8. Države članice se lahko z odstopanjem od odstavkov 3 in 5 odločijo, da za posamezno komunalno čistilno napravo, ki se nahaja na območju s seznama iz odstavka 2, ne veljajo zahteve iz odstavkov 3 in 5, kadar se lahko dokaže, da minimalni odstotek zmanjšanja celotne obremenitve s komunalno odpadno vodo, ki vstopa v vse komunalne čistilne naprave na tem območju, znaša:

- (a) najmanj 75 % za skupni fosfor in najmanj 75 % za skupni dušik od 1. januarja 2025;
- (b) 82,5 % za skupni fosfor in 80 % za skupni dušik do 31. decembra 2039;
- (c) 87,5 % za skupni fosfor in 82,5 % za skupni dušik do 31. decembra 2045.

9. Za izpuste iz komunalnih čistilnih naprav s PE 10 000 in več v prispevno območje na območju s seznama iz odstavka 2, ki je občutljivo za eutrofikacijo, se uporabljajo tudi odstavki 3, 5 in 8.

10. Države članice zagotovijo, da izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki se nahajajo na območju s seznama iz odstavka 2, po eni od rednih posodobitev seznama, ki se zahtevajo v navedenem odstavku, v sedmih letih od vključitve na navedeni seznam izpolnjujejo zahteve, določene v odstavkih 3 in 5.

11. Kadar število komunalnih čistilnih naprav, ki jih je treba posodobiti, da se na nacionalni ravni dosežejo cilji iz odstavkov 1 in 3, ni celo število, se število komunalnih čistilnih naprav zaokroži na najbližje celo število. V primeru enake oddaljenosti od obeh celih števil se število zaokroži navzdol.

Člen 8

Kvartarno čiščenje

1. Države članice zagotovijo, da izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki čistijo komunalno odpadno vodo z obremenitvijo v višini PE 150 000 in več, pred izpustom v sprejemne vode izpolnjujejo ustrezne zahteve za kvartarno čiščenje iz dela B in tabele 3 Priloge I v skladu z metodami spremljanja in ocenjevanja rezultatov, določenimi v delu C Priloge I, in sicer do:

- (a) 31. decembra 2033 za izpuste iz 20 % teh komunalnih čistilnih naprav;
- (b) 31. decembra 2039 za izpuste iz 60 % teh komunalnih čistilnih naprav;
- (c) 31. decembra 2045 za vse izpuste iz teh komunalnih čistilnih naprav.

Največje dovoljeno število vzorcev, ki ne ustrezajo vrednostim parametrov iz tabele 3 Priloge I, je določeno v delu C in tabeli 4 Priloge I.

2. Države članice do 31. decembra 2030 pripravijo seznam območij na svojem ozemlju, kjer koncentracija ali kopičenje mikroonesnaževal iz komunalnih čistilnih naprav predstavlja tveganje za okolje ali zdravje ljudi. Navedeni seznam pregledajo leta 2033 in nato vsakih šest let ter ga po potrebi posodobijo.

Na seznam iz prvega pododstavka se vključijo naslednja območja:

- (a) prispevna območja za mesta odvzema vode, namenjena za prehrano ljudi, kot so opredeljena v skladu s členom 8(2), točka (a), Direktive (EU) 2020/2184, razen če se pri oceni tveganja v skladu s členom 8(2), točka (b), navedene direktive pokaže, da izpust mikroonesnaževal iz komunalnih čistilnih naprav ne predstavlja morebitnega tveganja, ki lahko povzroči poslabšanje kakovosti vode v tolikšnem obsegu, da bi to lahko pomenilo nevarnost za zdravje ljudi;
- (b) kopalna voda, ki spada na področje uporabe Direktive 2006/7/ES, razen če se v profilu kopalne vode iz člena 6 navedene direktive in Priloge III k navedeni direktivi pokaže, da izpust mikroonesnaževal iz komunalne odpadne vode niti ne vpliva na kopalne vode niti ne poslabša zdravja kopalcev;
- (c) območja, na katerih se izvajajo dejavnosti ribogojstva oziroma akvakulture, kot je opredeljeno v členu 4, točka 25, Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁷⁾, razen če so pristojni nacionalni organi prepričani, da izpust mikroonesnaževal iz komunalne odpadne vode ne more vplivati na varnost živil v njihovi končni obliki.

Na seznam iz prvega pododstavka se vključijo tudi naslednja območja na podlagi ocene tveganja za okolje ali zdravje ljudi, ki jih predstavlja izpust mikroonesnaževal iz komunalne odpadne vode za:

- (a) jezera, kot so opredeljena v členu 2, točka 5, Direktive 2000/60/ES;
- (b) reke, kot so opredeljene v členu 2, točka 4, Direktive 2000/60/ES, ali drugi vodni tokovi, pri katerih je razmerje redčenja pod 10;
- (c) območja, kjer je za izpolnitev zahtev direktiv 2000/60/ES, 2006/118/ES in 2008/105/ES potrebno dodatno čiščenje;
- (d) posebna ohranitvena območja, kot so opredeljena v členu 1, točka (l), Direktive Sveta 92/43/EGS ⁽³⁸⁾, in posebna območja varstva, ki so razvrščena na podlagi člena 4(1), četrti pododstavek, Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁹⁾, ki sestavljajo ekološko omrežje Natura 2000;
- (e) obalno morje, kot je opredeljeno v členu 2, točka 7, Direktive 2000/60/ES;

⁽³⁷⁾ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

⁽³⁸⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

⁽³⁹⁾ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

(f) somornice, kot so opredeljene v členu 2, točka 6, Direktive 2000/60/ES;

(g) morske vode, kot so opredeljene v členu 3, točka 1, Direktive 2008/56/ES.

Ocena tveganja iz tretjega pododstavka se na zahtevo sporoči Komisiji.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi oblike zapisa ocene tveganja iz odstavka 2, tretji pododstavek, in metode, ki se uporablja za to oceno tveganja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

4. Države članice brez poseganja v odstavek 1 zagotovijo, da izpusti komunalne odpadne vode iz aglomeracij s PE 10 000 in več pred izpustom na območja s seznama iz odstavka 2 izpolnjujejo ustrezne zahteve za kvartarno čiščenje iz dela B in tabele 3 Priloge I v skladu z metodami spremljanja in ocenjevanja rezultatov, določenimi v delu D Priloge I, in sicer do:

(a) 31. decembra 2033 za 10 % teh aglomeracij;

(b) 31. decembra 2036 za 30 % teh aglomeracij;

(c) 31. decembra 2039 za 60 % teh aglomeracij;

(d) 31. decembra 2045 za 100 % teh aglomeracij.

Največje dovoljeno število vzorcev, ki ne ustrezajo vrednostim parametrov iz tabele 3 Priloge I, je določeno v delu C in tabeli 4 Priloge I.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s postopkom iz člena 27 za spremembo dela C Priloge I, da se metode spremljanja in ocenjevanja rezultatov v zvezi s terciarnim čiščenjem prilagodijo znanstvenemu in tehničnemu napredku.

5. Države članice zagotovijo, da izpusti komunalne odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav, ki se nahajajo na območju s seznama iz odstavka 2, po eni od rednih posodobitev seznama, ki se zahtevajo v navedenem odstavku, v sedmih letih od vključitve na navedeni seznam, vendar najpozneje v rokih iz odstavka 4, izpolnjujejo zahteve, določene v odstavku 4, delu B in tabeli 3 Priloge I.

6. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi metode spremljanja in vzorčenja, ki jih države članice uporabljajo za določitev prisotnosti in količin kazalnikov iz tabele 3 Priloge I v komunalni odpadni vodi. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

7. Kadar število komunalnih čistilnih naprav, ki jih je treba posodobiti, da se dosežejo cilji iz odstavka 1, prvi pododstavek, točki (a) in (b), na nacionalni ravni, ni celo število, se število komunalnih čistilnih naprav zaokroži na najbližje celo število. V primeru enake oddaljenosti od obeh celih števil se število zaokroži navzdol.

8. Države članice – brez poseganja v druge določbe tega člena – za zagotovitev, da je ponovna uporaba očiščene komunalne odpadne vode varna za okolje in zdravje ljudi, zagotovijo, kadar je to ustrezno, da se komunalna odpadna voda, ki se ponovno uporabi ali se načrtuje, da se ponovno uporabi, očisti v skladu z zahtevami za kvartarno čiščenje iz dela B in tabele 3 Priloge I. Kadar se očiščena komunalna odpadna voda ponovno uporabi za kmetijske namene, države članice zagotovijo, da se upoštevajo rezultati ocen tveganja, izvedenih na podlagi Uredbe (EU) 2020/741.

Člen 9

Razširjena odgovornost proizvajalca

1. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da za proizvajalce, ki na trg dajejo katerega koli od izdelkov s seznama v Prilogi III, do 31. decembra 2028 velja razširjena odgovornost proizvajalca.

S takimi ukrepi se zagotovi, da navedeni proizvajalci krijejo:

- (a) najmanj 80 % celotnih stroškov izpolnjevanja zahtev iz člena 8, vključno z naložbenimi in obratovalnimi stroški kvartarnega čiščenja komunalne odpadne vode zaradi odstranjevanja mikroonesnaževal, ki so prisotna kot posledica izdelkov, ki jih dajejo na trg, in ostankov teh izdelkov, ter spremljanja mikroonesnaževal iz člena 21(1), točka (a);
- (b) stroške zbiranja in preverjanja podatkov o izdelkih, danih na trg, in
- (c) druge stroške, ki nastanejo pri izpolnjevanju njihove razširjene odgovornosti.

2. Države članice proizvajalce oprostijo njihove razširjene odgovornosti iz odstavka 1, kadar lahko slednji dokažejo kar koli od naslednjega:

- (a) količina snovi, ki jih vsebujejo izdelki, ki jih dajo na trg Unije, je pod 1 tona na leto;
- (b) snovi, ki jih vsebujejo izdelki, ki jih dajejo na trg, so hitro biološko razgradljive v odpadni vodi ali ob koncu življenjske dobe ne povzročajo nastanka mikroonesnaževal v odpadni vodi.

3. Države članice zagotovijo, da proizvajalci iz odstavka 1 svojo razširjeno odgovornost proizvajalca izpolnjujejo kolektivno prek organizacije, ki izpolnjuje minimalne zahteve iz člena 10.

Države članice zagotovijo, da:

- (a) navedeni proizvajalci organizacijam za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev enkrat na leto predložijo:
 - (i) letne količine snovi, ki jih vsebujejo izdelki, ki jih dajejo na trg v okviru svoje poklicne dejavnosti, s seznama v Prilogi III;
 - (ii) informacije o nevarnosti snovi, ki jih vsebujejo izdelki iz točke (i) v komunalni odpadni vodi in njihovi biološki razgradljivosti ob koncu njihove življenjske dobe;
 - (iii) po potrebi seznam izdelkov, za katere velja izjema v skladu z odstavkom 2;
- (b) morajo navedeni proizvajalci prispevati finančna sredstva za organizacije za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, s katerimi pokrijejo stroške svoje razširjene odgovornosti proizvajalca;
- (c) se prispevek vsakega proizvajalca iz točke (b) določi na podlagi količin in nevarnosti snovi, ki jih vsebujejo izdelki, dani na trg, v komunalni odpadni vodi;
- (d) se v organizacijah za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev izvajajo letne neodvisne revizije njihovega finančnega poslovanja, vključno z njihovimi zmožnostmi kritja stroškov iz odstavka 1, kakovosti in ustreznosti informacij, zbranih na podlagi točke (a), ter ustreznosti prispevkov, zbranih na podlagi točke (b);
- (e) se sprejmejo ukrepi, potrebni za obveščanje potrošnikov o ukrepih za preprečevanje nastajanja odpadkov, sistemih prevzemanja in zbiranja odpadkov ter vplivu neustreznih načinov odstranjevanja odpadkov iz izdelkov s seznama v Prilogi III, ter njihove nepravilne in prekomerne uporabe, na zbiranje, čiščenje in odvajanje komunalne odpadne vode.

4. Države članice zagotovijo, da:

- (a) so vloge in odgovornosti vseh zadevnih udeleženihih akterjev, vključno s proizvajalci iz odstavka 1, organizacijami za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, zasebnimi ali javnimi upravljavci komunalnih čistilnih naprav in lokalnimi pristojnimi organi, jasno opredeljene;
- (b) so cilji ravnanja s komunalno odpadno vodo določeni, da se izpolnijo zahteve in roki iz člena 8(1), (4) in (5) ter vsi drugi kvantitativni ali kvalitativni cilji, ki se štejejo za pomembne za izvajanje razširjene odgovornosti proizvajalca;
- (c) je vzpostavljen sistem poročanja za zbiranje podatkov o izdelkih iz odstavka 1, ki so jih proizvajalci dali na trg, in podatkov o kvartarnem čiščenju komunalne odpadne vode ter drugih podatkov, pomembnih za namene točke (b) tega odstavka;
- (d) pristojni organi redno sporočajo potrebne podatke drugim ustreznim pristojnim organom in jih z njimi izmenjujejo, da bi izpolnili zahteve iz tega člena in člena 10.

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov za določitev podrobnih meril za enotno uporabo pogoja, določenega v odstavku 2, točka (b), za posebne kategorije izdelkov in njihovo biološko razgradljivost ali nevarnost. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2) 31. decembra 2027.

Člen 10

Minimalne zahteve za organizacije za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev

1. Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za zagotovitev, da za vsako organizacijo za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, ustanovljeno na podlagi člena 9(3), velja naslednje:

- (a) ima jasno opredeljeno geografsko pokritost, ki je skladna z zahtevami iz člena 8;
- (b) ima finančna in organizacijska sredstva, potrebna za izpolnjevanje obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca, vključno s finančnimi jamstvi za zagotovitev neprekinjenega kvartarnega čiščenja komunalne odpadne vode v vseh okoliščinah v skladu s členom 8;
- (c) javno objavlja informacije o:
 - (i) svojih lastnikih in članih;
 - (ii) finančnih prispevkih, ki jih plačajo proizvajalci v skladu z zahtevami iz člena 9(3), drugi pododstavek, točka (c);
 - (iii) svojih vsakoletnih dejavnostih, vključno z jasnimi informacijami o tem, kako se porabljajo njena finančna sredstva.

Države članice zagotovijo, da taki ukrepi vključujejo nacionalni postopek priznavanja za potrjevanje skladnosti organizacij za izpolnjevanje odgovornosti proizvajalcev z zahtevami iz tega odstavka pred njihovo dejansko ustanovitvijo in delovanjem.

Zagotavljanje informacij javnosti na podlagi tega člena ne posega v varovanje zaupnosti poslovnih informacij v skladu z ustreznim pravom Unije in nacionalnim pravom.

2. Države članice vzpostavijo ustrezen okvir spremljanja in izvrševanja, s katerim zagotovijo, da organizacije za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev izpolnjujejo svoje naloge na pregleden način, da se finančna sredstva organizacij za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev ustrezno porabljajo in da vsi akterji z razširjeno odgovornostjo proizvajalca pristojnim organom in na zahtevo organizacijam za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev sporočajo zanesljive podatke.

3. Kadar je na ozemlju države članice dejavnih več organizacij za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, zadevna država članica imenuje vsaj en organ, neodvisen od zasebnih interesov, za nadzor izvajanja člena 9 ali za to pooblasti javni organ.

4. Država članica zagotovi, da proizvajalci s sedežem na ozemlju druge države članice ali v tretji državi, ki dajejo izdelke na trg zadevne države članice:

- (a) imenujejo pravno ali fizično osebo s sedežem na njenem ozemlju za pooblaščenega zastopnika za namen izpolnjevanja razširjene odgovornosti proizvajalca na njenem ozemlju ali
- (b) sprejmejo ukrepe, ki so enakovredni tistim iz točke (a).

5. Da se zagotovi čim boljše izvajanje sistema razširjene odgovornosti proizvajalca, zlasti z vidika stroškov in koristi, države članice organizirajo redne dialoge o njegovem izvajanju. To lahko vključuje podporo pri opredelitvi ukrepov, ki jih sprejmejo pristojni organi med drugim za:

- (a) zmanjšanje pritiska mikroonesnaževal pri viru in
- (b) določitev najustreznejših tehnologij za kvartarno čiščenje.

Države članice zagotovijo, da ti dialogi vključujejo ustrezne deležnike in po potrebi združenja deležnikov, ki sodelujejo pri izvajanju razširjene odgovornosti proizvajalca, vključno s proizvajalci in distributerji, organizacijami za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, zasebnimi ali javnimi upravljavci komunalnih čistilnih naprav, lokalnimi organi in organizacijami civilne družbe.

6. Komisija do 1. januarja 2025 zagotovi organizacijo izmenjave informacij, izkušenj in najboljših praks med državami članicami glede izvajanja člena 9 in tega člena ter zlasti glede:

- (a) ukrepov za nadzor nad ustanavljanjem, priznavanjem in delovanjem organizacij za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev;
- (b) ukrepov za nadzor proizvajalcev glede izpolnjevanja njihovih obveznosti, opredeljenih v tej direktivi;
- (c) učinkovitega izvajanja:
 - (i) kritja stroškov iz člena 9(1) ter
 - (ii) nadzorov nad metodami, ki jih za izračun prispevkov proizvajalcev uporablja organizacija za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev iz člena 9(3), točka (c);
- (d) izjem iz člena 9(2);
- (e) vseh drugih vprašanj v zvezi z učinkovitim izvajanjem člena 9 in tega člena;
- (f) morebitnih vplivov uporabe zahtev iz člena 9 na dostopnost, razpoložljivost in cenovno dostopnost zdravil, danih na trg Unije.

Komisija objavi rezultate izmenjave informacij, izkušenj in najboljših praks o teh in drugih pomembnih vidikih ter po potrebi državam članicam izda priporočila ali smernice ali oboje.

7. Komisija na podlagi informacij, ki jih zagotovijo države članice, pripravi in redno posodablja seznam zahtevkov za izjemo, ki jih države članice prejmejo od proizvajalcev na podlagi člena 9(2). Ta seznam se na zahtevo da na voljo pristojnim organom držav članic.

Člen 11

Energijska nevtralnost

1. Države članice zagotovijo, da se energetske pregledi, kot so opredeljeni v členu 2, točka 32, Direktive (EU) 2023/1791, delujočih komunalnih čistilnih naprav in kanalizacijskih sistemov opravijo vsaka štiri leta. Ti pregledi vključujejo ugotavljanje potenciala za stroškovno učinkovite ukrepe za zmanjšanje uporabe energije ter povečanje uporabe in proizvodnje energije iz obnovljivih virov, s posebnim poudarkom na ugotavljanju in izkoriščanju potenciala za proizvodnjo bioplina, ali za pridobivanje in uporabo odpadne toplote na kraju samem ali prek daljinskega energetskega sistema, ob hkratnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. Prvi energetske pregledi se izvedejo:

- (a) do 31. decembra 2028 za komunalne čistilne naprave za čiščenje obremenitve v višini PE 100 000 in več ter kanalizacijske sisteme, priključene nanje;
- (b) do 31. decembra 2032 za komunalne čistilne naprave za čiščenje obremenitve v višini PE 10 000 in več, vendar pod 100 000, ter kanalizacijske sisteme, priključene nanje.

2. Države članice zagotovijo, da je skupna letna energija iz obnovljivih virov, kot je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive (EU) 2018/2001, ki se na kraju samem ali drugje proizvede s strani ali v imenu lastnikov ali upravljavcev komunalnih čistilnih naprav za čiščenje obremenitve v višini PE 10 000 in več ter ne glede na to, ali to energijo lastniki ali upravljavci teh naprav uporabljajo na kraju samem ali drugje, na nacionalni ravni enakovredna vsaj:

- (a) 20 % skupne letne porabe energije v takih napravah do 31. decembra 2030;
- (b) 40 % skupne letne porabe energije v takih napravah do 31. decembra 2035;

(c) 70 % skupne letne porabe energije v takih napravah do 31. decembra 2040;

(d) 100 % skupne letne porabe energije v takih napravah do 31. decembra 2045.

Energija iz obnovljivih virov proizvedena s strani lastnikov ali upravljavcev komunalne čistilne naprave ali v njihovem imenu ne sme vključevati nabavljene energije iz obnovljivih virov.

3. Z odstopanjem od odstavka 2 lahko države članice izjemoma dovolijo nabavo energije iz nefosilnih virov, če država članica ne doseže cilja iz odstavka 2, točka (d), čeprav je izvedla vse ukrepe za energetske učinkovitost in vse ukrepe, potrebne za povečanje proizvodnje energije iz obnovljivih virov, zlasti tiste, ki so opredeljeni v energetskih pregledih iz odstavka 1. Te nabave so omejene na največ 35 % energije iz nefosilnih virov glede na cilj iz odstavka 2, točka (d).

4. Z odstopanjem od odstavka 2 lahko države članice izjemoma dovolijo nabavo energije iz nefosilnih virov, če država članica ne doseže cilja iz odstavka 2, točka (c), čeprav je izvedla vse ukrepe za energetske učinkovitost in vse ukrepe za povečanje proizvodnje energije iz obnovljivih virov, zlasti tiste, ki so opredeljeni v energetskih pregledih iz odstavka 1. Te nabave so omejene na največ 5 odstotnih točk cilja iz odstavka 2, točka (c). To odstopanje se odobri samo državam članicam, ki lahko do 31. decembra 2040 dokažejo, da bo treba za dosego cilja iz odstavka 2, točka (d), nabaviti 35 % zunanje energije iz nefosilnih virov, kot je navedeno v odstavku 3, ob upoštevanju vseh ukrepov za energetske učinkovitost in vseh ukrepov, potrebnih za povečanje proizvodnje energije iz obnovljivih virov, zlasti tistih, ki so opredeljeni v energetskih pregledih iz odstavka 1.

5. Komisija lahko sprejme izvedbeni akt za določitev metod za oceno, ali so bili cilji iz odstavka 2 doseženi. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

Člen 12

Čezmejno sodelovanje

1. Brez poseganja v ustrezne obstoječe mednarodne sporazume ali dogovore o okoljskih vprašanjih, povezanih z vodo, kadar na vode na območju jurisdikcije ene države članice škodljivo vplivajo izpusti komunalne odpadne vode iz druge države članice ali tretje države, država članica, katere vode so prizadete, obvesti drugo državo članico ali tretjo državo in Komisijo o ustreznih dejstvih.

V primeru onesnaženja, ki lahko pomembno vpliva na vodna telesa v spodnjem delu povodja, je tako obveščanje takojšnje. V primeru vsakega izpusta, ki vpliva na zdravje ali okolje v drugi državi članici, država članica, na katere ozemlju je prišlo do izpusta, zagotovi, da sta pristojni organ druge države članice in Komisija o tem nemudoma obveščena.

2. Države članice se po uradnem obvestilu, ki ga je poslala druga država članica v skladu z odstavkom 1, odzovejo pravočasno glede na vrsto, pomembnost in možne posledice incidenta.

Zadevne države članice med seboj sodelujejo, da opredelijo zadevne izpuste in ukrepe, ki jih je treba sprejeti pri viru, da bi zaščitili prizadete vode in zagotovili skladnost s to direktivo.

3. Zadevne države članice o vsakem sodelovanju iz odstavka 1 obvestijo Komisijo. Komisija je na zahtevo zadevnih držav članic vključena v tako sodelovanje.

Člen 13

Lokalne podnebne razmere

Države članice zagotovijo, da so komunalne čistilne naprave, zgrajene za izpolnitev zahtev iz členov 6, 7 in 8, načrtovane, zgrajene, upravljane in vzdrževane tako, da je zagotovljena zadostna učinkovitost delovanja ob vseh običajnih lokalnih podnebnih razmerah. Brez poseganja v ukrepe, sprejete na podlagi člena 13(1) Direktive (EU) 2022/2557, se pri načrtovanju, gradnji in delovanju komunalnih čistilnih naprav in kanalizacijskih sistemov ocenijo in upoštevajo sezonska nihanja obremenitve in ranljivost zaradi podnebnih sprememb.

Člen 14

Izpusti negospodinske odpadne vode

1. Države članice zagotovijo, da so izpusti negospodinske odpadne vode v kanalizacijske sisteme in komunalne čistilne naprave urejeni s predhodnimi predpisi ali posebnimi dovoljenji pristojnega organa ali ustreznega telesa, ali obojimi.

Kadar so za izpuste v kanalizacijske sisteme in komunalne čistilne naprave določena posebna dovoljenja, države članice zagotovijo, da pristojni organ:

- (a) pred izdajo teh posebnih dovoljenj zaprosi za mnenje in obvesti upravljavce kanalizacijskih sistemov in komunalnih čistilnih naprav, v katere se odvaja negospodinska odpadna voda;
- (b) upravljavcem kanalizacijskih sistemov in komunalnih čistilnih naprav, v katere se odvajajo izpusti negospodinske odpadne vode, na zahtevo omogoči vpogled v ta posebna dovoljenja na njihovih prispevnih območjih, po možnosti še pred njihovo izdajo.

V primeru predhodnih predpisov za izpuste v kanalizacijske sisteme in komunalne čistilne naprave, države članice pred sprejetjem teh predhodnih predpisov zagotovijo, da se opravi posvetovanje z upravljavci kanalizacijskih sistemov in komunalnih čistilnih naprav, v katere se odvaja negospodinska odpadna voda.

2. Predhodni predpisi in posebna dovoljenja iz odstavka 1 zagotavljajo, da:

- (a) so izpolnjene zahteve glede kakovosti vode iz drugega prava Unije, vključno z direktivama 2000/60/ES in 2008/105/ES, ter, kadar je ustrezno, se spremljata kakovost in količina zadevnih izpustov negospodinske odpadne vode; zlasti zagotavljajo, da obremenitev izpustov iz komunalne čistilne naprave z onesnaževali ne poslabša stanja sprejemnega vodnega telesa in temu vodnemu telesu ne onemogoča doseganja takega stanja v skladu s cilji iz člena 4 Direktive 2000/60/ES;
- (b) izpuščena onesnaževala ne ovirajo delovanja komunalne čistilne naprave, ne poškodujejo kanalizacijskih sistemov, komunalnih čistilnih naprav ali pripadajoče opreme in ne omejujejo kakršne koli zmogljivosti za predelavo virov, vključno s ponovno uporabo očiščene vode in predelavo hranil ali drugih materialov iz komunalne odpadne vode ali blata;
- (c) izpuščena onesnaževala ne škodujejo zdravju osebja, ki dela v kanalizacijskih sistemih in komunalnih čistilnih napravah;
- (d) je komunalna čistilna naprava načrtovana in opremljena za zmanjšanje izpuščenih onesnaževal;
- (e) kadar komunalna čistilna naprava čisti izpuste iz obrata z dovoljenjem iz člena 4 Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁰⁾, obremenitev izpustov z onesnaževali te naprave ne presega obremenitve z onesnaževali, do katere bi prišlo v primeru, če bi se izpusti odvajali neposredno iz obrata in bi bili skladni z mejnimi vrednostmi emisij, ki se uporabljajo v skladu s to direktivo.

Države članice zagotovijo, da se za izpust negospodinske odpadne vode v kanalizacijske sisteme in komunalne čistilne naprave, ki se izpušča v prispevna območja za mesta odvzema vode, namenjene za prehrano ljudi, ne izda nobeno posebno dovoljenje oziroma noben predhodni predpis ne dovoljuje takega izpusta negospodinske odpadne vode brez da se upošteva ocena tveganja in obvladovanje tveganja za prispevna območja za mesta odvzema vode, namenjene za prehrano ljudi, kot je navedeno v členu 8 Direktive (EU) 2020/2184, ter ukrepe za obvladovanje tveganja, sprejete na podlagi tega člena.

3. Države članice zagotovijo, da pristojni organi ali ustreznata telesa sprejmejo primerne ukrepe, vključno s pregledom in po potrebi preklicem predhodnih predpisov in posebnih dovoljenj iz odstavka 1, da opredelijo, preprečijo in čim bolj zmanjšajo vire onesnaževanja v negospodinski odpadni vodi iz odstavka 1 tega člena, kadar pride do katerega od naslednjih primerov:

⁽⁴⁰⁾ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah in emisijah iz živinoreje (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

- (a) onesnaževala so bila ugotovljena na vtoku in iztoku komunalne čistilne naprave, ki se jo spremlja, kot je določeno v členu 21(3);
 - (b) blato, ki nastane pri čiščenju komunalne odpadne vode, je treba uporabiti v skladu z Direktivo Sveta 86/278/EGS⁽⁴¹⁾;
 - (c) očiščeno komunalno odpadno vodo je treba ponovno uporabiti v skladu z Uredbo (EU) 2020/741 ali ponovno uporabiti za nekmetske namene;
 - (d) sprejemna vodna telesa se uporabljajo za odvzem vode, namenjene za prehrano ljudi, kot je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive (EU) 2020/2184;
 - (e) onesnaženost negospodinske odpadne vode, ki se odvaja v kanalizacijski sistem ali komunalno čistilno napravo, predstavlja tveganje za delovanje tega sistema ali naprave.
4. Predhodni predpisi in posebna dovoljenja iz odstavka 1 izpolnjujejo zahteve iz odstavka 2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s postopkom iz člena 27 za spremembo zahtev iz odstavka 2, da se prilagodijo tehničnemu in znanstvenemu napredku na področju varstva okolja.
5. Posebna dovoljenja iz odstavka 1 se ponovno pregledajo in po potrebi prilagodijo vsaj vsakih deset let.

Predhodni predpisi iz odstavka 1 se redno pregledujejo in po potrebi prilagodijo.

Če se značilnosti negospodinske odpadne vode, komunalne čistilne naprave ali sprejemnega vodnega telesa bistveno spremenijo, se posebna dovoljenja ponovno pregledajo in prilagodijo tem spremembam.

Člen 15

Ponovna uporaba vode in izpusti komunalne odpadne vode

1. Kadar je ustrezno, države članice sistematično spodbujajo ponovno uporabo očiščene odpadne vode iz vseh komunalnih čistilnih naprav, predvsem na območjih, kjer primanjkuje vode, za vse ustrezne namene. Potencial za ponovno uporabo očiščene odpadne vode se oceni ob upoštevanju načrtov upravljanja povodij, pripravljenih na podlagi Direktive 2000/60/ES (v nadaljnjem besedilu: načrti upravljanja povodij), in odločitev držav članic na podlagi člena 2(2) Uredbe (EU) 2020/741. Države članice zagotovijo, da očiščena komunalna odpadna voda pri ponovni uporabi ali načrtovani ponovni uporabi ne ogrožajo ekološkega pretoka v sprejemnih vodah ter da ne vplivajo škodljivo na okolje ali zdravje ljudi. Kadar se očiščena odpadna voda ponovno uporabi za namakanje v kmetijstvu, mora izpolnjevati zahteve Uredbe (EU) 2020/741. Kadar so na ravni držav članic na voljo strategije za odpornost v zvezi z vodo, se v teh strategijah upoštevajo ukrepi za spodbujanje ponovne uporabe očiščene odpadne vode in ukrepi za samo ponovno uporabo.

Kadar se očiščena komunalna odpadna voda ponovno uporabi za namakanje v kmetijstvu, lahko države članice za tisti delež očiščene komunalne odpadne vode, ki je namenjen izključno ponovni uporabi za namakanje v kmetijstvu, odstopajo od zahtev glede terciarnega čiščenja iz dela B in tabele 2 Priloge I, če je mogoče dokazati vse sledeče:

- (a) vsebnost hranil v ponovno uporabljenem deležu ne presega potreb po hranilih ciljnih posevkov;
- (b) ni tveganj za okolje, zlasti v zvezi z eutrofikacijo voda v istem prispevnem območju;
- (c) ni tveganj za zdravje ljudi, zlasti v zvezi s patogenimi organizmi;
- (d) komunalna čistilna naprava ima dovolj zmogljivosti za čiščenje ali shranjevanje komunalne odpadne vode, da se v sprejemne vode prepreči izpust komunalne odpadne vode, ki ne izpolnjuje zahtev iz dela B in tabele 2 Priloge I, v skladu s metodami spremljanja in ocenjevanja rezultatov iz dela C Priloge I.

⁽⁴¹⁾ Direktiva Sveta 86/278/EGS z dne 12. junija 1986 o varstvu okolja, zlasti tal, kadar se blato iz čistilnih naprav uporablja v kmetijstvu (UL L 181, 4.7.1986, str. 6).

2. Države članice zagotovijo, da so vsaj vsi izpusti iz komunalnih čistilnih naprav s PE 1 000 in več urejeni s predhodnimi predpisi ali posebnimi dovoljenji ali obojim. S takimi predpisi in posebnimi dovoljenji se zagotovi izpolnjevanje zahtev iz dela B Priloge I.

3. Predhodni predpisi in posebna dovoljenja iz odstavka 2 se ponovno pregledajo vsaj vsakih deset let in po potrebi prilagodijo. Določbe posebnih dovoljenj se posodobijo v primerih, ko se značilnosti vtočne komunalne odpadne vode ali izpustov iz komunalne čistilne naprave ali sprejemnega vodnega telesa bistveno spremenijo, s čimer se zagotovi nadaljnje izpolnjevanje zahtev iz dela B Priloge I.

4. Države članice sprejmejo vse ukrepe, potrebne za prilagoditev svoje infrastrukture za zbiranje in čiščenje komunalne odpadne vode, da bi lahko obvladovale povečane obremenitve z gospodinjno odpadno vodo, vključno z gradnjo nove infrastrukture, kjer je to potrebno.

Kadar države članice sprejmejo ukrepe iz prvega pododstavka, se šteje, da s tem izpolnijo okoljske cilje iz člena 4 Direktive 2000/60/ES, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) gradnja ali razširitev komunalne čistilne naprave za čiščenje povečanih ali drugače neočiščenih obremenitev z gospodinjno odpadno vodo je urejena s predhodno odobritvijo v skladu s to direktivo;
- (b) koristi komunalne čistilne naprave iz točke (a) zaradi tehnične neizvedljivosti ali nesorazmernih stroškov ni mogoče uresničiti na druge načine, tudi ne z upoštevanjem alternativnih mest izpustov iz komunalnih čistilnih naprav, ki bi prispevali k doseganju okoljskih ciljev iz člena 4 Direktive 2000/60/ES;
- (c) vsi tehnično izvedljivi blažilni ukrepi za čim večje zmanjšanje negativnih vplivov komunalne čistilne naprave na prizadeta vodna telesa so sprejeti in določeni v posebnih dovoljenjih iz člena 14 te direktive in tega člena; kadar se to zahteva, ti ukrepi vključujejo zahteve za čiščenje strožje od tistih, ki so se uporabljale pred povečanjem obremenitve z gospodinjno odpadno vodo, da bi izpolnili zahteve direktiv iz dela B, točka 6, Priloge I k tej direktivi;
- (d) izvajajo se vsi tehnično izvedljivi blažitveni ukrepi, da se čim bolj zmanjša negativni vpliv drugih dejavnosti, ki povzročajo podobne obremenitve v istih vodnih telesih.

Če je neuspešno preprečevanje poslabšanja ali nedoseganje okoljskih ciljev iz člena 4 Direktive 2000/60/ES v površinskem vodnem telesu posledica predhodne odobritve iz točke (a), se ta odobritev posebej navede in pogoji iz drugega pododstavka pojasnijo v načrtih upravljanja povodij.

Člen 16

Biološko razgradljiva negospodinjna odpadna voda

1. Države članice določijo zahteve za izpust biološko razgradljive negospodinjne odpadne vode, ki ustrezajo naravi zadevne industrije in zagotavljajo vsaj enako raven varstva okolja kot zahteve iz dela B Priloge I.

2. Zahteve iz odstavka 1 se uporabljajo, kadar sta izpolnjena naslednja pogoja:

- (a) odpadna voda prihaja iz naprav za čiščenje obremenitve v višini PE 4 000 in več, ki spadajo v industrijske sektorje iz Priloge IV, v katerih se ne izvaja nobena od dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2010/75/EU, ter
- (b) odpadna voda pred izpustom v sprejemne vode ne vstopi v komunalno čistilno napravo (v nadaljnjem besedilu: neposredni izpust).

Člen 17

Nadzor komunalne odpadne vode

1. Države članice vzpostavijo nacionalni sistem za sodelovanje in usklajevanje med pristojnimi organi za javno zdravje in pristojnimi organi za čiščenje komunalne odpadne vode, kar zadeva:

(a) opredelitev ustreznih javnozdravstvenih parametrov, ki jih je treba spremljati vsaj na vtoku komunalnih čistilnih naprav, ob upoštevanju razpoložljivih priporočil, med drugim Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC), organa za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere (HERA) in Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), kot so:

(i) virusa SARS-CoV-2 in njegovih različic,

(ii) poliovirusa,

(iii) virusa gripe,

(iv) novih patogenov,

(v) vseh drugih javnozdravstvenih parametrov, za katere pristojni organi menijo, da jih je treba spremljati;

(b) jasno razdelitev vlog, odgovornosti in stroškov med upravljavci in ustreznimi pristojnimi organi, tudi v zvezi z vzorčenjem in analizo;

(c) določitev lokacije in pogostosti vzorčenja in analize komunalne odpadne vode za vsak javnozdravstveni parameter, opredeljen v skladu s točko (a), ob upoštevanju razpoložljivih zdravstvenih podatkov in potreb v smislu javnozdravstvenih podatkov ter, kadar je ustrezno, lokalnih epidemioloških razmer;

(d) organizacijo ustreznega in pravočasnega sporočanja rezultatov spremljanja pristojnim organom za javno zdravje in po potrebi organom, pristojnim za pitno vodo, da se olajša izvajanje člena 8 Direktive (EU) 2020/2184, in platformam Unije, kadar so take platforme na voljo, ter v skladu z veljavnim pravom o varstvu osebnih podatkov.

2. Kadar pristojni organ za javno zdravje v državi članici razglasi izredne razmere v javnem zdravju, se ustrezni javnozdravstveni parametri spremljajo v komunalni odpadni vodi pri reprezentativnem vzorcu nacionalnega prebivalstva, kolikor so zadevni zdravstveni parametri prisotni v komunalni odpadni vodi. To spremljanje se nadaljuje, dokler pristojni organ ne razglasi konca izrednih razmer v javnem zdravju, ali dlje, če je to po mnenju tega pristojnega organa koristno za druge namene.

Pristojni organ pri ugotavljanju, ali gre za izredne razmere v javnem zdravju, upošteva odločitve Komisije, sprejete na podlagi člena 23(1) Uredbe (EU) 2022/2371, ocene ECDC ter odločitve SZO, sprejete v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom.

3. Države članice za aglomeracije s PE 100 000 in več do ... [zadnji dan drugega leta od datuma sprejetja izvedbenega akta iz drugega pododstavka] zagotovijo spremljanje antimikrobične odpornosti v komunalni odpadni vodi.

Komisija do 2. julija 2026 sprejme izvedbene akte za določitev najmanjše pogostosti vzorčenja in harmonizirane metodologije za merjenje antimikrobične odpornosti v komunalni odpadni vodi, ob upoštevanju vsaj vseh razpoložljivih podatkov nacionalnih organov za javno zdravje in nacionalnih organov, pristojnih za spremljanje antimikrobične odpornosti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

4. O rezultatih spremljanja iz tega člena se poroča v skladu s členom 22(1), točka (h).

Člen 18

Ocena in obvladovanje tveganja

1. Države članice do 31. decembra 2027 opredelijo in ocenijo tveganja za okolje in zdravje ljudi, ki jih povzročajo izpusti komunalne odpadne vode, ob upoštevanju sezonskih nihanj in ekstremnih pojavov, in vsaj tveganja, povezana z naslednjim:

- (a) kakovostjo vodnega telesa, ki se uporablja za odvzem vode, namenjene za prehrano ljudi, kot je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive (EU) 2020/2184;
- (b) kakovostjo kopalne vode, ki spada na področje uporabe Direktive 2006/7/ES;
- (c) kakovostjo vodnega telesa, v katerem se izvajajo dejavnosti ribogojstva oziroma akvakulture, kot so opredeljene v členu 4, točka 25, Uredbe (EU) št. 1380/2013;
- (d) stanjem sprejemnega telesa podzemne vode, kot je opredeljeno v členu 2, točka 19, Direktive 2000/60/ES, in vsemi drugimi okoljskimi cilji za sprejemno telo podzemne vode iz člena 4 navedene direktive;
- (e) stanjem morskega okolja, kot je opredeljeno v členu 3, točka 5, Direktive 2008/56/ES;
- (f) stanjem sprejemnega telesa površinske vode, kot je opredeljeno v členu 2, točka 17, Direktive 2000/60/ES, in vsemi drugimi okoljskimi cilji za sprejemno telo površinske vode iz člena 4 navedene direktive.

2. Kadar so bila v skladu z odstavkom 1 opredeljena tveganja, države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za njihovo odpravo, tudi po potrebi naslednje:

- (a) sprejetje dodatnih ukrepov za preprečitev in zmanjšanje onesnaževanja komunalne odpadne vode pri viru, kadar je to potrebno za ohranitev kakovosti sprejemnega vodnega telesa, s katerimi dopolnijo ukrepe iz člena 14(3);
- (b) vzpostavitev kanalizacijskih sistemov v skladu s členom 3 za aglomeracije s PE pod 1 000;
- (c) uporaba sekundarnega čiščenja v skladu s členom 6 za izpuste komunalne odpadne vode iz aglomeracij s PE pod 1 000;
- (d) uporaba terciarnega čiščenja v skladu s členom 7 za izpuste komunalne odpadne vode iz aglomeracij s PE pod 10 000;
- (e) uporaba kvartarnega čiščenja v skladu s členom 8 za izpuste komunalne odpadne vode iz aglomeracij s PE pod 10 000, zlasti kadar se komunalna odpadna voda izpušča v vodna telesa, ki se uporabljajo za odvzem vode, namenjene za prehrano ljudi, kopalno vodo in vodna telesa, na katerih se izvajajo dejavnosti akvakulture, in kadar se očiščena komunalna odpadna voda ponovno uporabi za kmetijske namene;
- (f) priprava celovitih načrtov ravnanja s komunalno odpadno vodo v skladu s členom 5 za aglomeracije s PE pod 10 000 in sprejetje ukrepov iz Priloge V;
- (g) uporaba zahtev za čiščenje zbrane komunalne odpadne vode, ki so strožje od zahtev iz dela B Priloge I.

3. Opredelitev tveganj, izvedena v skladu z odstavkom 1 tega člena, se pregleda vsakih šest let v skladu s časovnim razporedom pregleda načrtov upravljanja povodij, začeni z 31. decembrom 2033. Povzetek opredeljenih tveganj skupaj z opisom ukrepov, sprejetih v skladu z odstavkom 2 tega člena, se vključi v ustrezne načrte upravljanja povodij in nacionalne izvedbene programe iz člena 23 ter na zahtevo sporoči Komisiji. Ta povzetek je na voljo javnosti.

*Člen 19***Dostop do sanitarne oskrbe**

Države članice brez poseganja v načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ter ob upoštevanju lokalnih in regionalnih vidikov in okoliščin sanitarne oskrbe sprejmejo vse ukrepe, potrebne za zagotovitev dostopa do sanitarne oskrbe za vse, zlasti za ranljive in marginalizirane skupine.

Države članice v ta namen do 12. januarja 2029:

- (a) ugotovijo, katere osebe nimajo dostopa ali imajo le omejen dostop do sanitarnih objektov, pri čemer posebno pozornost namenijo ranljivim in marginaliziranim skupinami ter navedejo razloge za tako pomanjkanje dostopa;
- (b) ocenijo možnosti za izboljšanje dostopa takih oseb do sanitarnih objektov;
- (c) v vseh aglomeracijah s PE 10 000 in več spodbujajo vzpostavitev zadostnega števila sanitarnih objektov na javnih mestih, ki so brezplačno dostopni in, zlasti za ženske, varni, ter poskrbijo za ustrezno obveščanje javnosti o teh objektih;
- (d) v vseh aglomeracijah s PE 5 000 in več spodbujajo pristojne organe, naj zagotovijo zadostno število brezplačnih sanitarnih objektov v javnih stavbah, zlasti v upravnih stavbah;
- (e) spodbujajo, da se v restavracijah, trgovinah in podobnih zasebnih prostorih, ki so javno dostopni, vsem omogoči dostop do sanitarnih objektov brezplačno ali za nizko uporabnino.

*Člen 20***Blato in predelava virov**

1. Države članice spodbujajo predelavo dragocenih virov in sprejmejo ukrepe, potrebne za zagotovitev, da je ravnanje z blatom skladno s hierarhijo ravnanja z odpadki, določeno v členu 4 Direktive 2008/98/ES. S takim ravnanjem z blatom se:

- (a) zagotovi največja možna preventiva;
- (b) pripravi vse potrebno za ponovno uporabo, recikliranje in drugo predelavo virov, zlasti fosforja in dušika, ob upoštevanju nacionalnih ali lokalnih možnosti predelave, in
- (c) čim bolj zmanjšajo škodljivi učinki na okolje in zdravje ljudi.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s postopkom iz člena 27 za dopolnitev te direktive z določitvijo kombinirane minimalne stopnje ponovne uporabe in recikliranja fosforja iz blata ter komunalne odpadne vode, ki se ne uporabi ponovno na podlagi odstopanja iz člena 15(1), ob upoštevanju razpoložljivih tehnologij, virov in ekonomske upravičenosti za predelavo fosforja, ter vsebnosti fosforja v blatu in stopnje nasičenosti nacionalnega trga z organskim fosforjem iz drugih virov ter ob zagotavljanju, da je ravnanje z blatom varno ter da ni nobenega škodljivega vpliva na okolje ali zdravje ljudi. Komisija te delegirane akte sprejme do 2. januarja 2028.

*Člen 21***Spremljanje**

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi ali ustrezna telesa spremljajo:

- (a) izpuste iz komunalnih čistilnih naprav, da bi preverili, če izpolnjujejo zahteve iz dela B Priloge I, v skladu z metodami za spremljanje in ocenjevanje rezultatov, določenimi v delu C Priloge I; to spremljanje vključuje obremenitve in koncentracije parametrov iz dela B Priloge I;
- (b) količino, sestavo in namembnost blata, pri čemer upoštevajo zahteve Direktive 86/278/EGS za blato, namenjeno za uporabo v kmetijstvu;

- (c) količine komunalne odpadne vode, ki se ponovno uporabi za namakanje v kmetijstvu, na leto in mesec, in za katero velja odstopanje iz člena 15(1), ter vsebnost hranil v deležu komunalne odpadne vode, ki se ponovno uporabi za namakanje v kmetijstvu, in obdobje, v katerem se ta delež ponovno uporablja, v primerjavi z mesečnimi potrebami posevkov, ki mu je ta ponovno uporabljena komunalna odpadna voda namenjena, po vodi in hranilih;
- (d) toplogredne pline, vključno z vsaj CO₂, N₂O in CH₄, izpuščene iz komunalnih čistilnih naprav s PE 10 000 in več, po potrebi s pomočjo analize, izračunov ali modeliranja;
- (e) energijo, ki jo porabijo in proizvedejo lastniki obratov komunalnih čistilnih naprav za čiščenje obremenitve v višini PE 10 000 in več, ali upravljavci takih obratov, ne glede na to, ali je bila porabljena ali proizvedena na kraju samem ali drugje, v skladu z zahtevami iz člena 11(2), ter energijo, nabavljeno na podlagi odstopanj iz člena 11(3) in (4).

2. Države članice za vse aglomeracije iz člena 5(1) in (3), zagotovijo, da pristojni organi, ustrezna telesa ali upravljavci kanalizacijskega sistema na ustreznih mestih izvajajo reprezentativno spremljanje prelivanja padavinske vode v vodna telesa in izpustov urbane padavinske vode iz ločenih sistemov, da se ocenijo koncentracije parametrov iz tabele 1 Priloge I in, kadar je ustrezno, tabele 2 ter obremenitev z njimi, ter vsebnost mikroplastike in ustreznih onesnaževal. Rezultate tega spremljanja lahko države članice, kadar je to ustrezno, uporabijo za namene modeliranja.

3. Države članice za vse aglomeracije s PE 10 000 in več zagotovijo, da pristojni organi ali ustrezna telesa na vtokih in iztokih komunalnih čistilnih naprav spremljajo koncentracijo naslednjih elementov in obremenitev z njimi v komunalni odpadni vodi:

- (a) onesnaževala, ki bodo verjetno prisotna v komunalni odpadni vodi in so naštetá v:
 - (i) prilogah VIII in X k Direktivi 2000/60/ES, Prilogi I k Direktivi 2008/105/ES, Prilogi I k Direktivi 2006/118/ES in delu B Priloge II k Direktivi 2006/118/ES;
 - (ii) Prilogi k Odločbi št. 2455/2001/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴²⁾;
 - (iii) Prilogi II k Uredbi (ES) št. 166/2006;
 - (iv) prilogah I in II k Direktivi 86/278/EGS;
- (b) parametri iz dela B Priloge III k Direktivi (EU) 2020/2184, kadar se komunalna odpadna voda izpušča v prispevno območje iz člena 8 navedene direktive, na podlagi katere se države članice za per- in polifluoroalkilne snovi (PFAS) lahko odločijo za uporabo enega ali obeh parametrov „skupno PFAS“ in „vsota PFAS“, kadar je na voljo metodologija v skladu z izvedbenim aktom iz odstavka 5;
- (c) parametri iz Priloge I k Direktivi 2006/7/ES, kadar je v kopalni sezoni iz komunalnih čistilnih naprav neposredni izpust v kopalno vodo, kar bi lahko preprečilo skladnost z Direktivo 2006/7/ES;
- (d) prisotnost mikroplastike.

Onesnaževala in parametri iz točk (a) in (b) se lahko izključijo iz spremljanja iz tega odstavka, če se lahko, med drugim na podlagi rezultatov spremljanja, dokaže, da jih ni v komunalni odpadni vodi.

Države članice za vse aglomeracije s PE nad 10 000 zagotovijo, da pristojni organi ali ustrezna telesa spremljajo prisotnost mikroplastike v blatu, kadar je to ustrezno, zlasti pa, kadar se slednje ponovno uporabi v kmetijstvu.

Spremljanje iz tega odstavka se izvaja z naslednjo pogostostjo:

- (a) vsaj dva vzorca na leto, z največ šest meseci med vzorci, za aglomeracije s PE 150 000 in več;
- (b) vsaj en vzorec vsaki dve leti za aglomeracije s PE med 10 000 in 150 000.

⁽⁴²⁾ Odločba št. 2455/2001/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2001 o določitvi seznama prednostnih snovi na področju vodne politike in o spremembi Direktive 2000/60/ES (UL L 331, 15.12.2001, str. 1).

Ta pogostost spremljanja se lahko v naslednjih letih prepolovi, če so rezultati spremljanja onesnaževal iz tega odstavka v treh zaporednih vzorcih nižji od veljavnih okoljskih standardov kakovosti iz Direktive 2008/105/ES. Pogostost spremljanja bi bilo treba preučiti vsaj enkrat letno.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov za določite metodologij za merjenje, ocenjevanje in modeliranje neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov iz komunalnih čistilnih naprav in mikroplastike v komunalni odpadni vodi in blatu. Ti izvedbeni akti se sprejmejo do 2. julija 2027 v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

5. Komisija sprejme izvedbene akte za določitev metodologije za merjenje parametrov „skupno PFAS“ in „vsota PFAS“ v komunalni odpadni vodi. Ti izvedbeni akti se sprejmejo do 2. januarja 2027 v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

6. Komisija lahko na podlagi poročila držav članic sprejme izvedbene akte za določitev minimalnega seznama relevantnih onesnaževal, za katera je verjetno, da so prisotna v komunalni odpadni vodi, in za oblikovanje metodologije za opredelitev relevantnih onesnaževal, za katera je verjetno, da so prisotna v komunalni odpadni vodi, ob upoštevanju lokalnih razmer in ocene tveganja, izvedene na podlagi ustreznega prava Unije, ter meril in pogostosti za revizijo izključitve nekaterih onesnaževal, kot je določeno v odstavku 3, drugi pododstavek, tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

Člen 22

Informacije o spremljanju izvajanja

1. Države članice ob pomoči Evropske agencije za okolje (EEA):
 - (a) do 31. decembra 2028 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije, zbrane v skladu s členom 21, vključno z informacijami o parametrih iz člena 21(1), točka (a), in rezultati preizkusov v zvezi z merili skladnosti/neskladnosti iz dela C Priloge I, in nato ta nabor podatkov vsako leto posodablja;
 - (b) do 31. decembra 2028 vzpostavijo nabor podatkov, v katerem je naveden odstotek komunalne odpadne vode, ki se zbira in obdeluje v skladu s členom 3, in nato ta nabor podatkov vsako leto posodablja;
 - (c) do 31. decembra 2028 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije o izvajanju člena 4(5) in o odstotku obremenitve s komunalno odpadno vodo iz aglomeracij s PE nad 2 000, ki se obdelata v individualnih sistemih, in nato ta nabor podatkov vsako leto posodablja;
 - (d) do 31. decembra 2028 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije o številu odvzetih vzorcev in številu vzorcev, odvzetih v skladu s delom C Priloge I, pri katerih je ugotovljeno odstopanje, in nato ta nabor podatkov vsako leto posodablja;
 - (e) do 12. januarja 2029 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije o ukrepih, sprejetih za izboljšanje dostopa do sanitarne oskrbe v skladu s členom 19, točke (a), (b) in (c), vključno z informacijami o deležu prebivalstva, ki ima dostop do sanitarne oskrbe v aglomeracijah s PE 10 000 ali več, in nato ta nabor podatkov vsakih šest let posodablja;
 - (f) do 31. decembra 2030 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije o emisijah toplogrednih plinov z razčlenitvijo na različne pline ter o skupni porabljeni energiji in energiji iz obnovljivih virov, proizvedeni v vsaki komunalni čistilni napravi s PE 10 000 in več, ter izračun odstotka doseganja ciljev iz člena 11(2), odstotka energije, nabavljene iz nefosilnih virov, skupaj z razčlenitvijo, kjer je na voljo, po različnih vrstah energije, pridobljene iz nefosilnih virov, kadar se uporablja odstopanje iz člena 11(3), in nato ta nabor podatkov vsako leto posodablja;
 - (g) do 31. decembra 2030 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije o ukrepih, sprejetih v skladu s točko 3 Priloge V, in nato ta nabor podatkov vsako leto posodablja;
 - (h) do 31. decembra 2030 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje rezultate spremljanja iz člena 17(1) in (3), in nato ta nabor podatkov vsako leto posodablja;
 - (i) do 31. decembra 2030 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje seznam območij, opredeljenih kot občutljiva za evtrofikacijo, in nato ta nabor podatkov posodablja v skladu s členom 7(2);

- (j) do 31. decembra 2030 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje seznam območij, opredeljenih kot območja, na katerih koncentracija ali kopičenje mikroonesnaževal predstavlja tveganje za okolje ali zdravje ljudi, in nato ta nabor podatkov posodablja v skladu s členom 8(2);
 - (k) kadar uporabljajo medije za biološke filtre, vzpostavijo do 31. decembra 2030, nabor podatkov, ki vsebuje vrsto uporabljenih medijev za biološke filtre in kratek opis ukrepov, ki so jih sprejele komunalne čistilne naprave, ki uporabljajo medije za biološke filtre za preprečevanje razlitja v okolje, in nato ta nabor podatkov vsakih pet let posodablja;
 - (l) do 31. decembra 2030 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje rezultate spremljanja iz člena 21(1), točka (c), s primerjavo mesečnih potreb po vodi in hranilih za posevke, ki jim je namenjen ponovno uporabljen delež očiščene komunalne odpadne vode iz člena 15(1), in nato ta nabor podatkov vsako leto posodablja.
2. Države članice zagotovijo, da imata Komisija in EEA dostop do naborov podatkov iz odstavka 1.
3. Informacije, ki jih sporočijo države članice v skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 166/2006, se upoštevajo pri poročanju, ki se zahteva na podlagi tega člena, in sicer za tista onesnaževala, ki so povezana s komunalno odpadno vodo.

V zvezi z informacijami iz odstavka 1 tega člena EEA javnosti zagotovi dostop do ustreznih podatkov prek Evropskega registra izpustov in prenosov onesnaževal, vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 166/2006.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi oblike zapisa informacij, ki jih je treba zagotoviti v skladu z odstavkom 1. Za informacije iz odstavka 1, točke (e), (f), (g), (h), (i), (k) in (l), se ti izvedbeni akti sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2) do 31. decembra 2028.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi obliko zapisa informacij, ki se zagotovijo v skladu z odstavkom 1, točke (a), (b), (c), (d) in (i). Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

Člen 23

Nacionalni izvedbeni program

1. Države članice do 1. januarja 2028 izdelajo nacionalni izvedbeni program za to direktivo.

Ti programi vključujejo:

- (a) oceno ravni izvajanja členov 3 do 8;
- (b) opredelitev in načrtovanje naložb, potrebnih za izvajanje te direktive, za vsako aglomeracijo, vključno z okvirno finančno oceno ter, kadar je ta na razpolago, oceno finančnega prispevka organizacij za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, ustanovljenih v skladu s členom 10, in prednostno razvrstitev naložb glede na velikost aglomeracije ter stopnjo vpliva izpustov neprečiščene komunalne odpadne vode na okolje in s tem povezana tveganja za okolje ali zdravje ljudi;
- (c) oceno naložb, potrebnih za obnovo, nadgradnjo ali zamenjavo obstoječe infrastrukture za komunalno odpadno vodo, vključno s kanalizacijskimi sistemi, na podlagi amortizacijskih stopenj ter tehničnih in operativnih pogojev, ter za preprečitev morebitnega uhajanja, infiltracije in napačnega povezovanja pritoka v kanalizacijske sisteme, po potrebi z uporabo digitalnih instrumentov;
- (d) opredelitev ali vsaj navedbo možnih virov javnega financiranja, kadar je to potrebno za dopolnitev taks;
- (e) vse informacije, ki se zahtevajo na podlagi členov 6(3) in 7(4), kjer je to ustrezno.

Države članice lahko za izvajanje te direktive še naprej uporabljajo razpoložljivo financiranje Unije, da bi vsem državljanom zagotovile enake koristi od učinkovitega zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode. Prav tako lahko izmenjajo najboljše prakse o tem, kako izboljšati črpanje sredstev Unije.

Kadar država članica med izvajanjem nacionalnega izvedbenega programa ugotovi, da zaradi potrebe po ohranjanju kulturne dediščine na določenih območjih ni mogoče spoštovati roka iz člena 3(2) ali roka iz člena 6(3) ali obeh, posodobi svoj nacionalni izvedbeni program. Ta posodobitev vsebuje seznam aglomeracij z zadevnimi območji, podrobno utemeljitev, ki dokazuje, da je izgradnja zahtevane infrastrukture še posebej težavna zaradi potrebe po ohranjanju kulturne dediščine, in prilagojen časovni okvir za dokončanje potrebne infrastrukture na teh območjih. Podaljšanja rokov iz člena 3(2) in člena 6(3) se določijo za posamezno območje, so čim krajša in niso daljša od osmih let. Posodobljeni nacionalni izvedbeni program se predloži Komisiji do 31. decembra v letu posodobitve.

2. Države članice Komisiji do 1. januarja 2028 predložijo svoje nacionalne izvedbene programe, razen če na podlagi rezultatov spremljanja iz člena 21 dokažejo, da so skladni s členi 3 do 8.

3. Države članice svoje nacionalne izvedbene programe posodablajo vsaj vsakih šest let. Komisiji jih predložijo do 31. decembra v letu posodobitve, razen če lahko dokažejo, da so skladni s členi 3 do 8.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov za določitev metod in oblik zapisa za predložitev nacionalnih izvedbenih programov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

Člen 24

Informacije za javnost

1. Države članice zagotovijo, da so javnosti za vsako aglomeracijo s PE nad 1 000 ali vsako zadevno upravno območje na uporabniku prijazen in prilagojen način na spletu na voljo ustrezne, enostavno dostopne in posodobljene informacije o zbiranju in čiščenju komunalne odpadne vode. Informacije vključujejo vsaj podatke iz Priloge VI.

Informacije iz odstavka 1 se na utemeljeno zahtevo zagotovijo tudi na druge načine.

2. Države članice – kadar se za povračilo stroškov v celoti ali delno uporablja tarifni sistem za vodo – poleg tega zagotovijo, da vsa gospodinjstva v aglomeracijah s PE nad 10 000, po možnosti pa nad 1 000, ki so priključena na kanalizacijske sisteme, redno in vsaj enkrat letno v najustreznejši in lahko dostopni obliki, na primer na računu, kadar je na voljo, ali prek digitalnih sredstev, kot so pametne aplikacije ali spletna mesta, prejmejo naslednje informacije, ne da bi jih morala zahtevati:

- (a) informacije o skladnosti zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode s členi 3, 4, 6, 7 in 8, vključno s primerjavo med dejanskimi izpusti onesnaževal v sprejemne vode z mejnimi vrednostmi iz dela B in tabel 1, 2 in 3 Priloge I; te informacije se predstavijo na način, ki omogoča enostavno primerjavo, na primer tako, da so izražene v obliki odstotka skladnosti;
- (b) količino ali ocenjeno količino zbrane in očiščene komunalne odpadne vode na leto ali na obračunsko obdobje za gospodinjstvo ali priključeni subjekt v kubičnih metrih, skupaj s trendi in ceno zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode za zadevno gospodinjstvo (stroški na liter in kubični meter);
- (c) primerjavo letne količine komunalne odpadne vode, zbrane in očiščene za gospodinjstvo na leto, in navedbo povprečne količine za gospodinjstvo v zadevni aglomeraciji;
- (d) povezavo na spletno vsebino iz odstavka 1.

Kadar informacije o individualni uporabi niso na voljo, se informacije iz točk (a) do (d) na ravni aglomeracije zagotovijo na uporabniku prijazen način prek spletnega mesta ali pametne aplikacije.

3. Komisija lahko v skladu s členom 27 sprejme delegirane akte za spremembo odstavka 2 tega člena in Priloge VI s posodobitvijo informacij, ki jih je treba dati na voljo javnosti na spletu in gospodinjstvom, priključenim na kanalizacijske sisteme, da se te zahteve prilagodijo tehničnemu napredku in razpoložljivosti podatkov na tem področju.
4. Komisija lahko sprejme izvedbene akte o določitvi oblike zapisa in metod predstavitve informacij, ki jih je treba dati na voljo v skladu z odstavkoma 1 in 2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

Člen 25

Dostop do pravnega varstva

1. Države članice zagotovijo, da imajo člani zadevne javnosti v skladu z ustreznim nacionalnim pravnim sistemom dostop do postopka s pravnim sredstvom pred sodiščem ali pred drugim neodvisnim in nepristranskim organom, vzpostavljenim z zakonom, da izpodbijajo vsebinsko ali postopkovno zakonitost odločitev, dejanj ali opustitev v skladu s členom 6, 7 ali 8, kadar je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

(a) imajo zadosten interes;

(b) uveljavljajo kršeno pravico, kadar jo upravno postopkovno pravo države članice zahteva kot predpogoj.

Postopek s pravnim sredstvom mora biti pošten, nepristranski, pravočasen in ne pretirano drag ter mora zagotavljati ustrezne in učinkovite mehanizme pravnega varstva, vključno s sodno prepovedjo, kadar je ta primerna.

2. Položaj v postopku s pravnim sredstvom ni pogojen z vlogo, ki jo je član zadevne javnosti imel med participativno fazo postopkov odločanja na podlagi te direktive.
3. Države članice določijo, v kateri fazi se lahko izpodbijajo odločitve, dejanja ali opustitve iz odstavka 1.
4. Države članice zagotovijo, da so praktične informacije o dostopu do upravnih in sodnih postopkov s pravnim sredstvom iz tega člena dostopne javnosti.

Člen 26

Odškodnina

1. V primeru, da je bila zaradi kršitve nacionalnih ukrepov, sprejetih na podlagi te direktive, povzročena škoda zdravju ljudi, države članice zagotovijo, da imajo zadevni posamezniki v skladu z nacionalnimi pravili za to škodo pravico zahtevati in prejeti odškodnino od ustreznih fizičnih ali pravnih oseb.
2. Države članice zagotovijo, da lahko nevladne organizacije kot del zadevne javnosti, ki se zavzemajo za varstvo okolja ali zdravja ljudi in izpolnjujejo vse zahteve na podlagi nacionalnega prava, zastopajo prizadete posameznike. Države članice zagotovijo, da prizadeti posamezniki in nevladne organizacije iz tega odstavka ne morejo dvakrat uveljavljati odškodninskega zahtevka zaradi kršitve.
3. Države članice zagotovijo, da so nacionalna pravila in postopki v zvezi z odškodninskimi zahtevki oblikovani in se uporabljajo tako, da ne onemogočajo ali pretirano otežujejo uveljavljanja pravice do odškodnine zaradi kršitve na podlagi odstavka 1.
4. Države članice lahko določijo zastaralne roke za vlaganje odškodninskih tožb iz odstavka 1. Taki roki ne začnejo teči, preden je kršitev prenehala in oseba, ki zahteva odškodnino, ve ali se lahko razumno pričakuje, da ve, da je utrpela škodo zaradi kršitve na podlagi odstavka 1.
5. Države članice zagotovijo, da so javnosti na voljo informacije o pravici do vložitve odškodninskih zahtevkov.

Člen 27

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 7(7), člena 8(4), člena 14(4), člena 20(2) in člena 24(3) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 1. januarja 2025. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz člena 7(7), člena 8(4), člena 14(4), člena 20(2) in člena 24(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 7(7), člena 8(4), člena 14(4), člena 20(2) ali člena 24(3), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 28

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za prilagoditev znanstvenemu in tehničnemu napredku ter izvajanje direktive o čiščenju komunalne odpadne vode, ustanovljen z Direktivo 91/271/EGS. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 29

Kazni

1. Brez poseganja v obveznosti držav članic na podlagi Direktive (EU) 2024/1203 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴³⁾ države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
2. Države članice zagotovijo, da se pri kaznih na podlagi tega člena ustrezno upošteva naslednje, kot je primerno:

(a) narava, resnost in trajanje kršitve;

⁽⁴³⁾ Direktiva (EU) 2024/1203 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi direktiv 2008/99/ES in 2009/123/ES (UL L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

- (b) kadar je primerno, ali je kršitev naklepna ali posledica malomarnosti;
 - (c) prebivalstvo ali okolje, ki ga je prizadela kršitev, ob upoštevanju vpliva kršitve na cilj doseganja visoke ravni varovanja okolja in zdravja ljudi;
 - (d) ali je kršitev enkratna ali ponavljajoča;
 - (e) finančni položaj odgovorne fizične ali pravne osebe.
3. Države članice o pravilih in ukrepih iz odstavka 1 uradno obvestijo Komisijo brez nepotrebnega odlašanja in jo uradno obvestijo o vsakršni naknadni spremembi, ki nanje vpliva.

Člen 30

Ocena

1. Komisija do 31. decembra 2033 in do 31. decembra 2040 izvede oceno te direktive, ki temelji zlasti na:
 - (a) izkušnjah, pridobljenih pri izvajanju te direktive;
 - (b) naborih podatkov iz člena 22(1);
 - (c) ustreznih znanstvenih, analitičnih in epidemioloških podatkih, vključno z rezultati raziskovalnih projektov, ki jih financira Unija;
 - (d) priporočilih SZO, kadar so na voljo.

Ta ocena vsebuje vsaj analizo:

- (a) ustreznosti javnozdravstvenih parametrov iz člena 17(1), ki jih spremljajo države članice;
- (b) dodane vrednosti obveznega spremljanja specifičnih javnozdravstvenih parametrov;
- (c) morebitne potrebe po prilagoditvi seznama izdelkov, za katere velja razširjena odgovornost proizvajalca, spreminjajočemu se naboru izdelkov, danih na trg, izboljšanemu znanju o prisotnosti mikroonesnaževal v komunalni odpadni vodi in njihovih vplivih na okolje in javno zdravje ter podatkom, ki izhajajo iz novih obveznosti spremljanja mikroonesnaževal na vtokih in iztokih komunalnih čistilnih naprav, in na analizi potrebe po reviziji pogoja za izjemo od razširjene odgovornosti proizvajalca iz člena 9(2), točka (a);
- (d) dodane vrednosti in ustreznosti zahtevanja obveznih nacionalnih načrtov za ponovno uporabo vode, vključno z nacionalnimi cilji in ukrepi, ob upoštevanju razvoja politik Unije in prava na področju upravljanja voda;
- (e) cilja energijske nevtralnosti, da se analizirajo tehnična in ekonomska izvedljivost ter okoljske in podnebne koristi za dosego večje stopnje energetske neodvisnosti sektorja;
- (f) možnosti za merjenje neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov iz sektorja komunalne odpadne vode, vključno z emisijami drugih toplogrednih plinov, ki niso navedeni v členu 21(1), točka (d), in za določitev zahtev za dejanske meritve v povezavi s spremljanjem, ob upoštevanju najnovejših metodologij za merjenje emisij toplogrednih plinov iz sektorja komunalne odpadne vode, ki jih je določil Medvladni panel za podnebne spremembe;
- (g) morebitnih vplivov potencialno različnih stopenj prispevkov za proizvajalce, ki jih določijo države članice in so navedene v členu 9(1), na delovanje notranjega trga;
- (h) izvedljivosti in ustreznosti razvoja sistema razširjene odgovornosti proizvajalca za izdelke, ki povzročajo nastanek PFAS in mikroplastike v komunalni odpadni vodi, zlasti na podlagi podatkov o spremljanju iz člena 21 o PFAS na vtokih in iztokih komunalnih čistilnih naprav;

- (i) možnosti za doseg podnebne nevtralnosti sektorja čiščenja komunalne odpadne vode in časa, ki je potreben za to;
- (j) izvedljivosti in ustreznosti določitve minimalnih stopenj Unije glede ponovne uporabe in recikliranja dušika iz blata ali iz komunalne odpadne vode ali iz obojega.

Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži poročilo o glavnih ugotovitvah ocene iz prvega pododstavka, ki mu po potrebi priloži ustrezne zakonodajne predloge.

2. Države članice Komisiji predložijo potrebne informacije za pripravo poročila iz odstavka 1, drugi pododstavek.

Člen 31

Pregled

Komisija vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive. Na podlagi tega poročila lahko Komisija pošlje zgodnja opozorila državam članicam, ki ne izpolnjujejo ciljev in rokov iz členov 3, 5, 6, 7, 8 in 11 oziroma pri katerih obstaja tveganje, da teh ciljev in rokov ne bodo izpolnile.

Člen 32

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Direktiva 91/271/EGS, kakor je bila spremenjena z akti iz dela A Priloge VII k tej direktivi, se razveljavi z učinkom od 1. avgusta 2027 brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv v nacionalno pravo, ki so določeni v delu B Priloge VII k tej direktivi.

2. Člen 3(1) in člen 6(1) te direktive se za Mayotte uporabljata od 31. decembra 2030, člen 3(2) in člen 6(2) te direktive pa od 31. decembra 2040.

Člen 3(1a), prava alineja, in člen 4(1a), prva alineja, Direktive 91/271/EGS se še naprej uporabljata do 30. decembra 2030.

3. Za izpuste komunalne odpadne vode, ki se čistijo v komunalnih čistilnih napravah za čiščenje obremenitve v višini PE 150 000 in več, se člen 5 Direktive 91/271/EGS še naprej uporablja:

- (a) do 31. decembra 2033 za komunalne čistilne naprave, za katere se ne zahteva skladnost z zahtevami iz člena 7(1) te direktive do 1. januarja 2025;
- (b) do 31. decembra 2036 za komunalne čistilne naprave, za katere se ne zahteva skladnost z zahtevami iz člena 7(1) te direktive do 31. decembra 2033;
- (c) do 31. decembra 2039 za komunalne čistilne naprave, za katere se ne zahteva skladnost z zahtevami iz člena 7(1) te direktive do 31. decembra 2036.

Brez poseganja v prvi pododstavek se za izpuste komunalne odpadne vode iz aglomeracij s PE 10 000 in več še naprej uporablja člen 5 Direktive 91/271/EGS:

- (a) do 31. decembra 2033 za aglomeracije, ki jim ni treba izpolnjevati zahtev iz člena 7(3) te direktive do 1. januarja 2025;
- (b) do 31. decembra 2036 za aglomeracije, ki jim ni treba izpolnjevati zahtev iz člena 7(3) te direktive do 31. decembra 2033;
- (c) do 31. decembra 2039 za aglomeracije, ki jim ni treba izpolnjevati zahtev iz člena 7(3) te direktive do 31. decembra 2036;
- (d) do 31. decembra 2045 za aglomeracije, ki jim ni treba izpolnjevati zahtev iz člena 7(3) te direktive do 31. decembra 2039;

- (e) do 31. decembra 2053 za aglomeracije, za katere se uporablja odstopanje iz člena 7(4) te direktive.
4. Člen 7 Direktive 91/271/EGS se še naprej uporablja do 30. decembra 2037 za aglomeracije s PE med 2 000 in 10 000, ki odvajajo v obalno morje in izvajajo ustrezno čiščenje v skladu s členom 7 navedene direktive 1. januarja 2025.
 5. Člen 6 Direktive 91/271/EGS se še naprej uporablja do 30. decembra 2037 za aglomeracije, ki odvajajo na manj občutljiva območja in izvajajo manj strogo čiščenje v skladu s členom 6 navedene direktive 1. januarja 2025.
 6. Člen 15(4) Direktive 91/271/EGS se uporablja za države članice do 31. decembra 2028.
 7. Člen 17 Direktive 91/271/EGS in Izvedbeni Sklep Komisije 2014/431/EU ⁽⁴⁴⁾ se uporabljata za države članice do 1. januarja 2028.
 8. Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se šteje za sklicevanje na to direktivo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge VIII.

Člen 33

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členi 2 do 11 in 14 do 26 in prilogami I, III, V in VI, do 31. julija 2027. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklicevanje na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, šteje za sklicevanje na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 34

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člena 12 in 13 in prilogi II in IV se uporabljajo od 1. avgusta 2027.

Člen 35

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 27. novembra 2024

Za Evropski parlament

predsednica

R. METSOLA

Za Svet

predsednik

BÓKA J.

⁽⁴⁴⁾ Izvedbeni Sklep Komisije 2014/431/EU z dne 26. junija 2014 o obrazcih za poročanje o nacionalnih programih za izvajanje Direktive Sveta 91/271/EGS (UL L 197, 4.7.2014, str. 77).

PRILOGA I

ZAHTEVE GLEDE KOMUNALNE ODPADNE VODE

Del A

Kanalizacijski sistemi

Pri kanalizacijskih sistemih se morajo upoštevati zahteve za čiščenje komunalne odpadne vode.

K načrtovanju, izgradnji in vzdrževanju kanalizacijskih sistemov je treba pristopiti v skladu z najboljšim tehničnim znanjem, brez nepotrebnih stroškov, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti:

- količini in značilnostim komunalne odpadne vode,
- preprečevanju uhajanja komunalne odpadne vode, infiltracije in napačnega povezovanja pritoka v kanalizacijske sisteme,
- omejevanju onesnaženja sprejemnih voda zaradi prelivanja padavinske vode, ob upoštevanju ustreznih zahtev iz člena 5 in Priloge V.

Del B

Izpust iz komunalnih čistilnih naprav v sprejemne vode

1. Komunalne čistilne naprave so načrtovane ali prilagojene tako, da je možno vzeti reprezentativni vzorec vtočne odpadne vode in iztočne prečiščene vode pred izpustom v sprejemne vode.
2. Izpusti iz komunalnih čistilnih naprav in komunalnih čistilnih naprav za aglomeracije iz členov 6, 7 in 8 morajo izpolnjevati zahteve iz tabele 1 te priloge.
3. Izpusti iz komunalnih čistilnih naprav iz člena 7(1) ali iz komunalnih čistilnih naprav za aglomeracije iz člena 7(3) poleg zahtev iz točke 2 izpolnjujejo zahteve iz tabele 2 te priloge, razen v primerih, ko se uporablja člen 7(8).
4. Izpusti iz komunalnih čistilnih naprav iz člena 8(1) ali iz komunalnih čistilnih naprav za aglomeracije iz člena 8(4) izpolnjujejo zahteve iz tabele 3 te priloge.
5. Predhodni predpisi in posebna dovoljenja za izpuste iz komunalnih čistilnih naprav, ki uporabljajo medije za biološke filtre, vključujejo:
 - opis tehnologij, ki vključujejo medije za biološke filtre, ki jih komunalne čistilne naprave uporabljajo pri čiščenju, vključno z vrsto in količino medijev za biološke filtre, uporabljenih v napravi, ter opis ukrepov, sprejetih za preprečevanje izpustov medijev za biološke filtre v okolje;
 - obveznost stalnega spremljanja in preprečevanja vseh izpustov medijev za biološke filtre v okolje;
 - obveznost poročanja pristojnim organom brez odlašanja o vseh pomembnih izpustih medijev za biološke filtre v sprejemne vode.
6. Kadar je potrebno, se uporabijo strožje zahteve od tistih, določenih v tabelah 1, 2 in 3, da se zagotovi, da sprejemne vode izpolnjujejo zahteve iz direktiv 2000/60/ES, 2008/56/ES, 2008/105/ES in 2006/7/ES.
7. Mesta izpustov komunalne odpadne vode je treba izbrati, kolikor je mogoče tako, da je škodljiv vpliv na sprejemne vode čim manjši.

Del C

Metode spremljanja in vrednotenja rezultatov

1. Države članice zagotovijo, da se uporablja metoda spremljanja, ki izpolnjuje zahteve iz točk 2 do 5. Kadar je ustrezno, morajo vse analitske metode izpolnjevati enaka minimalna izvedbena merila, kot so tista, opredeljena v Direktivi 2009/90/ES in drugih ustreznih pravilih.

Lahko se uporabljajo metode, ki so drugačne od metod, navedenih v točkah 2, 3 in 4, če je možno dokazati, da so dobljeni enakovredni rezultati.

Države članice posredujejo Komisiji vse potrebne informacije o uporabljenih metodah spremljanja.

2. Pretočno ali časovno sorazmerni 24-urni vzorci se zbirajo vedno na istem, dobro opredeljenem mestu na iztoku in po potrebi na vtoku komunalne čistilne naprave. Vendar so vsi časovno sorazmerni vzorci, ki se uporabljajo za spremljanje mikroonesnaževal, 48-urni.

Uporablja se dobra mednarodna laboratorijska praksa, s katero se čim bolj zmanjša degradacija vzorcev med zbiranjem in analizo.

3. Najmanjše letno število vzorcev se določi glede na velikost čistilne naprave in se jih zbira v rednih časovnih presledkih skozi celo leto:

PE 1 000 do 9 999:	en vzorec na mesec (glej opombo 1)
PE 10 000 do 49 999:	dva vzorca na mesec; pri mikroonesnaževalih en vzorec na mesec
PE 50 000 do 149 999:	en vzorec na teden; pri mikroonesnaževalih dva vzorca na mesec
PE 150 000 ali več:	dva vzorca na teden; pri mikroonesnaževalih dva vzorca na mesec

Opomba 1: Za aglomeracije, ki jih zadeva sezonska dejavnost, so sprejemljivi največ dvomesečni časovni presledki brez vzorčenja, če se v mesecih sezonske dejavnosti odvzamejo dodatni vzorci. Med letom se odvzame skupno 12 vzorcev.

4. Šteje se, da očiščena komunalna odpadna voda zadošča ustreznim parametrom, če vzorci vode za vsak ustrezen parameter, ki se upošteva posamezno, pokažejo, da ustreza odgovarjajoči vrednosti parametra na naslednji način:
- za parametre, določene v tabelah 1 in 3, je največje dovoljeno število vzorcev, pri katerih je dopustno odstopanje od zahtev, izraženih v koncentracijah ali odstotku zmanjšanja ali obojem, določeno v tabeli 4;
 - odstopajoči vzorci, vzeti pod normalnimi pogoji obratovanja, se od vrednosti parametrov, določenih v tabeli 1, izraženih s koncentracijo, ne smejo razlikovati za več kot 100 %, razen za parameter za skupne suspendirane trdne snovi, pri katerem so sprejemljiva odstopanja od vrednosti parametra do 150 %;
 - za parametre, določene v tabeli 2, mora letna povprečna vrednost vzorcev za vsak parameter ustrezati ustreznim vrednostim parametra, določeni v navedeni tabeli; uporabljajo se vrednosti za koncentracijo ali za najmanjši odstotek zmanjšanja;
 - za parametre, določene v tabeli 3, pogostost vzorčenja iz dela C, točka 3, pomeni, da se en vzorec odvzame na vtoku in en vzorec na iztoku komunalne čistilne naprave, da se preveri skladnost z najmanjšim odstotkom odstranjevanja, določenim v tabeli 3; za oceno, ali je bil dosežen zahtevani najmanjši odstotek odstranjevanja 80 %, se uporabi povprečje odstotkov odstranjevanja vseh snovi, uporabljenih v izračunu.

5. Vzorci se odvzamejo tako, da odražajo onesnaženje v toku ob suhem vremenu. Ekstremne vrednosti zadevne kvalitete vode se ne upoštevajo, če so posledica neobičajnih razmer, nastalih zaradi močnega deževja.
6. Analize v zvezi z izpusti pri čiščenju odpadne vode v lagunah se opravijo na filtriranih vzorcih, vendar koncentracija skupnih suspendiranih trdnih snovi v vzorcih nefiltrirane vode iz takih izpustov ne sme presežati 150 mg/l.

Tabela 1: Zahteve za izpuste iz komunalnih čistilnih naprav, za katere veljajo določbe člena 6 te direktive. Uporabljajo se vrednosti za koncentracijo ali odstotek zmanjšanja.

Parametri	Koncentracija	Najmanjši odstotek zmanjšanja (glej opombo 4)	Referenčna merilna metoda
Biokemijska potreba po kisiku (BPK ₅ pri 20 °C) brez nitrifikacije (glej opombo 1)	25 mg/l O ₂	70–90 40 po členu 6(4)	Homogeniziran, nefiltriran, neprecejen vzorec. Določitev raztopljenega kisika pred in po petdnevni inkubaciji pri 20 °C ± 1 °C v popolni temi. Dodatek zaviralca nitrifikacije.
Kemijska potreba po kisiku (KPK) (glej opombo 2)	125 mg/l O ₂	75	Homogeniziran, nefiltriran, neprecejen vzorec, kalijev dikromat
Skupni organski ogljik (glej opombo 2)	37 mg/l	75	EN 1484
Skupne suspendirane trdne snovi	35 mg/l (glej opombo 3)	90 (glej opombo 3)	— Filtriranje reprezentativnega vzorca skozi 0,45-µm filtrirno membrano. Sušenje pri 105 °C in tehtanje — Centrifugiranje reprezentativnega vzorca (vsaj 5 minut s povprečnim pospeškom 2 800 do 3 200 g), sušenje pri 105 °C in tehtanje

Opomba 1: Ta parameter se lahko nadomesti z drugim parametrom: skupni organski ogljik (SOO) ali skupna potreba po kisiku (SPK), če je mogoče pokazati povezavo med BPK₅ in nadomestnim parametrom.

Opomba 2: Države članice merijo kemijsko potrebo po kisiku (KPK) ali skupni organski ogljik.

Opomba 3: Ta zahteva je neobvezna.

Opomba 4: Zmanjšanje glede na obremenitev vtoka.

Tabela 2: Zahteve za terciarno čiščenje izpustov iz komunalnih čistilnih naprav iz člena 7(1) ali iz komunalnih čistilnih naprav za aglomeracije iz člena 7(3). Za izpuste iz komunalnih čistilnih naprav iz člena 7(1) se uporabljata oba parametra. Za aglomeracije iz člena 7(3) se lahko uporabi eden ali oba parametra, odvisno od lokalnih razmer. Uporabljajo se vrednosti za koncentracijo ali odstotek zmanjšanja.

Parametri	Koncentracija	Najmanjši odstotek zmanjšanja (glej opombi 1 in 2)	Referenčna merilna metoda
Skupni fosfor (glej opombo 4)	0,7 mg/l (PE 10 000 in več, vendar pod 150 000) 0,5 mg/l (PE 150 000 in več)	87,5 (PE 10 000 in več, vendar pod 150 000) 90 (PE 150 000 in več)	Molekulska absorpcijska spektrofotometrija

Parametri	Koncentracija	Najmanjši odstotek zmanjšanja (glej opombi 1 in 2)	Referenčna merilna metoda
Skupni dušik (glej opombo 4)	10 mg/l (PE 10 000 in več, vendar pod 150 000) 8 mg/l (PE 150 000 in več) (glej opombo 5)	80 (glej opombo 3)	Molekulska absorpcijska spektrofotometrija

Opomba 1: Zmanjšanje glede na obremenitev vtoka ali obremenitev, nastalo v aglomeraciji, če je mogoče zagotoviti enako raven varstva okolja.

Opomba 2: Če se delež očiščene komunalne odpadne vode uporablja za namakanje v kmetijstvu, se lahko hranila v tem deležu vključijo v izračun obremenitve vtoka in izključijo iz obremenitve izpusta.

Opomba 3: V izjemnih primerih se zaradi posebnih lokalnih razmer naravno zadrževanje dušika lahko upošteva pri izračunu najmanjšega odstotka zmanjšanja dušika v državah članicah, ki so naravno zadrževanje dušika upoštevale pri izračunu najmanjšega odstotka zmanjšanja dušika iz tabele 2 Priloge I k Direktivi 91/271/EGS in kadar je dokazano, da je del dušika, ki izvira iz komunalne odpadne vode, mogoče odstraniti v sprejemnih vodah, do 31. decembra 2037 za izračun najmanjšega odstotka zmanjšanja dušika iz tabele 2 te priloge, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (1) povprečni hidravlični zadrževalni čas izpuščene končne odpadne vode je najmanj 1,5 leta, preden doseže območje, občutljivo na dušik, določeno na podlagi člena 7(2);
- (2) zagotovljen je program stalnega spremljanja in ocenjevanja parametra skupnega dušika:
 - (a) v iztokih vseh komunalnih čistilnih naprav in po potrebi pri odvajanju urbane padavinske vode iz aglomeracij s PE 10 000 in več, ki se nahajajo na prispevnem območju območja, ki je na podlagi člena 7(2) določeno kot območje, občutljivo na dušik,
 - (b) v ustreznih vtokih območja, določenega na podlagi člena 7(2),
 - (c) na reprezentativnih mestih vzorčenja v sprejemnih vodah in ustreznih vodnih telesih na prispevnem območju območja, določenega na podlagi člena 7(2);
- (3) dosežen je najmanjši odstotek zmanjšanja za dušik iz tabele 2; ta odstotek se izračuna na podlagi podatkov, zbranih v okviru programa stalnega spremljanja in ocenjevanja iz točke 2;
- (4) dokaže se lahko, da izpusti dušika iz komunalnih čistilnih naprav na prispevnem območju niso škodljivi za okolje, vključno z biotsko raznovrstnostjo, in za zdravje ljudi ter ne spreminjajo ekosistema;
- (5) koncentracija hranil na območjih iz točke (c) pogoja (2) je skladna s pogojem iz Priloge V, točka 1.2.1, k Direktivi 2000/60/ES za opredelitev dobrega ekološkega stanja navedenih območij;
- (6) uporaba naravnega zadrževanja dušika se sporoči Komisiji v skladu s členom 22(1)(a), ter sosednjim državam članicam, ki so morda prizadete, skupaj z vsemi elementi, potrebnimi za preverjanje, ali so pogoji 1, 2, 3, 4 in 5 izpolnjeni.

Opomba 4: Ta zahteva se začne uporabljati 1. januarja 2025 za obstoječe komunalne čistilne naprave, ki morajo spoštovati roke, določene v členu 7(1), in za aglomeracije iz člena 7(3). Dokler ti roki ne bodo upoštevani, se za te komunalne čistilne naprave uporabljajo obveznosti iz člena 32(3).

Opomba 5: Kadar je temperatura iztoka biološkega reaktorja pod 12 °C, se rezultati odvzetih vzorcev lahko izključijo iz izračuna letne povprečne vrednosti dušika iz točke 4(c) dela C te priloge, če je mogoče dokazati vse naslednje:

- (1) zagotovljeno je, da to ne škoduje okolju;
- (2) doseganje vrednosti za dušik iz tabele 2 bi povzročilo prekomerne stroške ali prekomerno porabo energije.

Kadar je temperatura iztoka biološkega reaktorja pod 5 °C, se rezultati odvzetih vzorcev lahko izključijo iz izračuna letne povprečne vrednosti dušika iz točke 4(c) dela C te priloge.

Tabela 3: Zahteve za kvartarno čiščenje izpustov iz komunalnih čistilnih naprav iz člena 8(1) in/ali komunalnih čistilnih naprav za aglomeracije iz člena 8(4).

Kazalniki	Najmanjši odstotek odstranjevanja glede na obremenitev vtoka.
Snovi, ki lahko onesnažujejo vodo tudi pri nizkih koncentracijah (glej opombo 1)	80 % (glej opombo 2)

Opomba 1: Izmeri se koncentracija organskih snovi iz točk (a) in (b).

(a) kategorija 1 (snovi, ki jih je mogoče zelo enostavno očistiti):

- (i) amisulprid (št. CAS 71675-85-9),
- (ii) karbamazepin (št. CAS 298-46-4),
- (iii) citalopram (št. CAS 59729-33-8),
- (iv) klaritromicin (št. CAS 81103-11-9),
- (v) diklofenak (št. CAS 15307-86-5),
- (vi) hidroklorotiazid (št. CAS 58-93-5),
- (vii) metoprolol (št. CAS 37350-58-6),
- (viii) venlanfaksin (št. CAS 93413-69-5);

(b) kategorija 2 (snovi, ki jih je mogoče enostavno zavreči):

- (i) benzotriazol (št. CAS 95-14-7),
- (ii) kandesartan (št. CAS 139481-59-7),
- (iii) irbesartan (št. CAS 138402-11-6),
- (iv) zmes 4-metilbenzotriazola (št. CAS 29878-31-7) in 5-metil-benzotriazola (št. CAS 136-85-6).

Opomba 2: Odstotek odstranjevanja se izračuna na podlagi toka ob suhem vremenu za najmanj šest snovi. Število snovi v kategoriji 1 je dvakratnik snovi iz kategorije 2. Če je mogoče v zadostni koncentraciji izmeriti manj kot šest snovi, pristojni organ določi druge snovi za izračun najmanjšega odstotka odstranjevanja, kadar je to potrebno. Povprečje specifičnih odstotkov odstranjevanja vseh posameznih snovi, uporabljenih v izračunu, se uporabi za oceno, ali je bil dosežen zahtevani najmanjši odstotek odstranjevanja 80 %.

Tabela 4: Zahteve za vzorce

Število vzorcev, odvzetih v enem letu	Največje dovoljeno število vzorcev, pri katerih so dopustna odstopanja
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

PRILOGA II

OBMOČJA, OBČUTLJIVA ZA EVTROFIKACIJO

1. Območja v povodjih Baltskega morja, Črnega morja, Severnega morja in Jadranskega morja, ki so na podlagi Direktive 2008/56/ES oziroma 2000/60/ES opredeljena kot občutljiva za evtrofikacijo.
2. Naravna sladkovodna jezera, druga sladkovodna telesa, estuariji in obalne vode, ki so evtrofni ali ki lahko v bližnji prihodnosti postanejo evtrofni, če se ne sprejmejo zaščitni ukrepi.

Pri odločanju, katero hranilo bi bilo treba zmanjšati z nadaljnjim čiščenjem, se upoštevajo naslednji elementi:

- (a) jezera in tokovi, ki se izlivajo v jezera/rezervoarje/zaprtne zalive, ki imajo majhno vodno izmenjavo, s čimer lahko pride do kopičenja. Na teh območjih je treba vključiti odstranjevanje fosforja, razen če je mogoče dokazati, da odstranjevanje fosforja ne bo vplivalo na stopnjo evtrofikacije. Kjer prihaja do izpustov iz velikih aglomeracij, je vredno premisliti tudi o odstranjevanju dušika;
 - (b) estuariji, zalivi in druge obalne vode, ki imajo majhno vodno izmenjavo ali ki prejmejo velike količine hranil. Izpusti iz majhnih aglomeracij na teh območjih večinoma niso zelo pomembni, v primeru velikih aglomeracij pa je treba vključiti odstranjevanje fosforja ali dušika ali obeh, razen če je mogoče dokazati, da odstranjevanje ne bo vplivalo na stopnjo evtrofikacije.
3. Površinske sladke vode, namenjene odvzemu pitne vode, ki bi lahko vsebovale večjo koncentracijo dušika od tiste, določene z ustreznimi določbami Direktive (EU) 2020/2184, če se ne sprejmejo zaščitni ukrepi.
 4. Območja, kjer je potrebno dodatno čiščenje poleg tistega, predpisanega v členu 7 te direktive, da bi se upoštevali drugi akti Unije na okoljskem področju, med drugim zlasti na področju vodnih teles, ki jih zajema Direktiva 2000/60/ES in pri katerih obstaja tveganje, da se ne bo vzdrževalo ali dosegalo dobro ekološko stanje ali potencial.
 5. Vsa druga območja, za katera države članice ugotovijo, da so občutljiva za evtrofikacijo.

PRILOGA III

SEZNAM IZDELKOV, ZA KATERE VELJA RAZŠIRJENA ODGOVORNOST PROIZVAJALCA

1. Zdravila za uporabo v humani medicini, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
2. Kozmetični izdelki, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini (UL L 311, 28.11.2001, str. 67).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih (UL L 342, 22.12.2009, str. 59).

PRILOGA IV

INDUSTRIJSKI SEKTORJI

1. Predelava mleka
 2. Pridelava sadnih in zelenjavnih izdelkov
 3. Proizvodnja in polnjenje brezalkoholnih pijač
 4. Predelava krompirja
 5. Mesna industrija
 6. Pivovarne
 7. Proizvodnja alkohola in alkoholnih pijač
 8. Proizvodnja živalske krme iz rastlinskih izdelkov
 9. Proizvodnja želatine in lepila iz kož, krzna ali kosti
 10. Proizvodnja slada
-

PRILOGA V

VSEBINA CELOVITIH NAČRTOV RAVNANJA S KOMUNALNO ODPADNO VODO

1. Analiza začetnega stanja zbirnega območja zadevne aglomeracije, ki vključuje vsaj naslednje:
 - (a) podroben opis omrežja kanalizacijskih sistemov, zmogljivosti tega omrežja za shranjevanje in odvajanje komunalne odpadne vode in urbane padavinske vode ter obstoječe zmogljivosti za čiščenje komunalne odpadne vode v primeru padavin;
 - (b) za kombinirane kanalizacije dinamično analizo tokov komunalne odpadne vode v primeru padavin, ki temelji na spremljanju podatkov ali uporabi hidroloških in hidravličnih modelov ter modelov kakovosti vode, pri katerih se upoštevajo najspodobnejše podnebne projekcije, in ki vključuje oceno obremenitve z onesnaževali za parametre iz tabele 1 in po potrebi iz tabele 2 Priloge I ter za mikroplastiko in zadevna onesnaževala, izpuščena v sprejemne vode v primeru padavin;
 - (c) za ločene kanalizacije podroben opis zahtev za spremljanje stanja na ustreznih mestih v ločenih sistemih, kjer se pričakuje, da bodo izpusti urbane padavinske vode onesnaženi, kot je opredeljeno v členu 5(2), točka (d), da se določijo ustrezni in izvedljivi ukrepi v skladu s točko 3 te priloge.
2. Cilji za zmanjšanje onesnaženosti zaradi prelivanja padavinske vode, vključno z naslednjima:
 - (a) okvirni nezavezujoči cilj, da prelivanje padavinske vode predstavlja majhen odstotek, ki ne sme presežati 2 % letne zbrane obremenitve s komunalno odpadno vodo, izračunane v suhih vremenskih razmerah; ta okvirni nezavezujoči cilj se doseže do:
 - (i) 31. decembra 2039 za vse aglomeracije s PE 100 000 in več;
 - (ii) 31. decembra 2045 za aglomeracije s PE 10 000 in več iz člena 5;
 - (b) postopno zmanjševanje makroplastike.
3. Ukrepi, ki jih je treba sprejeti za doseganje ciljev iz točke 2 v skladu z roki iz te točke, skupaj s časovnim razporedom za izvajanje ukrepov ter razlikovanjem med ukrepi, ki se že izvajajo, in tistimi, ki jih je treba še sprejeti. Vsebuje tudi jasno opredelitev akterjev, ki so vključeni v izvajanje celovitega načrta ravnanja s komunalno odpadno vodo, in njihove odgovornosti v zvezi z njegovim izvajanjem.
4. Države članice pri ocenjevanju ukrepov, ki jih je treba sprejeti na podlagi točke 3, zagotovijo, da njihovi pristojni organi upoštevajo vsaj naslednje:
 - (a) preventivne ukrepe za preprečevanje vstopa neonesnažene padavinske vode v kanalizacijske sisteme, vključno z ukrepi za spodbujanje naravnega zadrževanja vode ali zbiranja deževnice, ter ukrepe za povečanje zelenih in modrih površin na mestnih območjih za zmanjšanje prelivanja padavinske vode ali ukrepe za omejevanje neprepustnih površin v aglomeracijah;
 - (b) ukrepe za boljše upravljanje in optimizacijo uporabe obstoječe infrastrukture, vključno s kanalizacijskimi sistemi, zmogljivostmi za shranjevanje in komunalnimi čistilnimi napravami, da se čim bolj zmanjšajo izpusti neprečiščene komunalne odpadne vode ali onesnažene urbane padavinske vode v sprejemne vode;
 - (c) kadar je to potrebno za doseganje ciljev iz točke 2, dodatni blažitevne ukrepe, vključno s prilagoditvijo infrastrukture za zbiranje, shranjevanje in čiščenje komunalne odpadne vode, kot je povezovanje novozgrajenih urbanih območij z ločenimi kanalizacijami, kadar je to ustrezno, ali vzpostavitev nove infrastrukture, pri čemer imajo prednost zelena in modra infrastruktura, kot so porasli jarki, čistilna mokrišča in bazeni za shranjevanje, zasnovani za podporo biotski raznovrstnosti. Po potrebi se pri pripravi celovitih načrtov za ravnanje s komunalno odpadno vodo iz člena 5 preuči možnost ponovne uporabe vode.

PRILOGA VI
INFORMACIJE ZA JAVNOST

- (1) Pristojni organ in upravljavec(-ci), odgovoren(-ni) za storitve zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode, vključno z informacijami o lastniški strukturi upravljavcev in njihovimi kontaktnimi podatki.
- (2) Skupna obremenitev s komunalno odpadno vodo, izražena s populacijskim ekvivalentom (PE), nastalo v aglomeraciji, s podrobnostmi o deležu te obremenitve (v %), ki:
 - (a) se zbira in čisti v komunalnih čistilnih napravah;
 - (b) se čisti v registriranih individualnih sistemih;
 - (c) se ne zbira niti ne čisti.
- (3) Po potrebi utemeljitev, zakaj se določena obremenitev s komunalno odpadno vodo ne zbira niti ne čisti.
- (4) Informacije o kakovosti komunalne odpadne vode, ki se odvaja iz aglomeracije v posamezno sprejemno vodno telo, vključno z naslednjimi elementi:
 - (a) letne povprečne koncentracije in obremenitev z onesnaževali iz člena 21, ki jih izpusti posamezna komunalna čistilna naprava;
 - (b) ocena obremenitve z izpusti iz individualnih sistemov za parametre iz tabel 1 in 2 Priloge I;
 - (c) za aglomeracije s PE nad 10 000 ocena obremenitve z izpusti iz kombinirane kanalizacije in s prelivanjem padavinskih voda za parametre iz tabel 1 in 2 Priloge I.
- (5) Skupni letni stroški naložb in skupni letni operativni stroški, pri čemer se razlikuje med stroški zbiranja in čiščenja, skupnimi letnimi stroški za osebje, energijo, potrošni material, upravljanje in drugo ter povprečnimi letnimi stroški naložb in operativnimi stroški na kubični meter zbrane in očiščene komunalne odpadne vode ter na povprečno gospodinjstvo, kadar se za povračilo stroškov v celoti ali delno uporablja tarifni sistem za vodo, ali na ravni aglomeracije v drugih primerih.
- (6) Informacije o tem, kako se krijejo stroški iz točke 5, in kadar se za povračilo stroškov uporablja tarifni sistem, informacije o strukturi cene za kubični meter zbrane in očiščene komunalne odpadne vode, informacije o strukturi cene za kubični meter zbrane in očiščene komunalne odpadne vode ali za kubični meter dobavljene vode, vključno s stalnimi in spremenljivimi stroški ter razčlenitvijo stroškov zbiranja, čiščenja, upravljanja in drugih stroškov.
- (7) Naložbeni načrti za infrastrukturo za zbiranje in čiščenje komunalne odpadne vode na ravni aglomeracij s pričakovanimi učinki na cene storitev komunalne odpadne vode ter predvidenimi finančnimi in družbenimi koristmi.
- (8) Za vsako komunalno čistilno napravo s PE 10 000 in več:
 - (a) skupna očiščena obremenitev (v PE) in energija, potrebna za čiščenje komunalne odpadne vode (v kWh skupaj in na kubični meter);
 - (b) skupna proizvedena energija iz obnovljivih virov (GWh/leto) vsako leto, vključno z razčlenitvijo po virih energije.
- (9) Skupne neposredne emisije toplogrednih plinov (v tonah ekvivalenta CO₂), ki letno nastanejo ali se preprečijo zaradi delovanja infrastrukture za zbiranje in čiščenje komunalne odpadne vode s PE 10 000 in več v vsaki aglomeraciji, in, kadar so na voljo, skupne posredne emisije toplogrednih plinov (v tonah ekvivalenta CO₂), ki nastanejo zlasti med gradnjo te infrastrukture.
- (10) Povzetek narave pritožb in statističnih podatkov v zvezi z njimi ter povzetek odgovorov upravljavcev komunalnih čistilnih naprav o zadevah, ki spadajo na področje uporabe te direktive.
- (11) Na utemeljeno zahtevo se potrošnikom omogoči dostop do preteklih podatkov za informacije iz točk 2, 4, 8 in 9, starih največ deset let, in ne prej kot 1. januarja 2025.

PRILOGA VII

Del A

Razveljavljena direktiva s seznamom naknadnih sprememb (iz člena 32)

Direktiva Sveta 91/271/EGS (UL L 135, 30.5.1991, str. 40)	
Direktiva Komisije 98/15/ES (UL L 67, 7.3.1998, str. 29)	
Uredba (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 284, 31.10.2003, str. 1)	samo Priloga III, točka 21
Uredba (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 311, 21.11.2008, str. 1)	samo Priloga, točka 4.2
Direktiva Sveta 2013/64/EU (UL L 353, 28.12.2013, str. 8)	samo člen 1

Del B

Roki za prenos v nacionalno pravo (iz člena 32)

Direktiva	Rok za prenos
91/271/EGS	30. junij 1993
98/15/ES	30. september 1998
2013/64/EU	31. december 2018, kar zadeva člen 1(1), (2) in (3) 30. junij 2014, kar zadeva člen 1(5), točka (a) 31. december 2014, kar zadeva člen 1(5), točka (b)

PRILOGA VIII

Korelacijska tabela

Direktiva 91/271/EGS	Ta direktiva
Člen 1	Člen 1
Člen 2, uvodno besedilo	Člen 2, uvodno besedilo
Člen 2, točke 1 do 4	Člen 2, točke 1 do 4
—	Člen 2, točki 5 in 6
Člen 2, točka 5	Člen 2, točka 7
—	Člen 2, točki 8 in 9
Člen 2, točka 6	Člen 2, točka 10
Člen 2, točka 7	Člen 2, točka 11
Člen 2, točka 8	Člen 2, točka 12
—	Člen 2, točki 13 in 14
Člen 2, točka 10	Člen 2, točka 15
Člen 2, točka 11	Člen 2, točka 16
—	Člen 2, točke 17 do 28
Člen 3(1)	Člen 3(1)
—	Člen 3(2) in (3)
Člen 3(2)	Člen 3(4)
Člen 3(1), tretji pododstavek	Člen 4(1)
—	Člen 4(2)
—	Člen 4(3)
—	Člen 4(4)
—	Člen 4(5)
—	Člen 4(6)
—	Člen 5
Člen 4(1)	Člen 6(1)
—	Člen 6(2)
—	Člen 6(3)
Člen 4(2)	Člen 6(4)
Člen 4(4)	Člen 6(5)
—	Člen 7(1)
—	Člen 7(2)
Člen 5(2)	Člen 7(3)
—	Člen 7(4)

Direktiva 91/271/EGS	Ta direktiva
Člen 5(3)	Člen 7(5)
—	Člen 7(6) in (7)
Člen 5(4)	Člen 7(8)
Člen 5(5)	Člen 7(9)
Člen 5(7)	Člen 7(10)
—	Člen 7(11)
—	Člen 8
—	Člen 9
—	Člen 10
—	Člen 11
Člen 9	Člen 12(1) in (2)
—	Člen 12(3)
Člen 10	Člen 13
Člen 11(1)	Člen 14(1)
—	Člen 14(2)
—	Člen 14(3)
—	Člen 14(4)
Člen 11(3)	Člen 14(5)
Člen 12(1)	Člen 15(1)
Člen 12(2)	Člen 15(2)
Člen 12(3)	Člen 15(3)
—	Člen 15(4)
Člen 13(1)	Člen 16(1) in(2)
—	Člen 17
—	Člen 18
—	Člen 19
Člen 14(1)	Člen 20(1)
—	Člen 20(2)
Člen 15(1)	Člen 21(1)
—	Člen 21(2)
—	Člen 21(3) do (6)
—	Člen 22
Člen 17(1)	Člen 23(1)
—	Člen 23(2)

Direktiva 91/271/EGS	Ta direktiva
Člen 17(3)	Člen 23(3)
—	Člen 23(4)
—	Člen 24
—	Člen 25
—	Člen 26
—	Člen 27
Člen 18	Člen 28
—	Člen 29
—	Člen 30
—	Člen 31
—	Člen 32
Člen 19	Člen 33
—	Člen 34
Člen 20	Člen 35
Priloga I(A)	Priloga I(A)
Priloga I(B)	Priloga I(B)
Priloga I(C)	—
Priloga I(D)	Priloga I(C)
Priloga II	Priloga II
—	Priloga III
Priloga III	Priloga IV
—	Priloga V
—	Priloga VI
—	Priloga VII
—	Priloga VIII